

EGYETÉRTÉS

Előfizetés ár: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Megyédíj 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes újságosoktól és utólagos 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 782. Kiadóhivatal 783.

Kossuth bécsi utja.

Budapest, márczius 24.

Kossuth Ferencz a napokban Bécsbe utazik, hogy a királynál kihallgatáson megjelenjen. Ezuttal még a hivatalos jelentések sem mondják azt, hogy a kereskedelmi miniszter „a tárczája körébe tartozó ügyekről,” vagy „folyó ügyekről” referál, mint ahogy azt a hivatalos és félhivatalos sajtóorganumok még a legfontosabb kihallgatások alkalmával is rendszerint tenni szokták, mert ezuttal nyilvánvaló, hogy az egész politikai helyzet jövő alakulása, sőt talán a kabinét és a koalíció sorsa fog ennek a kihallgatásnak eredményétől függeni. Kossuth Ferencz ugyanis ezuttal nemcsak mint miniszter jelenik meg a királynál, sőt talán egyáltalán nem azért, mert miniszter, hanem mint a függetlenségi párt elnöke, tehát mint a koalíció legnagyobb pártjának s így az egész parlamenti többségnek vezére.

Ez az esztendő már eddig is olyan kérdések megoldását tette a parlament feladatává, amelyeket sem a függetlenségi párt nélkül, sem a függetlenségi párt ellenére megoldani nem lehet s amelyek egy részét nem is a magyar kormány és a magyar parlament vetett fel, mint a minő például a katonatisztek fizetésének felemelése, más része pedig, minő az önálló magyar jegybank felállításának, illetőleg az Osztrák-magyar bank

szabadalma meghosszabításának kérdése, a régebbi törvényekben statuált időpontok következménye.

Olyan fontos kérdés mind a kettő, s a függetlenségi pártnak olyan megállapodott követelése van mind a kettőben, hogy ezt sem megkerülni, sem elődázni nem lehet, hanem meg kell oldani mind a kettőt, még pedig úgy, hogy a függetlenségi párt és az ország meg legyen elégedve, mert ettől függ az egész kabinét és az egész parlament sorsa.

Mikor 1906 májusában a kormány a Royal klubban először fejtette ki a programját, Wekerle miniszterelnök a királylyal kötött paktumra hivatkozva bejelentette, hogy az átmeneti időben az összes katonai kérdések megmaradnak a status quo alapján, azaz a katonai kérdések egy rossz parlamenti műkifejezés szerint kikapcsoltattak. A magyar kormány s a magyar parlament ezt helyléssel fogadta, s ezt a maga részéről mind a mai napig be is tartotta. A függetlenségi többség még népszerűségének rovására is teljesen megszűnt azoknak a katonai követeléseknek a hangoztatásával, amelyek a parlament utolsó éveit olyan emlékezetessé tették s megnyugodott abban, hogy a katonai kérdések megoldása majd az általános választói jog alapján összeülő parlamentnek lesz a hivatása. Csodálatos, hogy éppen az osztrákok, akikre nézve ez az expediens első sorban volt kedvező, mert hisz azt

remélhették, hogy az a parlament, melyben a nemzeti szociálisták és a hazafiatlan nemzetiségek megnövekedett számarányban lesznek képviselve, inkább lesz hajlandó a katonai kérdéseknek magyar-ellenes megoldására, mint az, melyben a függetlenségi párt alkotja a túlnyomó többséget, nem akarják bevárni azt az időpontot, melyet javukra a királylyal kötött paktum biztosított, hanem erőszakkal feszegetik Pandora szelenczjének fedelét. Mintha vérszemet kaptak volna attól, hogy a függetlenségi párt megszavazta a kiegyezési javaslatokat s a kvótaemelést, azt hiszik, majd a katonai kérdéseket is valami ravaszkodással meg lehet oldani a függetlenségi párt régi elveivel ellentétes irányban. A katonatisztek fizetésének kérdését, tehát ezt az eminenter szociális kérdést vetették fel a magyar parlamenti béke megdöntésére s ezt akarják felhasználni archimédesi pontnak, hogy aztán az egész mai magyar parlamenti alakulást kiemeljék sarkaikból, abban bizakodva, hogy majd a régi szabadelvű-pártot, melynek vezérei egy idő óta ismét mozgolódnak kezdenek, megint uralomra lehet juttatni Ausztria érdekében.

Természetesen a Wekerle-kormány nem nézheti tétlenül ezt az aknamunkát. S miután a katonatisztek fizetésének felemelése csakugyan szociális szükség, ennek is eleget akar tenni, viszont azzal is tisztában van, hogy a függetlenségi

Előkelő vacsora.

Irta: Zsoldos László.

(Utánnomás tilos.)

Hónap tizedike múlt, következésképp Kökényessy huszárönkéntes urnak elfogyott a hazulról kapott pénze. Atyja jó módú birtokos volt, de afféle magalett ember létére a fogáshoz verte a garast és legalább önkéntesi felfogás szerint szüken mérte az urfinak (ahogyan némi szemrehányással nevezte a fiát) az apanázst. Mindössze rongyos háromszáz koronát juttatott neki havonként. Képtelenség. Hisz nem beamter a huszárönkéntes, hogy ilyen kis összegből talán még feleséget és öt nevetlen gyereket is eltartson!

Kilencz-tizedike volt rendszeren az az időpont, amikor a mi katonánk bedobta a postaládába a maga panaszos, sarczó levélét a mama címére. A hatás sohasem maradt el és két nappal később pontosan, akár a hitelező, bekopogtatott az önkéntes ajtaján az anyai segélyyel a pénzeslevélhordó.

Ezen a deczemberi napon azonban, alkalmasint a hófúvás okából, nem érkezett meg idejére a várva-várt személyi pótlék.

— Vigye el a manó — dünyögte magában alkonyat után, amikor már semmi reménye sem lehetett arra, hogy aznap meglátogassa a postás — ma összehuzom magam. Este színházba megyek egyedül, és színház után megvacsorázom valami csöndes vendéglőben, ugyancsak egyedül. Van még nyolcz koronám, abból ilyen szolid magaviselet mellett holnap még meg is reggelizhetek.

Ember tervez, Isten végez. Isten pedig aképpen végzett, hogy Kökényessy Sándornak a színházból kijövet találkoznia kelljen Doránszkyneval meg a leányával.

— Jé! — kiáltotta Dorka, a Doránszky-lány, amikor a ruhatár előtt a tolongásban csaknem nekiütődött a huszárnak — jé, mama, Kökényessy! Igazán, csak a falra kell festeni az ördögöt és megjelenik!

Az önkéntes önrzetesen mosolygott.

— Hát emlegettek, Dorka?

Tetszett neki ez a szemrevaló, karsu, elegáns szőke leány és az első pillanatban megörült, hogy elhagyott estéje ilyen jól végződik. Hazakiséri a hölgyeket és aztán megy a még meglevő négy koronájával vacsorázni egyedül, a csöndes vendéglőbe.

Doránszkyne meg a leánya egymás szavába kapva felelt:

— Soha jobbkor, Sándor!

— Tudja — folytatta Dorka — a papa ma férfi-estére ment és mi felvonásközben épp azon tanakodtunk, hogy meg kellene boszulni magunkat és...

— És előadás után nekünk is el kellene mennünk valahová vacsorázni! — szót közbe magyarázó hangon a mama.

— Ha találunk egy vállalkozó férfi ismerőst, aki elkísérne — nevetett a leány, mialatt a nagy álló tükröben igazgatta a haját. — És ime, a Gondviselés most elénk vezette magát! Az önkéntes kissé megszeppent.

— Vacsorázni? — mondta inkább magamagának, aggodalmasan gondolván négy koronányi vagyonára. — Talán...

— Ohó, semmi kifogás! — tiltakozott ka-

czagva a mama, miután sikkesen megkötötte a sálját. — Mi ma lumpolni akarunk, Kökényessy és maga nem fog olyan könnyen szabadulni tőlünk!

A huszár mit tehetett mást, összeültötte a bokáját és meghajlott:

— Ahogy parancsolják.

Magában pedig a pokolba kívánta a hófúvást, meg a késedelmező postát, amely most ilyen veszedelmes helyzetbe sodorja. Négy koronával vacsorára indulni hölgyekkel! Ráadásul ilyen elegáns hölgyekkel! És kétségtelenül a Metropolba, vagy a Royalba! No'iszen, czifra komédia lesz ebből!

Hanem azért ment elszántan és fölemelt fővel az ismeretlen veszély elé; akárcsak Buda várába Kont és az a bizonyos harmincz nemes. Jó szimatja volt. Öt percz mulván csakugyan a Metropolban ültek.

A hölgyek tokot, azután rosztbőföt rendeltek. A huszár sem ehetett szégyenszemre pörköltet, tálaltatott tehát bifsteket. Ez két korona. Melléje óvatosan egy pohár sört akart hozatni, de Dobránszkyne meg a lánya a bor mellett kardoskodott; következésképp hozatott egy butélia bort. Vége, több nem futja a négy koronából.

Ugy ült szegény Kökényessy a székén, mintha legalább is Dózsa György helyében érezné magát. És ahogy evett, amint töltött a borból, mialatt Dorkának s a mamájának kedves léhaságokat fecsegett, a szeme folyton ideoda járt az étterem asztalai között, vajjon nem fődözhetné-e föl valahol egy barátját, avagy ösmerősét, akit félrehívhatna a másik terembe, hogy legalább tíz forintot kérien tőle kölcsön?

pártot, amely tudja, hogy a hadseregben az osztrák tisztek nemcsak abszolúte, hanem relative is nagy többségben vannak a magyar tisztek felett, nem lehet arra rávenni, hogy a magyarelles, sőt egyenesen magyargyűlölő osztrák tisztikar anyagi helyzetét magyar pénzen tegye kedvezőbbé. Kossuth tehát elsősorban a katonai kérdések miatt megy Bécsbe a királyhoz, hogy őt a függetlenségi párt álláspontjáról informálja. Meglehet, hogy ennek a kihallgatásnak sokkal messzebb menő konzekvenciái lesznek, mint most gondoljuk. Mert akár kedvező eredménnyel jár Kossuth, akár kedvezőtlen eredménnyel tér vissza, kétségtelen, hogy a katonai kérdések ismét szőnyegre kerültek s hogy azoknak olyan kikapcsolását, amint azt az 1906. évi áprilisi paktum kontemplálta, tovább fentartani nem lehet. Ha a király is ragaszkodik ahhoz, hogy a katonatisztek fizetésének felemelése már a májusi delegációk alatt megtörténjék, csakis két eshetőség van. Vagy teljesítenek a magyar nemzetnek és a függetlenségi pártnak katonai követeléseit s ekkor nagyon természetesen a függetlenségi párt sem fog a negáció álláspontjára helyezkedni; ez volna ugy a királyra, mint Magyarországra és az egész monarchiára nézve a legkedvezőbb megoldás, mert hosszú időre kivonná a méreganyagot politikai életünkől. Vagy pedig a király tovább is a non possumus álláspontjára helyezkedik, s akkor a függetlenségi párt is ragaszkodni fog a paktumhoz és ebben az esetben, ha a katonatisztek fizetésének emelését Bécsből ránk akarják erőszakolni, akkor okvetlen súlyos kormányválság és parlamenti krízis következne be, amely megsemmisítené mindazt, amit a nagy nehezen helyreállított parlamenti béke eddig produkált s ezután még produkálni képes; beláthatatlan súlyos idők előtt állanánk s a „kimondhatatlan nyomor és

szenvadás“, amit úgy látszik ismét nekünk szántak Bécsben, be is következnek megint.

Kossuth sokkal bölcsőbb politikus és sokkal jobban ismeri a magyar parlament hangulatát, hogysem erről a királyt meggyőzni nem akarná. Hogy sikere lesz-e fáradozásának, nem lehet tudni, de óhajtható, hogy sikerrel járjon, mert ma már a király is tudja, hogy erőszakkal nem tud semmit sem elérni, mert hisz a Fejérváry-kormány, amely eszközökben éppen nem volt válogatós, a katonai kérdést egy lépéssel sem tudta közelebb vinni a megoldás felé. Az tehát nagyon valószínű, hogy vagy elmarad a katonatisztek fizetésének felemelése, vagy pedig a katonai kérdések a király beleegyezésével az egész vonalon megoldatnak. Kossuth is elmondhatja tehát, mint a régi római senator, hogy tógájának ránczai közt tartja a békét és a háborút.

De nemcsak a katonai kérdések azok, amelyekről Kossuth ezúttal a királynak beszámolni lesz kénytelen. Az önálló magyar jegybank kérdése is aktuális lett s e fölött a kérdés felett is dönteni kell rövidesen. Mikor még olyan nagy sulyu politikus is, mint Justh Gyula kijelenti, hogy az Osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításából levonná a konzekvenciákat, s hogy még abba sem egyeznék bele, hogy a bankkérdésben való döntés elődázassék, akkor a kormány nem foglalhat el más álláspontot mint azt, hogy az önálló magyar jegybank felállításának szükségét megérteti a királylyal. Nem tudjuk, hogy a király minő álláspontot foglal majd el ebben a kérdésben, de a helyzet körülbelül ma már az, hogy az Osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbítása a magyar parlamentben keresztül nem vihető. Nem hisszük, hogy a király Kossuth Ferencznek minden bizonynyal súlyos érveivel szemben elzárkózzék s hogy ebben a kérdésben, amely a monarchia

szempontjából igazán nem internacionális jelentőségű, meg akarja kötni a magyar nemzet kezét, főleg akkor, mikor az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbítására a függetlenségi párt semmi áron sem lesz kapható, már pedig a meghosszabbítás hallgatólágg sem történhetik, miután az 1910. december 31-én ipso jure megszűnik. Ebben a kérdésben tehát a halogatás politikája sikerre nem vezethet, itt nyílt és őszinte állásfoglalásra van szükség.

Azért mondtuk, hogy Kossuth mostani bécsi útja jelentőségében rendkívüli lesz, mert ebben a két legaktuálisabb és legfontosabb kérdésben, ha nem is eredményezi már most a végleges döntést, kétségtelen, hogy azt előkészíti, s mikor Kossuth hazajön, akkora a nemzet tisztában lesz azzal, hogy mit várhat. Lehetetlen, hogy ennek kedvező, vagy kedvezőtlen irányban nagy hatása ne legyen az egész jövődől politikai helyzetre, s ezért nemcsak a katonatisztek fizetésének kérdése s az önálló magyar jegybanknak, hanem az egész mai kormányának s az egész mostani parlamentnek sorsa függ Kossuth bécsi útjának eredményétől.

Budapest, márczius 24.

A képviselőház az ünnepre való tekintettel holnap nem tart ülést. Csütörtökön délelőtt tíz órakor megkezdí a házszabályrevízióról szóló javaslat részletes tárgyalását.

A bank-kérdés. Az osztrák sajtó nagy buzgalommal igyekszik elhitetni a világgal, hogy az önálló magyar jegybank hívei nincsenek többségben. A „N. F. R.“ például mai számában ilyeneket ír:

A függetlenségi párt 250 tagja között 110 képviselő ez idő szerint még nem foglalt állást sem a közös, sem az önálló bank mellett, minthogy véleményét a párt vezérétől, Kossuth Ferencztől teszi függővé. A többi 140 képviselő között esetleg 30 képviselőt lehet számításba venni, mint olyant, aki a bankközösség fenntartására hajlandónak mutatkozik. A hátralevő 110 függetlenségi képviselő azonban feltétlenül híve az önálló nemzeti bank felállításának.

Balsors. Sehol az egész helyiségben nem mutatkozott egyetlen egy ösmerős arc. Pedig máskor még az asztalokat is egymás mellé kellett tolatniok, annyian összegabalyodtak itt czimborák. Csak éppen most nem találkozott közülök egy elszalajtott lélek sem.

— Jött a cigány tányérozni. A huszár belenyult a zsebébe és hanyagul odadobott a tálczakendőjére egy forintot.

— Na most — gondolta — beföllegzett. Már azon töprengett, hogy a másik teremben félrehívja a fizetőpinczért és mind a hármuknak a számláját feliratja vele hitelbe, s asztalbontáskor majd mosolyogva fogja kijelenteni Dobránszkyné előtt a pinczér, hogy nincs semmi fizetni való. Ez azonban egyrészt illetlenség lett volna tőle, másrészt pedig — és éppen ez volt az igazi bökkenő — éppen ezen az estén új fizetőpinczér volt, akit még sohasem látott.

Dorka elemében volt és nem győzött nevetni az önkéntesnek egyre fanyarabbá váló tréfálódzásain. A mama is, ugy lát-szott, jól érezte magát. A cigány másodsor jött tányérozni és Kökényessy egyszerre csak azon vette észre, hogy ott ül a Metropol nagytermében egy elegáns mama meg egy ennivaló leány társaságában és egyetlen fillér sincs a zsebében. Hideg verejték ütött ki a homlokán.

Ebben a pillanatban fülléig belebujva a prémgallérijába, jól táplált öreg ur sietett el az asztalok mellett, be a kis étterembe.

Amikor a halálraitélnék az akasztófa tövében meghozzák a királyi kegyelmet, talán még az sem könnyebbülhet meg ugy, mint ahogy ennek a prémgalléros alaknak a láttára a mi huszárunk megkönnyebbült.

— Hála Istennek! Csak hogy itt van ez a vén uzsorás! — villant keresztül a meggyötört

agyán. A következő perczben már rövid „pardon“-kéreccsel felállt az asztaltól, s átsietett a kis terembe.

— Jó estét, kedves Csirszky ur — ragadta karon a jövevényt, — csak hogy találkoztunk!

Es vizsla tekintettel nézván maga körül, hogy nincsenek-e illetéktelen fülek a közelben, lázas sietséggel mondta el az öregnek a tényállást:

— Nézze, kedves Csirszky ur, a legnagyobb zavarban vagyok. Hölgyismerőseimmel vacsorázom itt a nagyteremben és nincs egy krajczárom sem. Ugyan adion nekem kölcsön holnapig ötven koronát.

Az uzsorás rámeresztette a szemét és kijelentette, hogy összesen egy darab tizkoronás van nála.

Amire Kökényessy, aki már ismerte a dörögést, erőlyesen azt felelte, hogy itt most nincs idő a habozásra, mert a hölgyeknek föltűnik odakint a dolog, adion hát — ugymond — maga vén hunczut negyven koronát, két nap mulva ötvenet fizet érte.

— Hol az irás, kedves önkéntes ur? — kérdezte kedélyesen Csirszky. Erre félrevonultak, az önkéntes kivett a tárczájából egy mindig készen tartott váltóürlapot és kitöltötte biankó ötven koronáról. Amikor aztán alá is írta a váltót, akkor a derék bundás férfiu szintén előkötorta a maga tárczáját és leszámolt a huszár markába egy husz meg egy tizkoronást.

Sajnálom, kedves önkéntes ur, nincs több pénz nálam. Ezt mondván, szépen becsusztatta az ötvenkoronás váltót tárczájába két százkoronás bankó közé.

Kökényessy mérgesen morgott valamit és egy szempillantással később már ujra bent ült a nagyteremben Dorka mellett.

— Pinczér, kis üveg leánykát!
— Leánykát? — szólt közbe Dorka. — Nem, Sándor, igyunk inkább pezsgőt!
— De Dorka! — szólt rá feddőleg a mama.
— Nem, mama, hozass egy kis pezsgőt! Csak egy kicsit, mamácskám, azután mindjárt hazamegyünk!

Az önkéntes intett a szemével s öt percz mulva ott állt mellette a vödörben a széken a pezsgő.

Csöndesen, előkelően összeszorították a poharaikat:

— Isten éltesse, nagyságos asszonyom!
— Üdvöt kívánok, Dorka!
— Isten áldja meg, Sándor!
Aztán, amikor már harmadszor koczintottak, Doránszkyné egyszer csak ijedten kapta el ajakától a poharat.

— Nézz a sarokba! — suttozta a leányának. Dorka odapillantott és ő is kedvetlenül tette le az asztalra a pezsgőt.

Az önkéntes érdeklődéssel hajolt a leányhoz:

— Mi az Dorka? Valami baj van?
A leány kelletlenül bigygyesztette föl az ajkát:

— Semmi, Sándor; csak . . .
Kérdőleg pillantott az anyjára, azután folytatt:

— . . . ott a sarokban vacsorázik a mama első férje . . . az én apám.

Kökényessy kíváncsian fordult hátra
Aztán kicsi hijja, hogy ki nem ejtette a kezéből a vékonytalpu poharat. A sarokban Csirszky, a vén uzsorás szeletelte föl nagy nyugalommal a borju-frikándóját.

Ami a többi pártot illeti, az alkotmánypárt és a néppárt tagjai a bankközösség alapján állanak. A nemzetiségiekről és a horvátokról szintén feltehető, hogy a közös bank hívei. Eszerint tehát, feltéve, hogy az önálló bank felállítására vonatkozólag nem találnak olyan megoldási módokat, amelyek az összes pártokat kielégíthetnék, az önálló bank 110 feltétlen hívével szemben ez idő szerint 200 híve van a közös banknak a magyar képviselőházban. A döntés tehát annak a 110 képviselőnek a kezében van, akik elvüket a pártvezetőség állásfoglalásától teszik függővé.

Ezt a híradást igazán felesleges megczafolni. Mindenki tudja, hogy Kossuth Ferencz élén áll nemcsak a függetlenségi pártnak, de az önálló bankért folytatott küzdelemnek is. Vele együtt a függetlenségi pártnak 250 tagja tömören és egységesen harcol a nemzeti bank felállításáért, sőt a 67-es pártok tagjai közül is többen fognak a nemzeti bankhoz csatlakozni. Az osztrákok hiába mesterkednek, ebben a kérdésben nem fog sikerülni ellentéteket támasztaniok.

A horvát bán Budapesten. Báró Rauch horvát bán ma reggel Budapestre érkezett és 10 óra tájban megjelent a képviselőházban, ahol rövid ideig tanácskozott Wekerle miniszterelnökkel. Báró Rauch ezuttal nem politikai okokból jött Budapestre, hanem udvariassági látogatást tett Darányi és Jekelfalussy minisztereknél, valamint a Nemzeti Kaszinóban, ahova legutóbb tagnak vették fel. A bán holnap este Bécsbe utazik, ahol báró Aehrenthal külügyminiszternél tesz látogatást. Báró Rauch idejövetele céljáról ezt mondta:

— Mostani utazásomnak nincs külön politikai célja. A horvát helyzet most semmiféle különleges intézkedést szültségessé nem tesz, mivel újabb esemény nem történt. Beválasztottak a Nemzeti Kaszinó tagjává és ezzel kapcsolatban több látogatást teszek. A horvát kormányzás folyó ügyei dolgában fölkeresem Darányi és Jekelfalussy minisztereket, akikkel még néhány elintézni való ügyem van. Holnap estig maradok Budapesten és innen visszautazom Zágrábra.

Zágrábi politikai körökben az a hír terjedt el, hogy gróf Pejacsevich Tivadar volt horvát bán a király kihallgatására hívta meg. Tény az, hogy gróf Pejacsevich és Nikolics volt bánhelyettes ezidő szerint Bécsben tartózkodnak. Báró Rauch horvát bán renegetet bocsátott ki az állampénztárhoz, amelylyel őt szerb diáknak az ösztöndíját leföltotta, mert politikai tüntetésekben vettek részt s így nem a tanulmányi rendnek megfelelően viselkedtek. A paraszt-párt ma este Radics parasztpárti képviselő vezetése alatt bizalmas értekezletet tartott, amelyen a horvát alkotmány védelmének és a koalíciós pártok kiáltványának kérdésével foglalkoztak.

A tiszti fizetések felemelése. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek a jövő héten várható bécsi utjával kapcsolatban — mint már ismételt hírről adtuk — újból előtérbe nyomult a katonai kérdések megoldásának dolga. A bécsi „Fremdenblatt” ma a katonatisztek fizetésének felemelésével foglalkozik s azt írja, hogy a magyar delegáció most már szabad akaratóból a pszichológus kényszernek legesekélyebb jele nélkül is megszavazhatná a kérdés kedvezőbb megoldását; ebből nagy haszna támadhatna a magyar delegációnak. A magyar államférfiak és parlamentáris férfiak mindig kiváló politikai taktikusoknak mutatták magukat, de sajnos, ebben a kérdésben ezt a kitünőt taktikát nem találtuk meg náluk. Ezt a nézetet gróf Andrássy Gyula, akiről bizonyára nem lehet mondani, hogy ellensége a magyar delegációnak, nyíltan megmondta a magyar képviselők körében. Ezt a hibát a tiszti fizetés rendezése kérdésének legközelebbi tárgyalásánál már el lehet tüntetni oly módon, hogy az elkövetett hibának benyomása teljesen elmúlik. Ha a magyar delegáció e kérdés megoldásánál egyébként annyira elismert taktikai művészetét érvényre juttatja, akkor ez a kedvező megoldás már szuggesztív erejénél fogva is kedvező hatással lesz minden nehézségek elhárításánál, amelyek még megoldásra várnak. A „Fremdenblatt”

ezikkének ezt a fordulatát beavatott bécsi körökben igen jelentős intésnek tartják s azt mondják, hogy alkalmas arra a benyomásra, mintha valami ajánlat vagy ígéret volna mögötte.

A házszabályrevízió tárgyalása.

Budapest, márczius 24.

A képviselőház ma nagy többséggel általánosságban elfogadta a Nagy Emil-féle házszabályrevíziós indítványt.

A szavazást hosszas tárgyalások előzték meg, majd pedig botrányos jelenetek közepette történt meg. A tárgyalásokat gróf Andrássy Gyula belügyminiszter kezdte a balpártiakkal, akik a házszabályrevíziós indítvány fölött névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását akarták kérni. Gróf Andrássy azt ajánlotta a balpártiaknak, hogy mondjanak le a szavazás elhalasztásáról, ennek ellenében a kormány beleegyezik abba, hogy a javaslatot három részre osztva tárgyalják. A megállapodás ilyen értelemben létre is jött, de a névszerinti szavazás mégis elmaradt. A névszerinti szavazást kérő husz aláírója közül ugyanis a kérelem felolvasásakor Barta Ödön hiányzott, így tehát a kérelem nem felelt meg a házszabályok ama rendelkezésének, hogy a névszerinti szavazást husz jelenlevő képviselőnek kell kérnie. Ebből támadt aztán a vihar, amelyet azonban Justh Gyula erélye korlátok közé tudott szorítani. A többség nagy táborra viharos tapsal és éljenzéssel honorálta az energiáját is, az igazságát is. A Ház a revíziót szavazatnyolcz szóval huszonhét ellenében általánosságban megszavazta. A többség zajosán, lelkesen a folyosóra töltött. A balpártiak csendesen szó nélkül egyenként húzódtak ki. A folyosón aztán kiderült, hogy miért tünt el egyszerre Barta Ödön. Hat heti szabadságot kért a képviselőháztól és az elnök a kérelmet a mai ülés elején az irományok között terjesztette a Ház elé, publikálva azt is, hogy a Ház a kért szabadságot megadja. Molnár Jenő záróbeszéde alatt vette tudomásul Barta Ödön, hogy megkapta a kért szabadságot.

— Ugy, hiszen akkor a szabadságom a mai naptól kezdődik — mondta elégtlenül és feledve házszabályrevíziót, névszerinti szavazást, elment szabadságra...

Ezen aztán jól mulattak. A balpártiak pedig azon vigasztalódtak, hogy a függetlenségi pártnak néhány jelenlevő tagja, voltak vagy heten, tartózkodott a szavazástól. A többség nem sokat törődött a különlődökkel. Kiadta jelszól: A kormánynak bizalmat kell szavazni! Justh Gyula maga is toborozta a híveket. A bizalom nyilvánítására kapóra jött Bozók Árpád javaslata, amely a bizalmatlanságot akarta kimondatni a kormány ellen.

— Kérjétek ti erre névszerinti szavazást! Az ívet ötven ember írta alá pár pillanat alatt. A többség diadalmasan adta át az elnöknek. A Ház nagy többséggel bizalmat szavazott a kormánynak. Ellene szavaztak a balpárt, a nemzetiségiek és az újpárt tagjai. A részletes tárgyalást csütörtökön kezdte meg a Ház. A parlament időjósai szerint a revíziót husvétig, de talán már sokkal előbb nyélbeüti a képviselőház.

A mai nap eseményei este a pártkörben is élénken foglalkoztatták a képviselőket.

A függetlenségi párt klubjában a nagy számban összegyűlt párttagok között hét óra után megjelentek Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert miniszterek is, a kiket élénk óvációval fogadtak. A pártvezérek hosszabb időt töltöttek a klub nagy társalgó termében és élénk eszmecsere folytattak a képviselőkkel az aktuális politikai kérdésekről. A házszabályrevíziós indítvány általánosságban történt elfogadása és a bizalmatlansági indítványnak tulnyomó többséggel való visszautasítása általános megnyugvást keltett és Kossuth Ferencz fölhasználta ezt az alkalmat arra, hogy a pártot a koalíció összetartására és az elvállalt köteleességek teljesítésére buzdítsa. Rámutatott arra, hogy a párt az ámeneti időszak alatt is híven ragaszkodott programjához és hangsúlyozta, hogy annak megvalósításán ezután is teljes erejéből fog munkálkodni. A házszabályrevíziós indítvány elfogadott módosításait a részletes vita során az egyes részekhez külön-külön fogja benyújtani Mérey Lajos.

Az alkotmánypárt ma este fél nyolcz órakor Nagy Ferencz alelnök elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Szerényi József és Bolgár Ferencz államtitkárok vettek részt.

Nagy Ferencz az értekezletet megnyitván, részvétellel emlékezett meg Széll Kálmán elnöknek betegség következtében való távollétéről, azután előadta, hogy az értekezlet egyetlen tárgya a házszabályrevízióra vonatkozólag a függetlenségi párt legutóbb elfogadott módosítások.

Gróf Thoroczkay Miklós előadó részletesen ismertette a módosításokat s azokat mint hosszúságos tárgyalások és kompromisszum eredményét változatlan elfogadásra ajánlotta.

A módosításokról ezután vita indult, melyben gróf Andrássy Gyula, Návay Lajos, gróf Semsey László és Issekutz Győző vettek részt; Issekutz felszólalása végén a párttagok élénk tetszése közt nagy elismeréssel adózott a pártvezér önfeláldozó fáradozásainak, amelyek alapján előreláthatólag sikerülni fog a parlamentek történetében páriát ritkítő azt az eredményt elérni, hogy a házszabályok ilyen revíziója, amelytől a magyar közélet konszolidálódása várható, szigorúan alkotmányos uton vitessék keresztül.

Végül az elnök az értekezlet egyhangú határozataképpen kimondotta, hogy a Nagy Emil-féle indítványon a függetlenségi párt részéről tett módosításokhoz hozzájárul.

Az értekezlet után, mely fél kilenc órakor végződött, a Hungária-szállóban pártvacsera volt, amelyen a párt tagjai nagy számban vettek részt.

A függetlenségi balpárt tagjai ma este majdnem teljes számmal gyűltek össze Bristol szállóbeli körhelyiségükben és élénk eszmecsere folytattak a képviselőház mai ülésében lefolyt eseményekről, valamint a részletes vitában követendő eljárásról. Határozatokat ma nem hoztak, mert formális értekezletet nem is tartottak. A tanácskozásokat azonban holnap folytatják.

A nemzetiségi képviselők is jelentkeznek. Azt mondják, hogy sokat beszéltek arról a magatartásról, melyet a függetlenségi balpárt a házszabályrevízió ellen folytatott küzdelemben a nemzetiségekkel szemben tanúsított. Mindenképpen azon voltak a balpárt tagjai, hogy még csak látszatát is kerüljék annak, mintha köztük és a nemzetiségek között a közös akcióra vonatkozólag valamelyes szövetség fennállana, holott éppen ennek a körülménynek tulajdonítandó azon kudarc is, mely e tervezett névszerinti szavazás elmaradását vont maga után. Ez az eljárás a nemzetiségi képviselők nézete szerint legkevésbé alkalmas arra, hogy a küzdelem komolyságát igazolja, mert az európai parlamentek történetében még nem volt rá eset, hogy ellenzéki pártok megoszolva küzdenek egy ily nagyfontosságú javaslat ellen. Egy nemzetiségi képviselő úgy nyilatkozott, hogy az a tulságos óvatosság, melylyel a balpárt renomóját salát magyar kerületeikkel szemben óvni igyekszik, a balpártnak nem használ, a nemzetiségieknek pedig egyáltalában nem árt. Mi nemzetiségiek azonban tovább megyünk a magunk után, tekintet nélkül arra, vajjon a képviselőház többi ellenzéki elemei támogatnak-e bennünket, vagy sem. Természetes, hogy a küzdelem sokkal nagyobb sikerrel kecsegtetett volna, ha az összes ellenzéki elemek összefogtak volna... Szóval a nemzetiségiek már nyíltan szövetségre szólítják a balpártiakat.

A Z EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 783. szám

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23—45. szám.

Ha 20-ból 1 hiányzik.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, márczius 24.

A házszabályok világosan elrendelik, hogy névszerinti szavazást csak husz jelenlevő képviselő kérésére köteles az elnök elrendelni. Ehhez a rendelkezéshez szó nem férhet, annyira világos, semmiféle csűrést-csavarást meg nem tűr. És mert a képviselőház elnöke ma ennek a paragrafusnak érvényt szerzett, az ugynevezett ellenzékké összeverődött képviselők ékteleen patáliát csaptak. Hát erre még nem volt példa: azért fenyegetsenek meg egy elnököt, mert szigoruan ragaszkodott a házszabályokhoz.

Pszichológiai szempontból azonban teljesen érthető a lármázók maguktartása. Ők, ugyanis, ma mindenáron névszerinti szavazást akartak provokálni a Nagy-féle házszabálymódosító indítványról. Zárószó jogán egy szónokuk, Molnár Jenő beszélt csak és azután az elnök (Justh Gyula) nyomban hozzáfogott a szavazások komplikált gépezetének megindításához. Nevezetesen egy csomó ellenindítványról, halasztó természetű indítványról és különböző jellegű határozati javaslatokról kellett döntenie a Háznak s majdnem mindegyiknek külön szavazás dukált. Már a kérdés föltevésénél erős csetepaté fejlődött ki. Ezt kívánta az egyik, azt a másik, amazt a harmadik; erről az indítványról szavazzanak előbb, a másikat vágják ketté, a harmadikat oszszák szét s így tovább. Végül nagynehezen megegyeztek és Nagy György is állott attól, hogy valamennyi határozati javaslatot újból felolvassák.

Fölállással és ülvemaradással vetettek el néhány indítványt, (persze eközben a zaj és izgalom bőven termett) míg aztán rákerült a sor Nagy Emil indítványára. Elfogadja-e ezt a Ház vagy nem? — e kérdés eldöntésére husz disszidens képviselő névszerinti szavazást kért. Igen ám, de ezek tizenkilencen voltak a teremben; Barta Ödön, a huszadik, nem volt sehol. Az elnök erre, természetesen, azt mondotta, hogy a névszerinti szavazást nem rendelheti el.

Hát ez a magától értetődő elnöki kijelentés háborította fel annyira az obstruktorokat. Ők hetek óta számítottak már erre a névszerinti szavazásra és most ime, egy véletlen miatt elcsúsznak a nagy gyönyörűségtől. Előltű boszúságukban — mint a gyermek, akinek a játékát törték össze — elkezdtek lármázni, kiabálni, ordítani és fenyegették az elnököt, mintha isten tudja micsoda november tizennyolcadikát csinált volna. A többi képviselő nem nézte némán ezt a spektakulumot; beleszólt a muzsikába, amiből azután rettenetes hangzavar támadt. Mezőfi Vilmost, akiről tévesen azt hitték, hogy az elnököt öklével fenyegette meg, majdnem kidobták. Maga Justh Gyula, mihelyt szóhoz juthatott, indignálódva tiltakozott a botránycsinálók magaviselete ellen. Névszerinti szavazás természetesen nem volt; de megszámlálták az állva maradt képviselőket és akkor kiáltott, hogy a Nagy-féle indítvány mellett 168-an, ellene 27-en szavaztak.

De néhány perczel később mégis megérkezett a névszerinti szavazás; csak hogy ezt nem az ellenzék, hanem a többség kérte — lévén szó Bozóky-nak a kormány iránt való bizalmatlansági indítványáról. Bozóky indítványa mellett harminczan, ellene százhetvenhárom szavaztak. A kormány iránt tehát a Ház tulajdonképpeni többsége bizalmát fejezte ki. A többi indítványt és határozati javaslatot egyszerű szavazással vetették el.

Most már lecsillapodott valahogy a nagy izgalom és hozzá akartak fogni az indítvány

részletes tárgyalásához. De hogyan tárgyalják? Pontonként? Szakaszonként? Az elnök javaslatára elhatározták, hogy a Nagy-féle indítványt három részre osztják s így olybá veszik, mintha három paragrafusból állana. Ez a „részletes“ kérdés is sokat izgatta a disszidensek fantáziáját; most, hogy ez is megoldódott, csak egy kívánság maradt: ne fogjanak rögtön a részletes vitához, mert nincsenek rá elkészülve. Ebbe is beleegyezett a Ház. A legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyző: Zlinszky István és Thoroczky Miklós.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

Bejelentette, hogy Cserech János országgyűlési képviselő ügyében, aki ellen Ivánka Milán a multkoriban összeférhetlenségi bejelentést tett, az állandó összeférhetlenségi bizottság április 14-én terjeszti elő jelentését. Ezután folytatták a házszabálymódosítás tárgyalását.

Az utolsó záróbeszéd.

Molnár Jenő zárószó jogán, a javaslat ellen beszélt. Bőséggel érvel a Nagy Emil-féle indítvány ellen, majd az új balpárt mozgalmáról beszélt. Nagy erkölcsi erő és bátorság kell hozzá, hogy a mai többség részéről jövő folytonos kisebbitéssel és gyonyolódással szemben megállja helyét. A mai többség annak a kiüzelemnek a gyümölcsét élvez, amelyet Khuen idején a függetlenségi párt egy töredéke elszánt erővel folytatott. A koalíciós vezérek sorsa az lesz, hogy amikor mindent megadnak Ausztriának és azt hiszik, hogy a teljes bizalmat élvezik, egyszerre elvesztik a lábuk alól a talajt, mint az Tiszával és Bánffyval történt. Elfogadásra ajánlja határozati javaslatát.

Az elnök: A tanácskozást befejeztnek jelenti ki s elrendeli a szavazást. (Élénk tetszés.)

A kérdés föltevése.

Nagy György szót kér.

Az elnök: A szavazás van elrendelve, ehhez már szólni nem lehet. Tessék majd a kérdés föltevéséhez föl szólalni. (Helyeslés.) Javaslatot tesz a kérdés föltevésére nézve. Külön, de együttes szavazás lesz először a három halasztási indítványról; másodsor szavaz a Ház arról, hogy elfogadja-e a Ház az általános tárgyalás alapjául Nagy Emil indítványát? Ha a Ház az indítványt elfogadja, a beadott határozati javaslatok elesnek, ám külön-külön kell szavazni négy ellenindítványról. Így összesen hat ízben fog szavazni a Ház. (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: Hozzájárul az elnök javaslatához, de kéri, hogy még Csépnán Géza és a szóló indítványára is külön szavazás tüsszék ki.

Az elnök: Az indítványokból mutatja ki, hogy erre a két indítványra külön szavazni nem kell.

Bozóky Árpád: Kérdi, mi lesz Bánffy javaslatával? Sok olyan pont van benne, amely ellenindítványnak is tekinthető.

Az elnök felvilágosításai után Vlád Aurél kéri, hogy bocsássák külön-külön szavazás alá azokat az indítványokat, amelyek az általános titkos választói jogot s azokat, amelyek csak általában a választási reformot sürgetik.

Szkicsák Ferenc szólásra jelentkezik. (Nagy zaj). Molnár Jenő is szót kér, mire Szkicsák leül. Molnár Jenő szintén több szavazás elrendelését követeli.

Szkicsák Ferenc: Ő az indítványok pontonként való megszavazását követeli.

Az elnök összegezi az előterjesztett kívánságokat; azok vagy lehetetlenséget foglalnak magukban, vagy pedig házszabályellenesek.

Lengyel Zoltán és Nagy György egyszerre szólásra jelentkezik. (Óriási láрма, derűtség, Nagy György leül.)

Lengyel Zoltán végre szóhoz jut; szintén több szavazást kíván.

Az elnök fölteszi a kérdést: elfogadja-e a Ház az elnök javaslatát a kérdés föltevésére s a szavazásra nézve? (Elfogadják!) Kíván valaki névszerinti szavazást? (Nem!)

A Ház elfogadja az elnökség javaslatát.

Nagy izgalmak.

Következik a szavazás a halasztó indítványról. A Ház egyszerű szavazással dönt róluk s együtt szavaznak a disszidensek és a nemzetiségiek, a halasztás mellett. Óriási láрма tör ki erre, a többség gyonyosan éljenez és tapsol, a disszidensek szenvedelmesen kiabálnak. A szavazás eredménye az, hogy a halasztó indítványokat a Ház óriási többséggel elveti.

Következik a szavazás Nagy Emil indítványáról. A disszidensek lármásan kiáltják:

— Névszerinti szavazást kérünk!

Az elnök bejelenti a Háznak, hogy disszidens részről névszerinti szavazást kérő ívet adtak be. Elrendeli annak konstatálását, vajon az ív aláírói jelen vannak-e?

Zlinszky István jegyző felolvassa a névsort. Csak tizenkilenc aláíró van jelen.

Az elnök kijelenti, hogy nincs szabályszerű számú aláírás, ezért a névszerinti szavazást kérő ívet visszautasítja. (A disszidensek irtózatossal lármát ütnek, fölugrálhatnak, az öklükkel fenyegetik az elnököt.)

Farkasházy Zsigmond ismételt szót kér a házszabályokhoz.

Az elnök azonban ismételt kijelenti, hogy szavazás közben nincs joga szót kérni. (Viharos éljenzés és taps.)

A disszidensek: Ez a hála a mi előzékenysé-günkért?

Mezőfi Vilmos: Majd csatlakozunk a nemzeti-ségiekhez, lesz elég aláírásunk! Leszünk hazaárulókl (A disszidensek össze-vissza kiabálnak. Irtózatossal láрма és kavargás támad erre. A függetlenségi párt tagjai tömegesen fölugrálnak, a disszidensek felé fordulnak, szitkokkal, gúnyszavakkal halmozják el őket; sokan fölháborodásban az öklüket ráz-zák. Viharként hangzik a kiáltás: „Ki velük! Haza-árulók! Nyiltan beismerik! Gyalázat, szégyene a képviselőháznak!“)

Az elnök folytonosan csenget. Indulatosan kiáltja: A képviselő urak bántalomnak tekintik, hogy az el-nökség megszámláltatta a jelenlevő aláírókat. Ez a házszabályok szerint nem joga, kötelessége az el-nöknek. Nem volt jelen az aláírók közül csak tizen-kilenc képviselő; ennél fogva a névszerinti való szavazást nem lehetett, nem volt szabad elrendelni. (Viharos helyeslés, éljenzés és taps.) Még azért is a többség és az elnök hibás, hogy a képviselő urak nem jelennek meg elegendő számban? (Zajos tetszés.) Ok ez arra, hogy öklükkel fenyegetsek az elnököt, a ki a házszabályok értelmében jár el? Ha ez ismét-lődik, javaslatot teszek a Háznak, hogy a képviselő urakat a mentelmi bizottsághoz utasítsa. (Viharos éljenzés és taps.) Elrendeli a szavazást a Nagy Emil-féle indítványról.

Lengyel Zoltán, Farkasházy Zsigmond s más disszidensek: A szavazók megszámlálását kérjük!

Főkiáltások: Meghaltatok a barrikádokon! (Nagy derűtség, láрма, a disszidensek össze-vissza kiáltoznak.)

Az indítványt elfogadják.

Megtörténik a szavazás. A Ház fölállással szavaz. Százhatvannyolczan szavaznak az indítvány mellett, huszonheten ellene. A nemzetiségiek és disszidensek újból együtt szavaznak.

Az elnök kihirdeti a Ház határozatát, mely szerint a Nagy Emil-féle indítványt általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadják. (Viharos éljenzés és taps.)

Bizalom a kormány iránt.

Tíz perc szünet után következik a szavazás Bozóky Árpád bizalmatlansági indítványáról.

Az elnök bejelenti, hogy itt husznál több képviselő névszerinti szavazást kért.

Főkiáltások: Kik azok?

Zlinszky István fölolvassa az aláírók névsorát; a disszidensek mindegyik névvel kiáltják: Nincs itt! (Az aláírók függetlenségi és alkotmánypártiak, fö-lös nagy számban jelen vannak s így az elnök elren-deli a névszerinti való szavazást. Kihuzza a betűt: „E“ betű kezd.)

— Éljen a kormány, éljen az elnök! — kiáltja nagy lelkesedéssel a többség.

Szünet után megtörténik a névszerinti való szavazás. Nagy derűtséget kelt, hogy tévedésből Polit Mihály is bizalmat szavaz a kormánynak.

Szünet után az elnök kihirdeti a szavazás eredményét. Bozóky indítványát megszavazta harmincz képviselő, míg ellene szavazott százhetvenhárom; így a Ház a bizalmatlansági indítványt elvetette.

Egyszerű szavazással határoz ezután a Ház a többi ellenindítványról, amelyeket négyrendbeli szavazással elvetnek.

Az elnök kihirdeti a szavazások eredményét.

Lengyel Zoltán: Az első szavazás közben egy rendutasítást kapott annak fejében, hogy rendetlenkedett. Anyira berekedt, hogy nem is volt módjában zajogni. Kéri az elnököt, ismerje ezt el.

A részletes tárgyalás.

Az elnök: Következik a Nagy Emil-féle javaslat részletes tárgyalása. (Mozgás.)

Lengyel Zoltán: Megállapítását kéri annak, hogy együttesen, vagy pontonként fog-e történni a javaslat tárgyalása? Legalább három részletben kell tárgyalni a szöveget.

Az elnök: A házszabályokból nem lehet levonni azt a következtetést, hogy a javaslatokat nemcsak szakaszonként, hanem pontonként is kell tárgyalni. A följelentés azonban csakugyan megtörtént, hogy a szöveget részletekre szakítva tárgyalták. A köz-megnyugvás okából javasolja, hogy a Nagy Emil-féle indítványt három részre osztva tárgyalja a Ház. A Ház nagy többséggel így határoz.

Zlinszky István jegyző felolvassa a Nagy Emil-féle indítvány első bekezdését.

Nagy György a házszabályokhoz kér szót. Kéri, határozza el a Ház, hogy a részletes tárgyalásra csak holnap tér át. (Nagy zaj, ellentmondások.)
Az elnök méltányosnak tartja Nagy György kérelmét s a Ház nagy többsége így értelemben határoz. Ezzel az ülés keddéféltől órák véget ért.

A t. Házból.

I. Az első felvonás vége.

Ma nem kellett már a „kormányférfiaknak“ a szavazásra készülniök. Tömegesen jöttek a „mamelukok“ minden oldalról és minden pártra. Tudták, hogy már csak egy záróbeszéd van hátra, a Molnár Jenőé s aztán szavazhatnak. A csoportvezetők elégedetten legeltették szemüket a nyájon. A notabilitások barátkoztak az érkezőkkel. Wekerle állandóan mosolygott. Semsey Lászlónak a kézzorításából minden alkotmánypárti képviselőnek kijutott. Egy-egy percze megjelent gróf Andrássy Gyula is. A baloldalon Kossuth Ferencz keltett lelkesedést. Bárhová lépett, bármerre nézett, mindenütt éljeneztek. És a balpárt is éppoly részt kért az éljenezésből, mint a koalíciós függetlenségi.

— De vasárnap abczugoltatok Debreczenben! — vetették szemükre.

— Száradjon ki a torok, amelyik tette — esküdöztek azok, de olyan rekedten, mintha máris megfogant volna a saját átkuk.

Leginkább a balpártiak vannak munkában. Ők névszerinti szavaztatásokat akarnak rendezni és gyűjtik az aláírásokat. Tíz-tizenöt ívet íratnak alá egyszerre s az öreg Csépany Géza csakugy görnyed a nehéz munkában. Szappanos István az egész éjszakát ébren töltötte, hogy a nagy bőtitket rárajzolja a papirosokra.

Nehéz foglalkozás ez, tisztelt haza és nézni se jó. Majd csak meglesz valahogy, velük, vagy nélkülük a szavazás.

Addig hallgassuk az utolsó záróbeszédet, a Molnár Jenőét. Sokáig kell nyújtania a beszédet, bővíteni a bővített mondatokat, hogy teljék az idő, amíg Farkasházy Zsigmond jelenteni fogja, hogy már befejezheti. Ami akkor fog történni, amikor kitélik mind a husz aláírás a névszerinti szavazásokra. Kisebb-nagyobb akadályokkal küzd Molnár Jenő, de az ő beszéde miatt félannyi baj se lenne, mint azokért, akik segíteni akarnak. Nagy György egyre a kitiintéseket és rangokat emlegeti, amíg Fenyvessy Soma erőlyesen rászólt és figyelmezteti a jóízű ellen elkövetett vétségekre. Hogy igaza volt, észrevehette Nagy György, mert még a balpártiak egyrésze is Fenyvessynek helyeselt. Ugy van az, hogy induljon bár erős lármával a Nagy György pályája, egész nyugodtan békét hagyhat például a Visontai Soma udvari tanácsosságának, mert helyesen jegyezte meg Fenyvessy, az a Visontai Soma többet dolgozott a függetlenségi pártért és hasznosabb munkát végzett közdolgokban, mint amennyit Nagy György még hatvan éves koráig is cselekedhet.

A kontra közbeszólók közül Buza Barna igyekezett, mire Hoffmann Ottótól ezt az állapot jelzőt kapta:

— Paprika Jancsi!

Szintén nem helyeselhették. A buza nem lehet paprika, mert a paprika inkább piros s ez a Buza pláne megnevezetten barna.

Végre jött Farkasházy és szólott Molnár Jenőnek:

— Bevégezheted, Jebi.

Tehát bevégezte. Itt voltak a névszerinti szavazást kérő ívek rendben, aláírva, összehajtogatva, mint azok az olcsó vaságyak, amelyeket cselédek részére árulnak. Csakhogy ezek a technikai obstrukció tövisével vannak kibélelve. Itt feküdtek, hanem már a suttogó hír azt beszélté, hogy csak egyet fognak megmutatni

mustrának, hogy csak egy névszerinti szavazás lesz, mert Andrássy már kapacitálta a disszidenseket s ezek a többi névszerinti szavazástól elállanak; viszont cserébe kapják, hogy a házszabályrevízióról szóló javaslatot a részletes tárgyalásra három pontra választják szét.

Tudni kell ugyanis, hogy a házszabályrevíziós javaslat megszavazásáról volt szó, egyelőre általánosságban s ezért történt a nagy felvonulás. Ezért a rengeteg zsvaj is, majd veszekedés, láрма és szinte, hogy öltre mennek, hajba kapnak öröme a szent napnak.

Most szortirozza Justh Gyula elnök a határozati javaslatokat csoportok szerint, hogy miképpen történjék a szavazás. A hallgatóknak megfájdul bele a fejük, amíg, az elnök előadja, hogy melyik határozati javaslatra kell külön szavazni, melyikre többedmagával és így tovább. Pedig az egész hókusz-pókusz igen egyszerű, csak arra kell ügyelni, nehogy az egyik szavazással ledöntsék a másikat. Mégis már majdnem egy órája vitatkoznak a kérdések felleve körül s úgy látszik, mintha ma már nem történhetnék egyéb.

Egyszerre azonban Justh Gyula megújítja s hirtelen három határozati javaslatra együttesen felteszi a kérdést; ez a három: a Polit Mihály, Hodzsa Milán és Hoffmann Ottó határozati javaslata. Nem kérnek névszerintit, de nagy ujjongás van a koalíciós táborban, amikor észreveszik, hogy a nemzetiségiek, a balpárt meg Bánffy Dezső együtt szavaznak. Gunyos nevetés, taps. Bánffyt éljenzik az oláhok. Ezen már nem lehet segíteni. Nem ügyelnek eléggé és nem vették észre a maliciát, hogy Justh Gyula, mint egy trifoliumot, összekötötte a balpártit a szerb- és oláhval. Most mitgefangan, mitgehangan.

A java most következik, az igazi szavazás magára a házszabályrevízióra, a Nagy Emil-féle indítványra általánosságban, hogy kik fogadják el, kik nem.

— Felteszem a kérdést . . . — szól Justh Gyula.

— Háh! Ohó! — nyög a kis balpárti csoport — névszerinti szavazást kérünk.

— Hol van az iv? — kérdezi Justh.

Nagy György felbök az öklével:

— Én oda tevém az asztalra . . .

Justh megtalálja az ívet. Hát itt van. De most következik, hogy számba kell venni: vannak-e huszan, akik aláírták. Éppen annyian írták alá. De itt vannak-e mind a huszan. Felolvassák a névsort. És alig hogy hozzákezdnek, rémület szállja meg a disszidenseket:

— Barta Ödön . . .

— Nincs itt.

Aláírta, de nincs itt. Szaladnak jobbra-balra, ki-be. Nincs itt. Nincs. Nincs. Nincs. Enélkül pedig csak tizenkilenczen vannak s az elnök nem engedheti meg a névszerinti szavazást. Felugrik Farkasházy Zsigmond:

— A házszabályokhoz kérek szót.

Oh, hogyne. Egy kis házszabályvita jól fogna most, hogy addig előkeressék Barta Ödönt.

Justh Gyula azonban egy pillanatnyi időt sem enged.

— Én beszélek — mondja — és felteszem a kérdést, azok, akik a Nagy Emil-féle indítványt általánosságban elfogadják, álljanak fel. Zajos dübörgés. Jobbról-balról, középről a nagy sokaság feláll.

— Többség! — kiáltja az elnök.

— Éljen! Éljen!

Ami ezután következett, az mellékes volt. Nagyon bőitős embernek kellene lennie, aki azt gondolná, hogy a balpártiak az ő szélmalom-harczuk végén e kacagató Don Quichotte-

eredménynek örvendettek, hogy tán szívük rebesett a gyönyörtől, amikor ország-világ előtt konstatáltattott, hogy husz emberük sincs és a döntő pillanatban jutalmuk falrengető kacaj.

Persze, hogy toporzékoltak az istenadták. De ezen már nem lehetett segíteni. Megszámálalni a szavazókat, óh igen. A vége ennek is az, hogy az oláhokkal való együttállásuk konstatáltatik és csekély számuk gunyos megjegyzések előidézője lesz.

Vége. Az első felvonásnak itt mindenesetre vége van. A parlamenti régi vigiáték első felvonására legördült a függöny.

Elesett a nagy időpocséklások szomorú hőse, a házszabályok bóranczu köpenyében megjelent obstrukció, amelyik, amíg erőteljes volt, egymásután három kormányt is leterített.

II. Felvonásköz.

Hogyan történt? Mezőfi Vilmos átszaladt a függetlenségi felső padba és az öklét emelve kiáltotta, hogy ez gázság és hogy majd megiszszák ennek a levét, majd szavaznak még névszerint akár százszor is, mert most már szövetkezni fognak a nemzetiségiekkel.

— Leszünk hazaárulók!

Vad láрма tört ki. Néhányan Mezőfi felé rohantak.

De Justh Gyula minden lármát tulharsozott. A csengettyüt az asztalhoz verte s úgy kiáltott, hogy ijedtükben a propellerek is megállottak a Ház mellett a Dunán. Ha az asztalt ütni kell, ő mérgebben tudja.

— Hát az elnök az oka, meg a többség az oka, ha nincsenek huszan? Hisz az elnöknek kötelessége meggyőződni, hogy itt vannak-e s amelyik elnök nem így cselekedne, megérdemelné, hogy elkergessék.

A Ház folytonosan éljenezte és tapsolta. Jupiter tonans győzedemeskedett a bugyborékoló habokon.

Justh Gyula ezt a hangot nagyon etalálta. Szilágyi Dezső tán másképpen kezelte volna az esetet. Elképzeljük, hogy egy szelid, finom mosolylyal intézte volna el.

— Nincsenek az urak huszan, sajnálom. Én nem adhatok önöknek huszadikat. Máskor jobban gondoskodjanak.

Szilágyi egy vékony gombostűre tűzte volna őket, miként valami szerencsétlen cserehogarakat. Justh Gyula egy hatalmas doronggal ütötte őket agyon.

Ez a különbség. Az eredmény ellenben egyforma.

Amikor a szavazás után, a szünet alatt, a felvonásközben a folyosón találkoztak az ellenfelek, mégis a humoros szempont vált uralkodóvá . . .

Barta Ödönt tárgyalták:

— Nekünk írt alá — mondta Molnár Jenő — de nektek ment el.

És amikor később a koalíciósok, a kormány melletti bizalom nyilvánítására gyűjtöttek aláírásokat, intették őket:

— Vigyázzatok, nehogy aláírassátok Barta Ödönnel.

Pedig Barta Ödönnel mindössze az történt, hogy ma hatheti szabadságot kapott. Amikor már aláírta az ívet, akkor hallotta, hogy az elnök már bejelentette a szabadságot s a Ház hozzájárult, mire ő Nagyot, Lengyelt, papot, csapatot és Csépanyt feledve, elment.

— Reggel hat óra óta talpon vagyok — panaszkodott Nagy György — hogy elhozzak mindenkit s ime ilyen szégyen esik velünk.

— Egy dolgot nem csinállok magam és milyen blamázs a vége — így sóhajt Molnár Jenő. Pedig nem történt semmi nagyobb baj, mint

annyi, hogy a barrikádok papirmachéja összeesett és balpártból, amelyik oroszlanak képzelte magát, kilógott a csepül.

Budapest, márczius 24.

A miskolcziak gróf Andrassy Gyulánál. Miskolc város a 1907 november havában tartott közgyűlésén diszpolgárává választotta gróf Andrassy Gyula belügyminisztert abból az alkalomból, hogy a város törvényhatósági joggal ruháztatott fel. A diszpolgári oklevelet ma délelőtt nyújtotta át egy montre-küldöttség a belügyminiszternek, akit Szentpály István polgármester üdvözölt, hangsúlyozva, hogy Miskolc város nagy hálával van azért a jóindulatért, amelyvel gróf Andrassy a város iránt viseltetik. Átadjuk, — ugymond — e diszpolgári oklevelet, amelynél nagyobb kitüntetés nyújtani nem áll módunkban. Kossuth Lajoson, Deák Ferenczen és Jókai Móron kívül Miskolc városának diszpolgára még nem volt s így egyetlen élő diszpolgárunkat Nagyméltóságodban üdvözöljük, akit kérve kérünk, hogy városunknak nagybecsű jóindulatát továbbra is megtartani méltóztassék. (Hosszas, lelkes éljenzés.)

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter, aki a küldöttséget Némethy Károly miniszteri tanácsos és Harmatzy titkár társaságában fogadta, igen szíves szavakban válaszolt. Nagyon jól esik neki e kitüntetés. Csak arra kéri a várost, hogy feleljen meg mindenha annak a bizalomnak, amelyet szóló kezdesére a törvényhozás beléje helyezett, amidőn úgy anyagilag, mint szellemileg, erkölcsileg és kulturailag eléggé éretnek találta arra, hogy önálló törvényhatósági joggal ruházza fel. Tettekkel bizonyítsa be a város, hogy a törvényhozást várakozásában csalódás érni nem fogja. Szóló maga nemcsak addig, amíg jelenlegi állásában van, de azontul is a legnagyobb szeretettel és érdeklődéssel fog mindenkor Miskolc város ügyei iránt viseltetni, a város érdekeit mindig szíven fogja viselni és köszönettel veszi a diszpolgári oklevélben megnyilvánuló szép kitüntetését. (Hosszas, lelkes éljenzés.)

Délután félhárom órakor a Hungaria-fogadó külön termében lakoma volt. Az első felkőszöntőt Bizony Ákos tartotta, aki kiemelte a magyar arisztokráciának nagy érdemeit a magyar nemzeti állam egységének fentartása körül. Ennek a nemzeti arisztokráciának egyik legkimagaslóbb alakja gróf Andrassy Gyula, akit büszkeséggel vallanak Miskolc város diszpolgárának. Élteti Andrassy Gyulát. (Hosszszantartó, lelkes éljenzés.)

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter a jelen voltak rendkívül meleg ovációja közben emelkedett szólásra és beszédének kezdetén visszapiantást vetett Magyarország történelmi múltjára, amely a létfenntartásért vívott küzdelmeknek szakadatlan láncolata. Sajnos, hogy e harcokban maga a magyar nemzet is táborokra oszlott és ezek egymással küzdöttek. A király is más országokat uralván, igen gyakran idegen politikai célok által vezetett. Ezek a nemzetet és a dinasztit egyaránt károsították. Ezért egész ereje a fentartásért folytatott küzdelemben merült ki és a magasabb kulturmunkából nem vehetett ki annyi részt, amennyi tehetsége szerint megillette volna. A magyar polgárság, a városok hivatása ezt a történelmi mulasztást pótolni és a magyar kultúrát intenzív fejlődés útjára vinni. A legsürgősebb feladat, hogy a városok helyes magyar közgazdasági politikát folytassanak és nemzetiségekre és felekezetre való széttagolás nélkül egy egységes magyar nemzeti társadalmat teremtsenek, amely nem nézi, hogy kinek mi a felekezete, mi az anyanyelve, hanem csak azt, hogy hű fia-e a magyar hazának. Arra írti poharát, hogy Miskolc városa a nemzet érdekében becsülettel és credménnyel fogja betölteni ezt a nagy hivatást.

Andrassy beszédét hosszantartó lelkes éljenzés követte.

Azután Széll Kálmán érdemeiről beszélt Lichtenstein József volt országgyűlési képviselő.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után gróf Hadik János államtitkárt köszöntötte fel Szentpály miskolczi polgármester.

Dr. Nagy Ferencz Miskolc város főjegyzője szép beszédében dr. Némethy Károly belügyminiszteri tanácsost élteti, aki élénk tetszéssel fogadta beszédében választott a felkőszöntőre. Kubik Béla borsodmegyei főispán a vármegye közönségének örömet nyilvánította azon alkalomból, hogy Miskolc városa végre megnyerte a nagykorúságot. A megye részéről soha ezen törekvést ellenséges szemmel nem kísérték és most örülnek, hogy beteljesedett az, mire e város méltán rászolgált.

Poros János nyugalmazott főgimnáziumi tanár Bizony Ákos képviselőt köszöntötte fel. Csorba József, a mezőgazdák vezére nagyszerű felszólalásában a belügyminisztert éltette. Gálffy Ignác kereskedelmi iskolai igazgató Szentpály polgármestert, Pflieger Ferencz kamarai alelnök Lánzy Leót, Balázs törvényszéki bíró pedig Kubik Béla főispánt köszönti fel. Lánzy Leó főrendiházi tag, Miskolc város volt képviselője, akit 1896-ban tisztelt meg bizalmukkal a miskolcziak és küldtek a parlamentbe, kiemeli, hogy mindig szíve egész me-

legével dolgozott a város logos kívánságának megvalósításán és büszkeséggel tölti el az a tudat, hogy a bizalmat neki akkor előlegezték. Blazsejowszky Ferencz esperes-plébános Bizony Ákost köszönti fel.

Még több felkőszöntő hangzott el s már délután öt óra felé járt az idő, amikor ismét szólásra emelkedett gróf Andrassy belügyminiszter. Mielőtt a miskolcziaktól bucsút venne, ugymond, azért emel szót, hogy megköszönje először is az irányában tanúsított jóindulatot és barátságot. Ennek kapcsán kijelentette, hogy legyenek meggyőződve a miskolcziak, hogy ő, mint Miskolc város polgára, mindig azon lesz, hogy Miskolc város érdekeit előmozdítsa, mert tudja, hogy ezzel az ország érdekét is szolgálja. De felszólal azért is, hogy kérje a miskolcziakat, hogy akármilyen pártiak legyenek is, ne felejtsek el, hogy a magyar pártoknak mindig egy a célja: a magyar haza javának és erősödésének előmozdítása. Eszközökben eltérhetnek egymástól nem egyszer, de ne felejtsek el soha, hogy aki jó magyar és aki meggyőződését híven követi, akár népszerű az, akár nem, szolgálatot igyekezzen tenni a hazának, támogassuk tehát egymást a magyar haza javára irányuló munkásságunkban és legyenek azon, hogy egy erőteljes magyar közvélemény fejlődjék ki, amely minden jelszótól, minden más tekintettől menten, csak egyet követ, a magyar haza előbbrevitelét. Erre a nagy célra tömörüljenek mindannyian, politikai pártállásra, faji, vallási, osztálybeli különbségre való tekintet nélkül s akkor bízik abban, hogy a magyar társadalom ilyen összhangzatos működése mellett a haza javát eredményesen és nagy sikerrel fogják szolgálni. Erre írti poharát, vesz bucsút a miskolcziaktól.

Gróf Andrassy Gyulát zajos éljenzés közben kísérték ki a jelen voltak, amire a társaság a Hungáriából eloszlott. A miskolczi küldöttség nagyrésze még ma visszautazott Miskolcra.

Bülow a politikai helyzetről.

Budapest, márczius 24.

A birodalmi gyűlés mai ülésén — mint már előre jeleztük — felszólalt Bülow államtitkár és igen fontos kijelentéseket tett az általános politikai helyzetről. Az ülést végighallgatta az udvari páholyból a német trónörökös is. Bülow felszólalásában első sorban kijelentette, hogy készséggel közre fog működni a Berlinben ez év október havában összeülő interparlamentáris konferencia sikerének előmozdításán, miután az a népek közötti békét és jó viszonyt szolgálja.

A marokkói kérdés.

A marokkói kérdésre áttérve, kifejtette Bülow, hogy a mai és tegnapi szónokok igen kedvezőtlenül tüntetik fel a marokkói helyzetet. Örömet fejezi ki, hogy e felszólalások hangja komoly, nyugodt és tárgyilagos volt. Franciaország kormány nem veheti szemé a német kormányt, hogy ignorálta és az algezirasi aktát talán kicsinyes és szűkkeblű módon értelmezte volna. Szóló ezt a jövőben sem fogja tenni és elvárja, hogy Franciaország a maga részéről is hasonló módon fogja az algezirasi aktát alkalmazni. (Helyeslés.) Németország marokkói politikájára és Németország viszonyára Franciaországhoz ma sem kíván kitérni, miután e kérdésekről ismételtelen behatóan nyilatkozott.

A maczedon helyzet.

A birodalmi kancellár ezután a maczedoniai helyzet megbeszélésére tér át és azt mondja, hogy a maczedoniai viszonyokat tüzetlenül hasonlították, amelynek oltásán, az államfőn kívül hat nagyhatalom fáradozik, de hiába és eredmény nélkül, mert kívülről mindig új fahasábokat dobna a tűzbe. Eme szomorú tényleges állapottal szemben a statusquo fentartásának elve az egyetlen egyesítő pont, amelyről a hatalmak a dolgok állását megjavítani törekcsenek. A statusquo fentartásában Németország nem legfőképpen, de legalább is oly értékben van érdekelve, mint bármely más nagyhatalom. Az így nemzetközi alapját a berlini szerződés képezi. A bosnyák vasutnak Mitroviczáig való meghosszabbítását célzó osztrák-magyar tervet rokonszenvvel üdvözöltük, mert szövetségstársunk tulajdonképpen csak népjogi szerződésben biztosított jogával él. Különböző részről megemlített hamis híresztelésekkel szemben világosan megállapítani kívánom, hogy e kérdésben Ausztria-Magyarország sem nem kért tőlünk tanácsot és támogatást, sem mi nem toltuk ezt fel Ausztria-Magyarországnak. A statusquo fentartásának alapelveiből következik, hogy törekvésünk egyrésztől a ha-

talmak közötti egyetértés fentartására, másodsorban arra irányulnak, hogy a porta beleegyezését adja a hatalmak követeléseire.

A császár levele.

A birodalmi kancellár ezután a következőképp folytatja beszédét: Különböző részről felhangzott nyilatkozatokból ama kívánságot látom megnyilvánulni, hogy nyilatkozzam azon levetről, amelyet a császár Tweedmouth lordhoz intézett. A magánlevéllel szemben köteles diszkreczió miatt nem vagyok abban a helyzetben, hogy a levelet in expenso felolvassam. Hozzáteszem, hogy rendkívül sajnálom, hogy ezt nem tehetem. E levelet azonban közölünk bárki és a Németország és Anglia közötti jó viszony minden őszinte barátja is aláírhatná. (Halljuk! Halljuk!) E levél alakilag és tartalmilag magánlevél volt. Császárunk bizonyára az utolsó, aki azt hiszi, hogy az angol miniszter hazafiassága eltűrné azt, hogy az angol tengerészeti költségvetés megállapítása tekintetében külföldiektől tanácsokat fogadjon el, amit azonban angol államférfiakról lehet mondani, ugyanaz áll minden olyan ország államférfiira is, amely ország igényt tart önállóságának tiszteletben tartására. Nem lehet elég gyakran és elég nyomatékkal kiemelni flottaprogrammunk és flottapolitikánk védelmi karakterét azon szüntelen kísérletekkel szemben, amelyek Angliával szemben agresszív szándékokat és tervet tulajdonítanak nekünk. Angliával békében és nyugalomban kívánunk élni. A két birodalom közötti békét és ezáltal a világbékét is szolgálná az, ha megszűnnék a probléma arról, hogy mi vitatjuk Anglia jogát flottájának olynemű kiépítéséhez, amelyet szükségesnek tart a brit világuralom fentartására. Szintegy nem lehet tőlünk sem rossz néven venni, ha nem kívánjuk, hogy hajóépítéseinket Anglia kihívásának tekintsék. (Helyeslés.) Vegyék e fejtegetésekhez a császár levelét, amelyben egy gentlemann beszél a másikhoz, egy tengerész szabadon nyilatkozik a másikkal szemben. A tegnap és ma kiemelt és méltatott előkező mód, amelyvel a parlament e kérdést tárgyalta, lényegesen hozzá fog járulni ahhoz, hogy Anglia és Németország barátságos viszonyának mindennemű megzavarását megakadályozza és ezen incidensről való fejtegetések ellenséges élet tom-pitsa.

KÜLFÖLD.

Németország viszonya Franciaországhoz.

Berlin, márczius 24.

A német birodalmi gyűlés mai ülésén Schön államtitkár hosszasan foglalkozott a marokkói kérdéssel. Az államtitkár konstata, hogy Németország viszonya Franciaországhoz a legjobb és hogy Németország egyelőre nem is gondol beavatkozásra a marokkói ügyben.

Az államtitkár beszédét azzal kezdi, hogy Németország és Franciaország viszonya a marokkói kérdés tekintetében teljesen normálisak és barátságosan fejlődött és hogy ismételtelen belgazolást nyert e viszony barátságos jellege. A mai francia kormány marokkói politikája távol áll attól, hogy a marokkói eseményeket olybá vegye, mintha azokból kifolyólag ellene ellenséges mozgalom indulna. Ha a marokkói eseményeket az algezirasi egyezmény szempontjából vizsgáljuk, ellentétes kijelentésekkel szemben konstataálni kell, hogy Franciaország az egyezményt eddig még nem sértette meg.

Kijelenti hogy azonnal megzafiólták azt a hirt, amely szerint Franciaország az algezirasi egyezményt fel akarja mondani. A francia kormány ismételtelen kijelenti, hogy nem kíván hódító politikát folytatni és hogy csak az algezirasi egyezmény kertén belül rendet kíván teremteni. Németországnak nincs joga Franciaország akciója ellen állást foglalni, sőt a tett intézkedések szélsőségségét sem bírhatja. Tagadhatlan, hogy a mai marokkói viszonyok ártalmára vannak a német kereskedelmi érdekeknek, ami annál sajnálatosabb, hogy ottani kereskedelmünk növelhető volna, de Franciaország ismételtelen kijelentette, hogy újabb károsodás lehetőleg meg fog akadályoztatni.

A kormány szakadatlanul arra törekszik, hogy a kárpótlás kérdésének mielőbbi gyors megoldását

elősegítse. Schön államtitkár áttér ezután a Perzsiára vonatkozó orosz-angol egyezményre és kijelenti, hogy Németországnak Tibetben sem politikai, sem gazdasági érdekei nincsenek, Perzsiában pedig csak gazdaságiak. Az egyezmény tehát abból a szempontból kell megítélni, vajon sérti-e a német érdekeket. Schön államtitkár aztán áttér a perzsa kérdésre. Kijelenti, hogy a perzsiai gazdasági érdeklődés évről-évre növekszik. Angolország és Oroszország kedvező helyzetükön fogva előnyben vannak. A Bagdad-vasutat illetően hangsúlyozza, hogy Perzsiát, az angol-orosz egyezmény és a vasút között semminemű kapcsolat nem létezik.

Taft hadügyminiszter elnöksége. A múlt hét eseményei után itélve, Taft elnökjelölt immár 134 biztos szavazattal rendelkezik és azon 212 szavazó közül, akik ez ideig alkalmasint szintén meg vannak már választva, 142 valószínűleg ugyancsak Taft-ra adja szavazatát. A Taft-párt tulajdonképpen székhelyén számítanak arra, hogy végeredményben 552 szavazat végérvényesen Taftot támogatja.

Hajóhadunk Gibraltárban. Az osztrák-magyar hajóraj csütörtökig marad Gibraltárban. A legénység és a tisztek tiszteletére footballjátékokat rendeznek és több bankettet adnak. Az osztrák-magyar hadihajók az angol atlanti hajóraj mellett horgonyoznak.

Változás az orosz kormányban. A „Rjecs“ értesítése szerint Dzikow tengerészetiügyi miniszter lemondásával egyidejűleg fogják hivatalosan közölni Rödiger hadügyminiszter leköszönését is. Izvolszki külügyminiszter lemondása befejezett dolog, a külügyminiszter maga kijelentette, hogy szíves örömmel cseréli fel a külügyminiszterséget egy nagykövetséggel. A reakciós-párt bizik benne, hogy a földművelési minisztert is, noha erősen támogatják az udvari körök, sikerülni fog megbuktatnia.

A birodalmi dumából. A дума mai ülésén napirenden volt a külügyminisztériumnak a tokioi követség nagykövetségi rangra való emeléséről szóló törvényjavaslat második olvasása. Gróf Uvarov (balpárti oktobrista) és a szociáldemokraták a javaslat ellen szólnak. Előbbi ama véleményét fejezi ki, hogy a követségnek nagykövetségi rangra való emelése szintúgy nem képez elégséges garanciát a távol Keletre vonatkozó békés politikára nézve, amint hogy erre nem szolgálnak biztosítékul az Oroszország és Japán között kötött szerződések.

Isvolszky külügyminiszter kijelenti, hogy a Japánnal kötött egyezmények tulajdonképpen normák, amelyek hiján bajosan lehetne a gazdaságilag még fejletlen területeket idegenek benyomulása elől megvédeni. A portsmouthi egyezmény legsúlyosabb következményének az a Japánnak adott engedély tetszik, hogy orosz vizeken is halászhajókat engedélyezzen. De már a szerződés megkötése előtt is orosz vizeken halásztak a japánok.

Indusok tiltakozása. Vankuverben múlt vasárnap három-négyszáz indiai gyűlést tartott, amelyre fehéreket nem bocsátottak be. A gyűlés résztvevői az indiai államtitkárnak táviratot küldtek, amelyben tiltakoztak az ellen, hogy indiai munkásokat Kanadából kizárják. Azt mondták továbbá táviratukban, hogy a brit alattvalók az egész birodalomban megkövetelik a kormánytól, hogy a kormány az ő érdekeiket nem védelmezi meg, akkor indiai testvéreik maguk fognak oltalmukról gondoskodni.

Anglia és a macedón reformok. Az angol kormány macedóniai reformakciójáról a Times ma azt írja, hogy az a fogadás, amelyben a javaslat a hatalmaknál részesül, egy csöppet sem biztató. A Times ismerteti a hatalmaknak s különösen Oroszországnak és Ausztria-Magyarországnak az angol javaslat ellen való állásfoglalását és dialektikai játéknak mondja azt az argumentumot, amely szerint az angol kormány javaslatát azért nem valószínűsíthető meg, mert a hatalmak együttesen garantálták Törökország területi épségét. A Times végül azzal vigasztalódik, hogy Sir Edvárd Grey javaslatának mégis meg volt legalább az az eredménye, hogy Európát fölrázta álmából és kötelességére figyelmeztette. A Times reméli, hogy nem fog sikerülni, hogy a javaslatot egyszerűen félreléjük s örömmel üdvözli az angol külügyi hivatalnak azt a kijelentését, hogy az angol kormány nem vonta vissza javaslatát s hogy ezek még mindig napirenden vannak.

A turkesztáni főkörmányzó felmentése. Grodekow tábornokot, Turkesztán főkörmányzóját tegnap váratlanul felmentették állásától. A fölmentésnek hirszerint politikai háttere van, amely a mindinkább emelkedő nemzeti sovíniszta hangulatban keresendő. Grodekow Közép-Ázsia legalaposabb ismerőinek egyike, aki már több nagyjértékű könyvet is irt arról a földterületről. A kormányzó nemrég megengedte, hogy Turkesztán meghódítójának, a német Kaufmann tábornoknak emlékszóbot állítsanak fel. A szóbot a kivitellel megbízott művész olyképpen tervezte, hogy Közép-Ázsia többi hódítóinak, az orosz Skobeljev és Csernajevekné miniatűr képei a német tábornok lába alá kerültek. Emiatt a nemzetiségi lapok tegnapelőtt hevesen megtámadták Grodekowot. A „Novoje Wremja“ azt írja, hogy a szobor az orosz nép méltóságát lealacsonyítja. A hírlapi támadások aztán Grodekow felmentését eredményezték.

Marokkó. Alkazarból érkező hírek szerint a liegyi törzsek az összes francziákat a város elhagyására kényszerítették és követelték Mulej Hafidnak szultánná proklamálását. Az alkazari lakosság támogatta ezt a követelést, míg a kormányzó elutasító álláspontot foglalt el és esetleges támadással szemben intézkedéseket tesz. A spanyol szenátus tegnapi ülésén Sankez Román a kormány marokkói politikáját bírálta, amelyet teljesen bizonytalannak mondott. Azután foglalkozott Spanyolország viszonyával más államokhoz és hangoztatta, hogy bármely áldozat árán is fenn kell tartani a jó viszonyt Franciaországgal és Angliával, úgy azonban, hogy a legeszkélyebb ellentét se merüljön föl Németországgal szemben.

Az amerikai flotta üdvözlése. A washingtoni kínai követ hivatalos értesítést kapott arról, hogy a nankingi alkirály utasítást kapott, hogy tegyen előkészületet az amerikai flottának a kínai vizeken való üdvözlésére. A kínai követ értesítette erről a külügyminisztériumot, amely ezt az értesítést meghívásnak tekinti.

Liautey tábornok haditerve.

— A francia akció Marokkóban. —

Budapest, március 24.

A francia kormány megbízottja Liautey tábornok Kazablankába érkezett, hogy ott d'Amade tábornokkal értekezzen, a kormánytól nyert megbízás teljesítésére. A helyzet Kazablanka körül időközben változott, amennyiben d'Amade tábornok erélyes akciója eredményteljesen járt. A Sauja-törzs már belefáradt a harcba s most, hogy az aratások küszöbön állnak, hajlandó meghódolni. Muley-Hafid is végkép kimerült anyagilag s közvetítők révén igyekszik a francziákkal megegyezni. Franciaországnak eszerint most alkalma nyílnék rövidesen véget vetni a marokkói afférnak, annál is inkább, mert a megtört ellenség hajlandó volna a legmesszebbmenő elégtételadásra.

A visszautasító fogadtatás, amelyben a francziák a közvetítőket fogadták, arra enged következtetni, hogy Franciaországnak sokkal messzebbmenő tervei vannak, semhogy a békét megkösse. Erre enged következtetni az, hogy Liautey haditerveinek egyik fontos része az azemuri és saffi-i kikötők azonnali megszállása, mert e kikötőkön keresztül Muley Hafid könnyen elláthatja hadseregét lőszerrel. Ezenkívül a francziák siettetik Abdul Azisznak visszatérését Fezbe. Hogy ez simán mehessen végbe, ajándékokkal kibékítették a Zemmur-törzs hatalmas serijjét Wazanit, nehogy megakadályozza a szultáni hadsereg átkelését törzsének területén. Hogy a benszüllöttek bizalmát megnyerjék, Abdul-Azisz hadseregét nem fogják francia tisztek vezényelni, csak a szultán tanácsadójaként fog néhány francia tiszt részt venni a fezi előnyomulásban, köztük Rondenay kapitány.

Mind e történetek arról tesznek tanúságot,

hogy a francziák minden áldozatra készek, hogy a tehetetlen Abdul-Aziszat visszasegítsék a trónjára. Sőt még az sem lehetetlen, hogy a szultán megvédése címén a francia csapatok megszállják Marokkó fővárosát, Fezt.

Alig hihető, hogy Franciaország e mindenestre nagy áldozatokat kívánó tervére csak azért határozta el magát, hogy Abdul-Azisz zavartalanul uralkodjék fezi palotájában. Német részről gyakran hangzik el az a vád, hogy Párisban arra törekednek, hogy Franciaország Marokkó fölött a jövőben bizonyos ellenőrzést gyakorolhasson. E vád nem nélkülöz minden alapot s tekintve Abdul-Azisz gyenge karakterét és szorult helyzetét, nem lehetetlen, hogy Franciaország elérje célját. Igaz, hogy akkor az algeirászi egyezményt meg kéne fejtetni és ha francia részről meg is czáfolják a „Gaulois“-nak erre vonatkozó hírét, diplomáciai körökben mégis meg vannak győződve arról, hogy Franciaország, ha nem ma, hát holnap elő fog állni ezzel a tervvel.

Marchet miniszter a Wahrmond-ügyről.

— Az osztrák költségvetési bizottság ülése. —

Bécs, március 24.

Az osztrák költségvetési bizottság mai ülésén Marchet közoktatási miniszter fontos kijelentést tett a Wahrmond-ügyben. A miniszter kijelentette, hogy Wahrmond tanár megrendszabályozásáról szó sem lehet, annál is inkább, mert az ügy illetékes fórumnál van elbírálás végett.

Az ülés kezdetén Nemetz és Sacek képviselők a Morvaországban felállítandó cseh egyetem érdekében emeltek szót. Zacek határozati javaslatot terjeszt elő, amely felszólítja a kormányt, hogy haladéktalanul tegye meg a szükséges előkészítő lépéseket a Brünnen felállítandó második cseh egyetem mielőbbi felállításának érdekében. Zacek határozottan tiltakozik az ellen, hogy ezen egyetem felállítását a morvaországi németek hozzájárulásától és engedélyétől tegyék függővé.

D'Elvert képviselő óvja a kormányt és a parlamentet, hogy esetleges állásfoglalásaikkal prejudikáljanak a Wahrmond-ügy törvény előtt leendő elintézésének.

Kramarz képviselő sajnálja, hogy előtte szóló oly határozottan állást foglalt a csehek ama semmiféle politikai motívumtól nem befolyásolt kívánságával szemben, hogy a morva fővárosban cseh egyetem állítsassék fel. Szólv kijelenti, hogy a csehek Zacek rezolúcióját teljes egészében magukévá teszik és emellett kitartanak.

A Wahrmond ügyet illetően Kramarz kijelenti, hogy a tudomány szabadsága és a tudományos kutatás érdekében a leghatározottabban állást kell foglalni. Seitz képviselő hangsúlyozza, hogy Wahrmond röpirata nem sérti a katolikus egyház dogmáit és tanításait, egyébiránt az ügy a bíróságok illetékessége alá tartozik.

Dr. Marchet közoktatásiügyi miniszter először is a Wahrmond esettel foglalkozik, amely legutóbb nagy, talán tulságosan nagy mértékben izgatta a közvéleményt. A bécsi egyetemi egyházi tanszék betöltésénél nem járt közbe az érseki ordináriátus és a Wahrmond esetben hivatalosan megállapították, hogy a közoktatásiügyi kormánytól semmi külföldi diplomata nem állott elő oly kívánsággal, amely az osztrák ügyekbe való illetéktelen beavatkozásnak lett volna tekinthető és amelyet vissza kellett volna utasítani. A dolog lényegét illetően konstatació, hogy Wahrmond az innsbrucki egyetem jogi és nem teológiai fakultásán tanítja az egyházjogot és hangsúlyozza, hogy a tanszabadság és a tudományos kutatás szabadsága ugyanúgy szólanak minden jogtanárnak, mint minden más tudományos kutatóknak. Hivatkozik a képviselőházban az állami alaptörvényekre való utalással a tudományos kutatás szabadsága tár-

gyában tett kijelentésre, amely a jövőben is zsinór-mértékű fog szolgálni a kormánynak.

Ebből a szempontból azután megkapjuk magát a feleletet is arra a kérdésre, hogy vajon egy egyetemi tanárt fel kell-e állásától függeszteni, mert élt az öt megillető joggal a tudományban való szabad kutatást illetően és így másokkal ellenkezésbe került; és ez a felelet csak negatív lehet. A miniszter azt véli, hogy ez a nézet megegyezik a bizottság legtöbb tagjának véleményével, valamint az előadóval, aki tegnap hasonlóképp kijelentette, hogy Wahrmond tanár megrendszabályozásáról szó sem lehet és ezt megengedni sem szabad. Ami Wahrmond tanár röpiratát illeti, a miniszter meg tudja érteni az előadó és más fontos személyiségek állításait, akik Wahrmond tanár előadásainak és röpiratának egyes passzusai révén vallásos érületükben sértve érzik magukat; mivel azonban ez az ügy a bíróságtól van függővé tve, ennél fogva a miniszter, ha csak azt nem akarja, hogy jogi életünk megingathatatlan alapköve megsértődjék, Wahrmond nyilatkozatai felett nem ítélkezhetik, annál kevésbé, mivel a tényálladékok csak a hatóság útján lehet megállapítani. Anélkül, hogy csak a legkevésbé is vonatkozással legyen a Wahrmond-ügyre, nincs szüksége a miniszternek, hogy az általános álláspontot úgy precizizozza, hogy a tudományos kutatás szabadságát minden területen, tehát vallási téren is akadálytalanul kell gyakorolni. Egyszermind azonban távol kell ettől tartani mindazt, ami az emberek lelki életében gyökerező vallásos meggyőződéssel szükségtelenül ellenkezésbe kerül.

A katolikus diákszövetség kérdésére vonatkozólag a miniszter hangsúlyozza, hogy az akadémiai szabadság lényege a legfontosabb alapköve a főiskolának és sajnálja, hogy az akadémiai ifjúság olykor az egyéni és akadémiai szabadsággal ellenkező kihágásokra ragadhatja magát és kijelenti, hogy a kormány azon az állásponton van, hogy az összes egyetemi hallgatókat, bármely nemzetiséghez, vagy felekezethez tartoznak, ugyanazon jogok illetik meg. A kormány ezt az egyenjogúsítást a főiskolai hatósággal egyetértően mindig érvényesítéshez fogja segíteni, amint ez a miniszter részéről a gráci Karolina-diákszövetség ügyében már eredménnyel is járt.

Az új egyetemek alapítását illető kérdésre a miniszter akkor fog nyilatkozni, ha az erre vonatkozó összes javaslatok beérkeztek. Walcher képviselő tekintettel a miniszter kijelentéseinek fontosságára, melynek következtében az egyes pártok állást kívánnak foglalni, a gyűlés berekesztését javasolja, de javaslatát elvetik. A képviselőház legközelebb 2-án délután tartja teljes ülését.

EGYHÁZAK.

A karlóczi kongresszus.

Budapest, márczius 24.

Karlóczán a görögkeleti szerb zsinat választmánya ma kezdte meg előkészítő értekezleteit. A választmány Zmejanovics Gábor verseczi püspök elnöklésével tartott ülésében első sorban a magyar kormánytól beérkezett leiratok tárgyával foglalkozott.

A miniszterelnök azon leiratával, melyben Jankovics Anatol archimadrita főegyházm. konzisztórium elnök, Obrinovic Laza adminisztratív biz. alelnök és Gabrilov Milán szentszéki jegyző azon panaszára, hogy a kongresszusi választmány kiküldött bizottsága erőszakosan járt el a főegyházmegyei hivatalok vizsgálatánál és az egyházmegyei alap pénztárának rovincsolásánál és azt el akarta kobozni, a hivatalos iratokat pedig erőszakkal elvenni, felvilágosította a miniszterelnököt, hogy a bizottság csupán a hivatalokat és a pénztárt akarta megvizsgálni — amihez joga van — amikor is az illető tisztviselők ellenszegülésére kénytelen volt a karhatalom kirendelését kérelmezni.

A miniszterelnök leirata ellen, melylyel a karlóczi görögkeleti szerb főegyházmegye egyházmegyei közgyűlésének 1906. évi december 13-án tartott ülésében az iskolabizottság tagválasztására vonatkozólag hozott határozatát néhai Brankovics György patriarka által közbevetett felebbezése foly-

tán megsemmisíti és felhívja a választmányt, intézkedjék, hogy a főegyházmegyei közgyűlés a tagválasztást oly módon alakítsa meg, hogy abba csak két tanító választassék meg — remonstrációval kell élni, mert első sorban az 1907-ben ülésezett kongresszus ezt az iskolai bizottságot már megsemmisítette, másodsorban pedig azért, mert az egyházmegyei gyűlés határozata ellen a kormányhoz felebbezással élni nem is lehetett, hanem egyedül a kongresszushoz, amelynek ellenőrzése alatt az egyházmegyei gyűlések állanak és így a miniszterelnök ebben az ügyben illetéktelenül járt el. Egy konkrét esetből kifolyólag, melyben a miniszterelnök egy, a kongresszusi választmány határozata ellen beadott felebbezési ügyben a választmányi határozatot megsemmisíti és az ügyben érdemleges határozatot hoz, a választmány szintén remonstrációval élt, hivatkozva a szerb egyházi kongresszusi szervezetre, mely szerint a kormány a megtámadott választmányi határozatokat vagy megerősíti, vagy megsemmisíti s új határozathozatalra utasít, de érdemleges határozatot nem hozhat.

A közoktatásügyi miniszter leiratára, amelyben elrendeli, hogy az alapítványok alapító levelei ezen 1. magyar és szerb nyelven szerkesztessenek és hogy a magyar nyelvű szöveg tekintetik mérvadónak, 2. hogy az alapítványok zárszámadásai minden év végével a kormányhoz felterjesztessenek — felvilágosítja a választmány a közoktatásügyi minisztert, hogy nincs kifogása az alapító leveleknek magyar és szerb nyelvű szövegeze ellen, azonban az autonómia hivatalos nyelve a szerb nyelv és így a szerb szöveg a mérvadó, továbbá az alapítványi zárszámadások a kongresszusi szervezet értelmében első sorban is a nemzeti egyházi kongresszushoz felterjesztendők felülvizsgálatra és csak ennek megtörténte után a miniszteriumhoz. A nemzeti alapok ügyésze, dr. Kraszojevics György azon jelentésére, hogy a karlóczi járásbíró a szerb zárdai nyomdának a kongresszusi választmány ellen indított birtokháborítási perében hozott ítéletével a választmányt elítélte és ezen beavatkozásával az országos törvényesek által biztosított szerb egyházi önkormányzat súlyos sérelmet ejtett — elhatározta a választmány a miniszterelnökhöz sürgős felterjesztést intézni és kérni, hogy a miniszterelnök az állami főhatalmat az önkormányzattal szemben megillető legfelsőbb ellenőrzési jog szempontjából a bíróságok ezen illetéktelen beavatkozását meggátolja, mert ez nemcsak az egyházi önkormányzat sérelme, hanem egyuttal megsértése az államhatalom ellenőrzési jogának is.

A választmány ezután több magán- és kölcson-kérvényt intézett el és ülését berekesztette.

TÁVIRATOK.

A hatalmak és a porta.

Berlin, márczius 24. (Saját tudósítónktól.) Salonikiból tájratózzák: Az angol és az olasz kormány a portánál lépéseket tett, hogy e két állam, valamint Franciaország és Németország pénzügyi megbízottai Maczedóniában a polgári funkciójának ellátására kapjanak megbízást. A porta valószínűleg el fogja fogadni ezt a javaslatot.

Közgazdasági táviratok.

	Newyork.	márcz. 24.	márcz. 23.
B u z a	locobuza	102	100 ¹ / ₂
	májusra	102 ¹ / ₂	101 ¹ / ₂
	júliusra	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂
	szeptemberre		
T e n g e r i	májusra	76 ¹ / ₂	74 ¹ / ₂
	júliusra	73 ¹ / ₂	72 ¹ / ₂
C s i k a g ó.			
B u z a	májusra	95 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂
	júliusra	89 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
T e n g e r i	májusra	67 ¹ / ₂	66

New-York, márcz. 24. Gyapot New-Yorkban helyben 10.40 (10.45 tegnap), gyapot áprilisra 10.43 (10.53), gyapot júniusra 10.50 (10.63), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand withie New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, márcz. 24. (Zárlat.) Zsir májusra 7.72 (tegnap 7.62), zsir júliusra 7.92 (tegnap 7.82), szalonna short clear, 6.74 (tegnap 6.74), sertéshus májusra 12.45 (tegnap 12.25).

A tanári fizetések ügye.

Budapest, márczius 24.

Quem di odere, paedagogum fecere. Hány-szor changzik ez a szállóige érdekelték és érdekeletlenek ajkáról, ha a tanítás ügyének munkásairól van szó. De a hivatásukért lelkesülő tanárok tagadják e mondat igazságát s teljes joggal. Mert nem az istenek gyűlölik őket, hanem az emberek nem törődnek eléggé érdekelkkel.

Ha a nagyközönség, sőt az ennek hangulatát részint kifejező, részint irányító sajtó is kevesebb érdeklődést tanúsítanak ügyeik iránt, azon nem csodálkozhatunk, mert éppen a tanári foglalkozás az, amelylyel az emberek, ha egyszer az iskola porát lerázták magukról, vajmi ritkán jutnak érintkezésbe (ami ugyan elég kár ugy a közre, mint az iskolára, mert éppen az együttműködés hiánya az oka közoktatásunk sok bajának), de ha abban a kormányzati ághoz, amelynek hivatása az ország közművelődését minden vonatkozásban szolgálni és előmozdítani, nem találjuk meg irántuk a tettekben nyilvánuló jóakaratot, az bizony legalább is nem a tanárságra vet árnyékot.

Pedig az, hogy a tanári fizetések rendezésének ügye sehogyssem akar előrehaladni, csak annak tudható be, hogy a közoktatási miniszteriumban egyáltalán nincs valami nagy hajlandóság ugy ebben, mint más kérdésekben az állítólag mutatkozó nehézségek leküzdésére. S ezt a tanárság helytelennek és hazánk közművelődésére veszedelmesnek, de egyszermind természetesen is találja.

Természetesen, mert, míg egy ország közművelődésének vezetése olyan emberekre van bízva, akik legfeljebb buzgóságot vihettek hivatalukba, de ügyértést és az ebből fakadó ügyszeretet nem s ott is csak az aktákból való dolgozás alapján futják meg többé-kevésbé fényes pályájukat, az iskolát azonban legnagyobbbrészt csak tanuló éveik emlékeiből ismerik, a legjobb igyekezet mellett sem lehet meg a vezetők és vezetettek közt az együttérzés, az intézmények felvirágoztatására irányuló s kölcsönös megértésen alapuló közös törekvés.

Nem találná-e abszurdumnak bárki is, ha a földművelési vagy kereskedelmi miniszterium hivatalait megtölténék filozófusokkal, vagy orvosokkal? Ellenben azon még az ország egyetlen képviselője sem botránkozott meg, hogy a közoktatásügyi miniszterium vezető és alantasabb hivatalai csupa jogászokkal vannak megpakva s még azt a pár tanárt is, akiket az iskolai életben szerzett tapasztalatok után oda bevezényeltek, hajlandók volnának kitenni onnan.

A bírói fizetések rendezése könnyen keresztülment, mert az igazságügyminiszterium vezetői képzettségük irányánál fogva is szorosabb összeköttetésben vannak a miniszterium falain kívül eső léttel, a közoktatásügyi miniszterium jogászai azonban a tanárok fizetésének ügyét bürokratikus szemmel itélik meg.

Hogy mer valaki olyasmit kívánni, hogy valamikor egy közönséges tanár a miniszteri titkárral legyen egy fizetési osztályban, az igazgató pláne az osztálytanácsossal, hogy arról a szentségtörő gondolatról ne is beszéljünk, hogy a főigazgató a miniszteri tanácsossal jusson egy rangba! (Állattenyésztési felügyelőből persze miért ne lehetne miniszteri tanácsos, mikor nálunk a baromnevelés fontosabb, mint az embereké?) Hogyan beszélhetne akkor vállvezerető jóakarattal a fogalmazó-gyakornok is egy-egy középiskolai igazgatóval? Hja, de hát nem a közügy érdeke a fő, hanem a tekintély!

Pedig a tanárok nem is a rangra vágyanak, különben nem léptek volna erre a kevés erkölcsi elismeréssel és éppen oly csekély anyagi előhaladással bízható pályára, megelégedésnek azzal, ha az anyagi gondoktól megmentik őket annyira, hogy ideális feladataikat zavartalanul teljesíthessék.

Ha a fentebbieket figyelembe vesszük, érthető, miért olyan nehéz a miniszteriumnak a tanári fizetések rendezésében megtalálni a megoldás útját.

Mikor a tanárok azt kívánták, hogy vegyék ki őket a rangsorból s automaticce emelkedjék a fizetésük, az volt a dolog bibéje, hogy, ha a tanárság anyagilag független felettes hatóságától, az alkalomadtán felülről jövő nyomásnak nem fog engedni. Meg kell hát hagyni hatalmi esz-

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Fegyelmi egy polgármester ellen. Zombor város törvényhatósága múlt hónapban tartott közgyűlésén Haucke Imre polgármester ellen a póthitelek túllépése miatt fegyelmet megelőző vizsgálatot rendelt el. A város közigazgatási bizottsága ma Fernbach Károly főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen megbízták Papp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót a vizsgálat vezetésével, ki a legközelebbi ülésen terjeszti be a vizsgálatról jelentését. A bizottság foglalkozott a zombori izraelita tanítóknak a hitközség által elutasított fizetési megígéretéről szóló felelősségi ügyével. A bizottság kötelezte a hitközséget, hogy tanítóinak záros határidő alatt utalványozza ki a kért összeget.

Tisztújítás Nagykanizsán. Nagykanizsa város tisztújító közgyűlésén polgármesterré egyhangulag újra Vécsey Zsigmondot választották meg. A polgármester választása után a tisztikart egyhangú közfelkiáltással így választották meg: Arvaszéki ülnök: Halis István, közigazgatási tanácsos: Áts József, I—V. kültanácsosok: Thomka Endre és Halvax Frigyes, VI—VII. kerületi kültanácsosok: Kallovcz József, Plander György, Faics József, Hegedüs György, ügyész: dr. Bentzik Ferencz ügyvéd, pénztáros Halvax Gyula, számvéve: Anhoffer Gyula. Adóellenőr: Ney Albert, segédgyám a VI—VII. kerületben: Szedlmayer László, I. mérnök: Király Sándor, segédmérnök: Székely Nándor, erdőtiszt: Csigaházy Antal, I. alkapitány: Farkas Ferencz, II. alkapitány: Bay György, könyvelő: Hardy Gyula, levéltáros: Csányi József, adótiszt: Horváth István.

A tolnamegyei tisztújítás. A közigazgatási bíróság döntött a tolnamegyei, múlt év december 30-án tartott tisztújításnak megsemmisítése tárgyában gróf Benyovszky Rezső, Rátkay László, Boda Vilmos és társai által beadott panasz fölött és pedig úgy, hogy a panasznak helyt nem adott. Az ítélet kimondja a tisztviselők szavazati jogát. Együttal kimondja, hogy a megbízási időtartam lejártá előtt megtartott tisztújításkor a régi tisztviselők tényleg működőknek tekintendők. Mert azon tisztviselő, aki a tisztújításon újból nem választatik meg, a megbízási időtartamának lejártáig is folytathatja működését. Eme jogi és tényleges helyzetet nem érinti a tisztviselőknek a tisztújító közgyűlésen történni szokott lemondása sem, mert ezt a lemondást, miután a jogosultság a megbízási lejártával is megszűnik, másnak, mint a törvényhatóság intézkedési joga előtt való meghajlásnak tekinteni nem lehet. De különben is e lemondás nyilvánvalóan csakis a megbízási időtartamának lejártára szól. A panaszban foglalt ama kitételeket, melyek szerint a választás alatt felháborító rendtelenség uralkodott és emiatt nem lehetett ellenőrizni, vajon mindazok, akik szavaztak, a törvényhatósági bizottságnak tagjai voltak-e, a tényeknek és személyeknek megjelölése hiányából a bíróság vizsgálat elrendelése alapjául nem fogadhatja el és a panasznak eme részét is mellőzni kellett. Ugy a névjegyzékből mint a közgyűlésről felvett jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a tisztújítás az arra jogosítottak nagy számának részvétele mellett, a törvény követelményeinek szoros betartásával tartott meg.

Trencsénmegye a pánszláv papok ellen. Trencsénmegye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésében nagy meglepetéssel tárgyalta Kluch János alsószucsai plébános és Cvincsek András felsőszucsai káplán üzenetét, akik már hosszabb idő óta a nép rétegében a pánszláv eszmét terjesztik, sőt a legutóbbi trencsénai választás alkalmával a magyarság ellen nyíltan is izgáltak. A közigazgatási bizottság végül elhatározta, hogy megkéri Bende Imre megyés püspököt, hogy a magukról megelégedeztetett lelkészeket helyeztesse át más községekbe. E határozat annál nagyobb méltánylást érdemel, mert eddigelé még nem igen volt rá eset, hogy egy megye közvetlenül fordult volna az illetékes egyházi hatósághoz azon czélból, hogy a hivatásukról megelégedeztetett lelkészek ellen saját hatáskörében eljárjon. Bende püspök egyelőre meghagyta a nevezett lelkészeket mostani állásukban, de figyelmeztette őket, hogy amennyiben jövőre sem szünnének meg a pánszláv mozgalmakban résztvenni, ellenük el fog járni.

Mozgó képek.

Smucziánok.

(Ferdinánd bolgár fejedelem egy millió frank nészajándékot követelt felesége számára. A miniszterek megszavazták ötvenezetet. Megbízhatatlan tudósítónk így referál a tárgyalásokról.)

A FEJEDELEM: Most majd meglátom, mennyi bennetek az áldozatkészség.

A MINISZTERELNÖK: Fenség, az életünk, a vérünk az öné.

A FEJEDELEM: Ne csali fiam, mert most nem szavalsz a népek előtt. Nem életről és vérről beszélek én...

A MINISZTERELNÖK: Mindenünk fenségéd: minden gondolatunk, minden dobbanása szívünknek...

A FEJEDELEM: Mondtam már fiam, ne add a butát. Nagyon jól értesz te engem, drága pofám. Azonban lehetek még világosabb...

A MINISZTERELNÖK: Ne legyen fenség...

A FEJEDELEM: De leszek, föltétlenül leszek, kedves barátom. Tehát vedd tudomásul, hogy egy kerek millióra számítok. Ennyivel egész nyugodtan megtisztelhetitek a feleségemet.

A MINISZTERELNÖK (ijedten): Lehetsz fenség, teljesen lehetetlen. Az állampénztár üres, a népek sulyos adók alatt nyögnek...

A FEJEDELEM: Ne meséj nekem. Ezeket a frázisokat már hallottam az ellenzéki képviselőktől. Engem ilyen beszédekkel nem főzöl le.

A MINISZTERELNÖK: Ugy éllek, fenség, nem adhatunk többet tizezernél...

A FEJEDELEM (dühösen): Mit merészelsz? Tizezer frank gombostűpénzt ajánlsz föl a feleségemnek?

A MINISZTERELNÖK (szepegve): Tizezer frankot és természetben annyi gombostűt, amennyi csak kell.

A FEJEDELEM: Tréfálni méltóztatol, kedvesem? De majd segíték én a ti dolgotokon. Karóba huzatlak, főnyársaltatlak...

A MINISZTERELNÖK (szemetlenül): Nem lehet... Megyek panaszra a nagyhatalmakhoz.

A FEJEDELEM (dühösen): Hová megy te zsivány? Kieserzietem a bőrdőtet, ha mukkansz.

A MINISZTERELNÖK (pislog): Elég lesz huszezer frank?

A FEJEDELEM: Legyen egy félmillió, de azon alul nem adom.

A MINISZTERELNÖK: Nem lehet fenség. Most már másodszer tetszik velünk megcsinálni ezt a nőstülési trükköt... Honnan tudjuk, hogy ez nem fog ismétlődni...

A FEJEDELEM: Elég... Adtok egy negyed milliót?

A MINISZTERELNÖK: Legyen harmincezer frank, mert én jó fiu vagyok.

A FEJEDELEM: Náladnál sokkal jobbakat égettek már... Hát adjatok százezer frankot.

A MINISZTERELNÖK: Nem bánom, legyen ötvenezet, de ez az utolsó szó.

A FEJEDELEM: Ezért nőszüljek meg, én szegény? De most már benne vagyok... Hozzátok azt az ötvenezet frankot, smucziánok, piszok fráterek. A lakzira azonban nem hívlak meg benneteket, mert visszazabálnátok azt a kis pénzt és ráadásul még egy pár ezüst kanalamat is elszöktetnétek. Banda!

Ray.

AZ EGYETERTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

UJDONSÁGOK.

Zola a Pantheonban.

* * *

Nem jó nézni, mert boszantóan kicsinyes és buta az a harc, mely most Franciaországban akörül folyik, hogy bevigyék-e vagy se Zola hamvait a Pantheonba? A Pantheon, mint olyan, önmagában véve félszeg és ostoba intézmény. Hogyha minden nemzedék birtokában lenne a bölcsék kövének, melylyel csalhatatlan módon megállapítható, ki való a halhatatlanság földi csarnokába, ki nem, még megjárna valahogy. Hiába próbál kristálytisztá logikával okoskodni a huszadik század fia, lépten-nyomon megbotlik valamiben, ami nem az észre és nem a logikára tartozik. Érzés, kegyelet, hangulatos ellágyulás a mai kor emberében is élnek s akármilyen pontosan ismerjük is a hamu vegyi összetételét, Göthe vagy Shakespeare hamvait más szemmel néznők, mint nézzük például a szivarhamut.

Lehet, hogy ez a fetisizmus, de nemes és nagy gondolatokat szülő fetisizmus, miért is a Pantheonban meg lehetne békülni, hogyha valóban az lenne, aminek ígérkezik: a valódi halhatatlanok gyűjtő-csarnoka. Minthogy azonban nem az, minthogy nem egy abszolút mérték, hanem az elők szeretete, gyűlölete, elfogultsága és protekciója válogat a halottak között, minden Pantheon eo ipso korcs intézmény s kétszeresen bántó az a vásári pörpatvar, melyben a francia közvélemény huzakodik a Zola érdemei fölött. Ez a fölényes, minden előítéletől ment koponya nyilván kikérné magának ezt a szerencsét s kijelentené, hogy, ami a halhatatlanságot illeti, ehhez való viszonyát elintézte ő maga s egyébként fütyöl mindenféle Pantheonra.

Zolának azonban nincs rá már módja, hogy tiltakozzék s így tovább folyik a kusza háborúság, melyben olyasmi eshetik meg, hogy például valamely Montebelló márki tiltakozzék az ellen, hogy Zolát az ő ősapja mellé temessék, mert különben ő fogja nemes őst és kiköltözteti a Pantheonból. Montebelló... Montebelló... Lehet, hogy műveletlenség, de nincs szerencsénk emlékezni rá, hogy mi köze ennek a névnek a halhatatlansághoz? Lehet, hogy a nemes ős kiválóan hadakozott, ezért ajándékozta meg márki méltósággal és halhatatlansággal a fejedelmi kegy. De az is lehet, hogy csak szép felesége volt, mely alattvalói érdemet valamikor szintén nagyra becsültek a francia udvarokban.

Akár így, akár úgy, vigasztaló tudat, hogy a halhatatlanok pályáján ennyire hatástalan a protekció s ime példa rá, hogy valaki ép annyira halandó lehet a Pantheonban, mint a mennyire halhatatlan azon kívül.

NAPIREND. Napár. Szerda, márczius 25. — Róm. kat.: Gy. ált. Bold. ass. — Prot.: Zoltán. — Görög-orosz: Márcz. 12. Terfanesz. — Zsidó: Vead. 22. — A nap két reggel 5 óra 55 perczkor, nyugszik délután 6 óra 18 perczkor. — A hold két éjjel 1 óra 30 perczkor, nyugszik reggel 9 óra 18 perczkor. — A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A Kislaludytársaság ülése délután 5 órakor. — A Könyves Kálmán műintézet (Nagymező-utca 37-39) nyitva 9-1-ig. — Az Ut. Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Mihely kiállítás az Uránia Kigő-téri szalonban nyitva 9-2-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani int. múzeuma nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 8-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanterhelési nyitva 3-6-ig.

— Személyi hírek. Szalay Imre min. tanácsos, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, influenza-beteg, de már gyógyulófélben van. —

Báró Dóczy Lajos nyug. külügyi osztályfőnök idülés céljából pár hétre Abbáziába utazott. — Klobucsár Vilmos lovassági tábornok, a honvédség főparancsnoka ma reggel Székesfehérvárra érkezett és szemlét tartott a 17. honvéd-gyalogezred felett. A főparancsnok délután visszautazott Budapestre.

— **A király.** Bécsből érkezett jelentések szerint a király állapota alig tér el a normalistól. A köhögés már alig lép föl. A nátha is szinte egészen megszűnt. A „Corr. Wilhelm“ esti jelentése szerint a király a mai napot igen jól töltötte el. A király teljesen jól érezte magát. A köhögés és a nátha egészen minimális. Az uralkodó egész napon át dolgozott és referádákat hallgatott meg. A király jó szímben van. Mihelyt az időjárás megengedi, a király a kertben sétát tesz. Ma, amikor az uralkodó a kastély nagy folyosóján sétált, az ablakok zárva voltak.

— **A német császár korfui utazása.** Korfuban a német császári pár fogadására a hatóságok, valamint a lakosság részéről, mely az összes házakat német és görög lobogókkal fogja feldíszíteni, minden előkészületet megtettek. A megérkezést újból elhalasztották. A császár talán csak április 6-án, vagy 7-én, a görögök legnagyobb nemzeti ünnepén fog odaérkezni, amikor a görögök szabadságharcuk emlékéért ünneplik. A görög királyi pár a császári párt meg fogja látogatni. A császári pár tiszteletére operastagionet rendeznek, melynek költségeihez az előjáróság is hozzájárul. Egy korfui lap Patrasból azt a hírt hozta, hogy Santeban egy parti hajón letartóztattak egy anarchistát, aki utban volt Korfu felé és bombát is vitt magával. Ez a hír azonban alaptalan. A korfui prefektus közli, hogy az egész hír egy diák öngyilkossági kísérlete folytán keletkezett. A prefektus az athéni rendőrség segítségével nagy biztonsági szolgálatot szervezett. — A „Tribuna“ értesülése szerint az olasz király Messinában az egész Timelteo-szállót kibérelte a német császár látogatásának tartamára. A „Hohenzollern“-yacht a császár ottidőzése alatt Messina előtt fog horgonyozni. A császár látogatására Velence is nagyarányú előkészületeket tesz. A császár és kísérete nagyszámban díszbárkákon fog a Canale Granden keresztül a kastélyba evezni. A város patriczius családjai is méltó módon akarnak résztvenni az ünnepségeken és egész Velence fényben és pompában fog tündökölni.

— **Séll Kálmán beteg.** Széll Kálmán országgyűlési képviselő, az alkotmánypárt elnöke, mint sajnálattal értesülünk, betegen fekszik. Hűlés következtében toroklobot kapott, amely előreláthatólag három-négy napig fogja szobához kötni.

— **Operálják-e Manuel királyt?** Tegnap hírlinkre vonatkozólag, melyben arról volt szó, hogy Manuel portugál király karját operálni kell, ma dementi érkezett. A Londonban megjelenő „Daily Mail“ a portugáliai miniszterelnöktől táviratot kapott, amely szerint Manuel király egészségi állapota teljesen kielégítő. A király karján már nyoma sincs annak a sebesülésnek, melyet a lisszaboni vértelt alkalmával szenvedett. Most már csak az a kérdés, hogy az első tudósítás mondt-e igazat, vagy a dementi?

— **Uj török főkonzul Budapestén.** Konstantinápolyból érkező hírek szerint a budapesti török főkonzulátus vezetését Abdul Hamid szultán Fuad bégre fogja bízni. Az erre vonatkozó iradé a legközelebbi napokban fog megjelenni.

— **Esküdtétel a király előtt.** A zágrábi hétszemélyes tábla elnökének, Rakodczay Sándornak, valamint az erdélyi református egyházmege új püspökének, Kenessey Bélának ünnepes esküdtétele csütörtökön lesz Schönbrunnban.

— **A szász király Pia Monikánál.** Bozenből érkezik a távirati hír, hogy Frigyes Ágost szász király ma reggel kíséretével odaérkezett. A pályaudvaron a kerületi kapitány, valamint Stelzner szász számtanácsos, aki több hónap óta a Griesben tartózkodó Pia Monika hercegnő udvarához van beosztva, fogadták. A király a Bristol-szállóban szállt meg. Aztán Griesbe ment át, hogy leányát, akit még sohasem látott, meglátogassa.

— **Kitüntették anyakönyvvezető.** A király Lichovnik Antal zsombolyai járásbírói telegyűlésén, anyakönyvvezetőnek, nyugalmaztatása alkalmából, sok évi, hű és buzgó szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A monakói fejedelem római útja.** Valóságos újságháboru fejlődött a római sajtóban a monakói fejedelem elmaradt római látogatása körül. A kormánypárti lapok hallgatással akarnak elsiklani fölötté, az ellenzékiek viszont hevesen támadják a kormányt. Az ellenzéki lapok véleménye szerint a fejedelem látogatását nem lett volna szabad addig nyilvánosságra hozni, amíg a látogatás teljesen határozott jelleget nem ölt. Azáltal, hogy a látogatást már hónapokkal ezelőtt bejelentették a nyilvánosságnak és a fejedelem oceanográfiai előadásához már minden szükséges előkészületet megtettek, a látogatásról való lemondás a dinasztia és az olasz királyság súlyos megaláztatása. Az „Avanti“ követeli, hogy világossítsák fel a közvéleményt arról, hogy mi befolyásolta a fejedelmet elhatározása megváltoztatására, mert a pápai szék tiltakozása már akkor is nyilvánvaló volt, amikor a látogatást nyilvánosságra hozták. Az „Avanti“ szerint tehát csakis idegen hatalmak diplomáciai beavatkozása tette lehetővé a látogatás tervét és a szocialista lap elsősorban természetesen a bécsi udvart teszi felelőssé a látogatás meghiusítása miatt. A milánói „Secolo“ kijelenti, hogy a kis Monaco megalázta Olaszországot és Tittoni felelős azért, ha Itália az egész világ gunyjának tárgyává lesz. Szerinte kívánatos, hogy Monaconak, amely csak Olasz- és Franciaország jóvoltából él, visszafizessék valamiképpen ezt a kölcsönt. A „Tribuna“ ez alkalomból ismét siránkozik afelett, hogy a czár köteles látogatását mindig messzebb és messzebb tolják beláthatatlan időkig. A monacoi fejedelem példájára más uralkodók is el fogják hanyagolni Olaszországgal szemben a köteles nemzetközi udvariasságot. A czárnak már esztendő óta kilátásba helyezett látogatását nemrég újból felszínre vetették. A legutóbbi példa azonban most már világosan bizonyítja, mennyire lehet hitelt adni az ilyen hivatalos biztatásnak.

— **Kitüntetés.** A király a Boszniában és Hercegovinában elvégzett tizedítványozás alkalmából dr. Feichtinger Sándor osztályfőnöknek a II. osztályú vaskorona-rendet, dr. Sertic József pénzügyi főtanácsosnak és Spazzan Henrik kataszter-igazgatónak a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta díjmentesen. Adheiter Alfréd és dr. Práger Gyula pénzügyi tanácsosoknak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Lujza hercegnő pöre.** A brüsszeli polgári törvényszék előtt mára volt kitűzve gróf Festetich keresetének tárgyalása Lujza kóburgi hercegnő ellen, minthogy azonban a felperes ügyvéde megbetegedett és brüsszeli helyettesének nem állott elegendő idő rendelkezésére, hogy tanulmányozza a periratokat, a törvényszék elhalasztotta a tárgyalást.

— **A fejedelemasszony gombostűpénze.** A bolgár fejedelem tudvalevőleg másodsorú nősült nemrégiben és ebből az alkalomból egymillió frank tüpénzt követelt feleségének. A szobranje azonban nem szavazott meg csak ötvenezer frankot, amit a fejedelemasszony elfogadott ugyan, de nyomban odaajándékozott különféle jótékony egyesületeknek. Cserébe ezért a szükmarkuságért, a fejedelem nem hívta meg a kormányt a lagzira.

— **Gróf Laszberg meghalt.** Nagyon csöndes ember, gróf Laszberg Rudolf halt meg ma délelőtt Nagy János-utcai lakásán. Gróf Laszberg neve a Fejérváry-kormány idejéből szomorúan ismerős. Ő volt az, aki Tahy kinevezett pestmegyei főispán helyett bevonult Pestmegye székházába, hogy milyen körülmények közt, az ismeretes. Botrány és megalázás jutott neki s rövid közszereplés után visszavonult a közpályától. Utóbbi időben betegeskedett, míg végre ma délelőtt elköltözött az élők sorából.

— **Képzőművészek a gyermeknapon.** Abban a nagyarányú akcióban, amely az idei gyermeknapon az egész társadalomra ki fog terjedni, a magyar művészek is kiveszik részüket az idén. Csaknem valamennyi művésznünk több műtárgyat küld ugyanis arra a nagyszabású művészeti akcióra, amely április 1., 2., 3. és 4-én lesz a Könyves Kálmán műkereskedés szalonjában. Az előtervezett műtárgyak jövedelmi összegének egy része az Országos Gyermekvédő Liga pénztára útján a gyermekvédelmi alap javára fordítatik.

— **A német császári pár útja.** A császár, a császárné, Ágost Vilmos herceg és Viktória Lujza hercegnő ma délelőtt az anhalti pályaudvarról külön vonaton Velenczébe utaztak. Velence városa csupa élet és mozgalmasság, a házakon, a gondolatokon olasz és német lobogók lengenek, az erkélyek díszítése festői szép, a vendégfogadók zsufolvák s még mindegyre érkeznek hajón és vonaton a kiváncziak ezrei. A rendőrség lázasan készülődik a nagy pillanatra, amikor a császári pár megérkezik, éjjel-nappal patroullok czirkálnak és aki csak legtávolabbról is gyanus, bekisérik, eltoloncolják. Rómából száznál több rendőr érkezett Velenczébe. Vilmos császár csütörtök éjjel maradt Velenczében, azután a császárnéval a Hohenzollern-yachtton Hessinába utazik. Az arzenálban egy új tengeralatt járó naszád készült el és lehetséges, hogy a vizrebocsátás ünnepén nemcsak Viktor Emánuel király, hanem a német császári pár is jelen lesz. Az olasz király Tittoni külügyminiszter kíséretében ma este Rómából Velenczébe utazott.

Ujabb rendelkezések szerint Vilmos császár április 9-én érkezik Korfuba. Hétfőn várják Eulenberg herceg főudvarmestert, aki inspicziálni fogja a naszád berendezését. György király és a görög királyi család tagjai e hét végén érkeznek Korfuba. Ha az időjárásnem lesz kedvező, akkor a császári pár esetleg rövidebbre fogja tengeri útját az Adrián és hamarabb jön az Achilleionba.

— **Felvétel a fiumei cs. és kir. haditengerészeti akadémiában.** A következő iskolaév kezdetén a fiumei haditengerészeti akadémiában előreláthatólag 35 egészen ingyenes és féldíjtól mentes kincstári, illetőleg fizetéses és alapítványi helyet fognak betölteni. A kérvényeket június 30-ikáig a közös hadügyminisztérium tengerészeti osztályához kell intézni.

— **Virágkiállítások.** Az ország nagyobb városaiban ezentel rendszeresen virágkiállításokat rendeznek. A virág, a természet e csodaszép terméke, pompás színváltozataival, nemes egyszerűségével, illatával mindenkor a legnagyobb hatással volt az emberi kedélyre. Az ibolya, a nemes orchidea, a pompás azalea és mindmegannyi faja a természet hatalmas alkotó erejének gyönyörrel töltik el az egyszerű munkást és a hatalmas urat. Nyugtatólag hat a háborgó szenvedélyekre és talán nincs az a vad féktelen düh és indulat, amely toporzékolásában bántani tudná a virágot. Az élet szenvedései, a mindennapi gondok, a lét utáni küzdelem nem lehet olyan nagy, olyan nyomasztó, hogy ha véletlenül virágos kertbe jutunk, ne tudnánk gyönyörködni, ne tudnánk élvezni azt, ami mindenkor szép, ami egyszerű és megkapó: a virágot. Most, amikor a tavaszi nap sugara tűz le a földre, új vállalkozás hírét veszszük: Szirmayné Mészáros Jusztin tanárnő — bizonyára ismerve népünknek a virágok iránti rajongását, — elhatározta, hogy minden ősszel és tavasszal az ország nagyobb városaiban virágkiállítás rendez. Ha kizárólag gyakorlati szempontból nézzük is ezt az allúrt, látjuk, hogy az iparunk fejlődésére is mily hatással lesz. Nem vagyunk iparállam. Szerencsétlen küzdelmeink, gazdasági helyzetünk nem engedték, hogy az kellőkép kifejlődjék. Az uttörő kezdeményezésnek szép és hasznos eredményét fogják ezek a kiállítások a közönség elé tárni, a melyeknek tervét a közoktatásügy vezetői, a kamarák és hatóságok máris rokonszenves örömmel és támogatással fogadják. A kiállításokkal párhuzamosan mindenütt rövid tanfolyamokat is rendeznek, hogy a virág eddig elhanyagolt művészetének újabb híveket szerezzenek.

— **Torpedóflotta Fiumében.** E hó 27-én Fiuméba érkezik hajórajunk gyakorlatozó torpedóflottillája, amely most a dalmát partok mentén tartja manővereit. A flotta több napig fog Fiumében időzni.

— **Uj zsidó kerület.** Bars, Zólyom, Hont, és Nógrád vármegyéknek kongresszusi alapon álló zsidósága tegnap, mint V. zsidó községkerület megalakult. A kerület székhelye Losoncz. A közgyűlésből gróf Apponyi Albert kultuszminiszterhez üdvözlő táviratot intéztek.

— **A berlini gyújtogatás.** Berlinben ma délelőtt az északi városrészen két helyütt nagy tűz dühögött s a tüzoltóságnak megfeszített munkájába került a veszedelmet lokalizálni. Mind a két esetben hevesen oszódott a gyújtogatás.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Fegyelmi egy polgármester ellen. Zombor város törvényhatósága mult hónapban tartott közgyűlésén Haucke Imre polgármester ellen a póthitelek tullepése miatt fegyelmet megelőző vizsgálatot rendelt el. A város közigazgatási bizottsága ma Fernbach Károly főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen megbízták Papp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót a vizsgálat vezetésével, ki a legközelebbi ülésen terjeszti be a vizsgálatról jelentését. A bizottság foglalkozott a zombori izraelita tanítóknak a hitközség által elutasított fizetékigézéséről szóló felebbezési ügyével. A bizottság kötelezte a hitközséget, hogy tanítóinak záros határidő alatt utalványozza ki a kért összeget.

Tisztújítás Nagykanizsán. Nagykanizsa város tisztújító közgyűlésén polgármesterré egyhangulag újra Vécsey Zsigmondot választották meg. A polgármester választása után a tisztikart egyhangú közfelkiáltással így választották meg: Árvaszéki ülnök: Halis István, közigazgatási tanácsos; Áts József, I—V. kültanácsosok: Thomka Endre és Halvax Frigyes, VI—VII. kerületi kültanácsosok: Kallóvics József, Plander György, Faics József, Hegedüs György, ügyész: dr. Bentzik Ferencz ügyvéd, pénztáros Halvax Gyula, számvéző: Anhofer Gyula. Adóellenőr: Ney Albert, segédgyám a VI—VII. kerületben: Szedlmayer László, I. mérnök: Király Sándor, segédmérnök: Székely Nándor, erdőtiszt: Csigaházy Antal, I. alkapitány: Farkas Ferencz, II. alkapitány: Bay György, könyvelő: Hardy Gyula, levéltáros: Csányi József, adótiszt: Horváth István.

A tolnamegyei tisztújítás. A közigazgatási bíróság döntött a tolnamegyei, mult év december 30-án tartott tisztújításnak megsemmisítése tárgyában gróf Benyovszky Rezső, Rátkay László, Boda Vilmos és társai által beadott panasz fölött és pedig úgy, hogy a panasznak helyt nem adott. Az ítélet kimondja a tisztviselők szavazati jogát. Együttal kimondja, hogy a megbízási időtartam lejártá előtt megtartott tisztújításkor a régi tisztviselők tényleg működőknek tekintendők. Mert azon tisztviselő, aki a tisztújításon újból nem választatik meg, a megbízási időtartamának lejártáig is folytathatja működését. Eme jogi és tényleges helyzetet nem érinti a tisztviselőknek a tisztújító közgyűlésen történni szokott lemondása sem, mert ezt a lemondást, miután a jogosultság a megbízási lejártával is megszűnik, másnak, mint a törvényhatóság intézkedési joga előtt való meghajlásnak tekinteni nem lehet. De különben is e lemondás nyilvánvalóan csakis a megbízási időtartamának lejártára szól. A panaszban foglalt ama kitételeket, melyek szerint a választás alatt felháborító rendtelenség uralkodott és emiatt nem lehetett ellenőrizni, vajjon mindazok, akik szavaztak, a törvényhatósági bizottságnak tagjai voltak-e, a tényeknek és személyeknek megjelölése hiányából a bíróság vizsgálat elrendelése alapjául nem fogadhatja el és a panasznak eme részét is mellőzni kellett. Ugy a névjegyzékből mint a közgyűlésről felvett jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a tisztújítás az arra jogosítottak nagy számának részvétele mellett, a törvény követelményeinek szoros betartásával tartott meg.

Trencsénmegye a pánszláv papok ellen. Trencsénmegye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésében nagy meglepetéssel tárgyalta Kluch János alsószucsai plébános és Cvincsek András felsőszucsai káplán üzenelét, akik már hosszabb idő óta a nép rétegében a pánszláv eszmét terjesztik, sőt a legutóbbi trencsénai választás alkalmával a magyarság ellen nyíltan is izgáltak. A közigazgatási bizottság végül elhatározta, hogy megkéri Bende Imre megyés püspököt, hogy a magukról megelégedkezett lelkészeket helyeztesse át más községekbe. E határozat annál nagyobb méltánylást érdemel, mert eddigelé még nem igen volt rá eset, hogy egy megye közvetlenül fordult volna az illetékes egyházi hatósághoz azon célból, hogy a hivatásukról megelégedkezett lelkészek ellen saját hatáskörében eljárjon. Bende püspök egyelőre meghagyta a nevezett lelkészeket mostani állásukban, de figyelmeztette őket, hogy amennyiben jövőre sem szünnének meg a pánszláv mozgalmakban résztvenni, ellenük el fog járni.

Mozgó képek.

Smucziánok.

(Ferdinánd bolgár fejedelem egy millió frank nászajándékot követelt felesége számára. A miniszterek megszavazták ötvenezeret. Megbizhatatlan tudósítónk így referál a tárgyalásokról.)

A FEJEDELEM: Most majd meglátom, mennyi bennetek az áldozatkészség.

A MINISZTERELNÖK: Fenség, az életünk, a vértünk az öné.

A FEJEDELEM: Ne csalj fiam, mert most nem szavalsz a népek előtt. Nem életről és vérről beszélek én...

A MINISZTERELNÖK: Mindenünk fenségéde: minden gondolatunk, minden dobbanása szívünknek...

A FEJEDELEM: Mondtam már fiam, ne add a butát. Nagyon jól értesz te engem, drága pofam. Azonban lehetek még világosabb...

A MINISZTERELNÖK: Ne legyen fenség...

A FEJEDELEM: De leszek, föltétlenül leszek, kedves barátom. Tehát vedd tudomásul, hogy egy kerek millióra számítok. Ennyivel egész nyugodtan megtisztelhetitek a feleségemet.

A MINISZTERELNÖK (ijedten): Lehetetlen fenség, teljesen lehetetlen. Az állampénztár üres, a népek súlyos adók alatt nyögnek...

A FEJEDELEM: Ne mesélj nekem. Ezeket a frázisokat már hallottam az ellenzéki képviselőktől. Engem ilyen beszédekkel nem főzöl le.

A MINISZTERELNÖK: Ugy éljek, fenség, nem adhatunk többet tizezernél...

A FEJEDELEM (dühösen): Mit merészelsz? Tizezer frank gombostűpénzt ajánlsz föl a feleségemnek?

A MINISZTERELNÖK (szepegeve): Tizezer frankot és természetben annyi gombostűt, amennyi csak kell.

A FEJEDELEM: Tréfálni méltóztatol, kedvesem? De majd segíték én a ti dolgotokon. Karóba huzatlak, fölnyársaltatlak...

A MINISZTERELNÖK (szemtelenül): Nem lehet... Megyek panaszra a nagyhatalmakhoz.

A FEJEDELEM (dühösen): Hová megy te zsvány? Kicserezetem a bőrödöt, ha mukkansz.

A MINISZTERELNÖK (pislog): Elég lesz huszezer frank?

A FEJEDELEM: Legyen egy félmillió, de azon alul nem adom.

A MINISZTERELNÖK: Nem lehet fenség. Most már másodszer tetszik velünk megcsinálni ezt a nőszülési trükköt... Honnan tudjuk, hogy ez nem fog ismétlődni...

A FEJEDELEM: Elég... Adtok egy negyed milliót?

A MINISZTERELNÖK: Legyen harmincezer frank, mert én jó fiu vagyok.

A FEJEDELEM: Náladnál sokkal jobbakat égettek már... Hát adjatok százezer frankot.

A MINISZTERELNÖK: Nem bánom, legyen ötvenezer, de ez az utolsó szó.

A FEJEDELEM: Ezért nőszüljek meg, én szegény? De most már benne vagyok... Hozzátok azt az ötvenezer frankot, smucziánok, piszok fráterek. A lakzira azonban nem hivlak meg benneteket, mert visszazabálnátok azt a kis pénzt és ráadásul még egy pár ezüst kanalamat is elszöktetnétek. Banda!

Ray.

AJ EGYETERTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

UJDONSÁGOK.

Zola a Pantheonban.

Nem jó nézni, mert boszantóan kicsinyes és buta az a harc, mely most Franciaországban akörül folyik, hogy bevigyék-e vagy se Zola hamvait a Pantheonba? A Pantheon, mint olyan, önmagában véve félszeg és ostoba intézmény. Hogyha minden nemzedék birtokában lenne a bölcsék kövének, melylyel csalhatatlan módon megállapítható, ki való a halhatatlanság földi csarnokába, ki nem, még megjárna valahogy. Hiába próbál kristálytisza logikával okoskodni a huszadik század fia, lépten-nyomon megbotlik valamiben, ami nem az észre és nem a logikára tartozik. Érzés, kegyelet, hangulatos ellágyulás a mai kor emberében is élnek s akármilyen pontosan ismerjük is a hamu vegyi összetételét, Göthe vagy Shakespeare hamvait más szemmel néznők, mint nézzük például a szivarhamut.

Lehet, hogy ez a fetiszmus, de nemes és nagy gondolatokat szülő fetiszmus, miért is a Pantheonban meg lehetne békülni, hogyha valóban az lenne, aminek ígérkezik: a valódi halhatatlanság gyűjtő-csarnoka. Minthogy azonban nem az, minthogy nem egy abszolút mérték, hanem az élők szeretete, gyűlölete, elfogultsága és protekciója válogat a halottak között, minden Pantheon eo ipso korcs intézmény s kétszeresen bántó az a városi pörpatvar, melyben a francia közvélemény huzakodik a Zola érdemei fölött. Ez a fölényes, minden előítéletől ment koponya nyilván kikérné magának ezt a szerencsét s kijelentené, hogy, ami a halhatatlanságot illeti, ehhez való viszonyát elintézte ő maga s egyébként fütyöl mindenféle Pantheonra.

Zolának azonban nincs rá már módja, hogy tiltakozzék s így tovább folyik a kusza háborúság, melyben olyasmi eshetik meg, hogy például valamely Montebelló márkii tiltakozzék az ellen, hogy Zolát az ő ősapja mellé tessenék, mert különben ő fogja nemes őseit és kiköltözteti a Pantheonból. Montebelló... Montebelló... Lehet, hogy műveletlenség, de nincs szerencsénk emlékezni rá, hogy mi köze ennek a névnek a halhatatlansághoz? Lehet, hogy a nemes ősz kiválóan hadakozott, ezért ajándékozta meg márkii méltósággal és halhatatlansággal a fejedelmi kegy. De az is lehet, hogy csak szép felesége volt, mely alattvalói érdemet valamikor szintén nagyra becsültek a francia udvarokban.

Akár így, akár úgy, vigasztaló tudat, hogy a halhatatlanság pályáján ennyire hatástalan a protekció s ime példa rá, hogy valaki ép annyira halandó lehet a Pantheonban, mint a mennyire halhatatlan azon kívül.

NAPIREND. Naptár. Szerda, márczius 25. — Róm. kat.: Gy. ált. Bold. ass. — Prot.: Zoltán. — Görög-orosz: Márcz. 12. Terfanész. — Zsidó: Veád. 22. — A nap két reggel 5 óra 55 perczkor, nyugszik délután 6 óra 18 perczkor. — A hold két óra 30 perczkor, nyugszik reggel 9 óra 18 perczkor. — A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A Kistaludj-társaság ülése délután 5 órakor. — A Könyves Kálmán műhatározat (Nagy-üzem-utca 37-39) nyitva 9-1-ig. — Az Ul. Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítás az Uránia. Kigyó-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani int. muzeuma nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-muzeum nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — Az aquinumi muzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-muzeum zárva. — Az Erzsébet-muzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tantervkészítő nyitva 3-6-ig.

— Személyi hírek. Szalay Imre min. tanácsos, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, influenzában megbetegedett, de már gyógyulófélben van. —

Báró Dóczy Lajos nyug. külügyi osztályfőnök üdülés céljából pár hétre Abbáziába utazott. — Klobucár Vilmos lovassági tábornok, a honvédség főparancsnoka ma reggel Székesfehérvárra érkezett és szemlét tartott a 17. honvéd-gyalogezred felett. A főparancsnok délután visszautazott Budapestre.

— **A király.** Bécsből érkezett jelentések szerint a király állapota alig tér el a normálistól. A köhögés már alig lép föl. A nátha is szinte egészen megszűnt. A „Corr. Wilhelm” esti jelentése szerint a király a mai napot igen jól töltötte el. A király teljesen jól érezte magát. A köhögés és a nátha egészen minimális. Az uralkodó egész napon át dolgozott és referádákat hallgatott meg. A király jó szímben van. Mihelyt az időjárás megengedi, a király a kertben sétát tesz. Ma, amikor az uralkodó a kastély nagy folyosóján sétált, az ablakok zárva voltak.

— **A német császár korfui utazása.** Korfuban a német császári pár fogadására a hatóságok, valamint a lakosság részéről, mely az összes házakat német és görög lobogókkal fogja feldíszíteni, minden előkészületet megtettek. A megérkezést újból elhalasztották. A császár talán csak április 6-án, vagy 7-én, a görögök legnagyobb nemzeti ünnepén fog odaérkezni, amikor a görögök szabadságharcuk emlékét ünneplik. A görög királyi pár a császári párt meg fogja látogatni. A császári pár tiszteletére operastagiont rendeznek, melynek költségeihez az előjáróság is hozzájárul. Egy korfui lap Patrasból azt a hírt hozta, hogy Santeban egy parti hajón letartóztattak egy anarchistát, aki utban volt Korfu felé és bombát is vitt magával. Ez a hír azonban alaptalan. A korfui prefektus közli, hogy az egész hír egy diák öngyilkossági kísérlete folytán keletkezett. A prefektus az athéni rendőrség segítségével nagy biztonsági szolgálatot szervezett. — A „Tribuna” értesülése szerint az olasz király Messinában az egész Timelteo-szállót kibérelte a német császár látogatásának tartamára. A „Hohenzollern“-yacht a császár ottidőzése alatt Messina előtt fog horgonyozni. A császár látogatására Velence is nagyarányú előkészületeket tesz. A császár és kísérete nagyszámu díszbarkákon fog a Canale Granden keresztül a kastélyba vevni. A város patriczius családjai is méltó módon akarnak résztvenni az ünnepségeken és egész Velence fényben és pompában fog tündökölni.

— **Szél Kálmán beteg.** Szél Kálmán országgyűlési képviselő, az alkotmánypárt elnöke, mint sajnálattal értesülünk, betegen fekszik. Hülés következtében toroklobot kapott, amely előreláthatólag három-négy napig fogja szobához kötni.

— **Operálják-e Manuel királyt?** Tegnap hírlinkre vonatkozólag, melyben arról volt szó, hogy Manuel portugál király karját operálni kell, ma dementi érkezett. A Londonban megjelenő „Daily Mail” a portugáliai miniszterelnöktől táviratot kapott, amely szerint Manuel király egészségi állapota teljesen kielégítő. A király karján már nyoma sincs annak a sebesülésnek, melyet a lisszaboni vértelt alkalmával szenvedett. Most már csak az a kérdés, hogy az első tudósítás mondott-e igazat, vagy a dementi?

— **Uj török főkonzul Budapest.** Konstantinápolyból érkező hírek szerint a budapesti török főkonzulátus vezetését Abdul Hamid szultán Fuad bégre fogja bízni. Az erre vonatkozó irádé a legközelebbi napokban fog megjelenni.

— **Esküdtétel a király előtt.** A zágrábi hétszemélyes tábla elnökének, Rakodczay Sándornak, valamint az erdélyi református egyházmegeye új püspökének, Kenessey Bélának ünnepies esküdtétele csütörtökön lesz Schönbrunnban.

— **A szász király Pia Monikánál.** Bozenből érkezik a távirati hír, hogy Frigyes Ágost szász király ma reggel kíséretével odaérkezett. A pályaudvaron a kerületi kapitány, valamint Stelzner szász számtanácsos, aki több hónap óta a Griesben tartózkodó Pia Monika hercegnő udvarához van beosztva, fogadták. A király a Bristol-szállóban szállt meg. Aztán Griesbe ment át, hogy leányát, akit még sohasem látott, meglátogassa.

— **Külföntetett anyakönyvvezető.** A király Lichovnik Antal zombolyai járásbírósi telegkönyvvezetőnek, nyugalmaztatása alkalmából, sok évi, hű és buzgó szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A monakói fejedelem római útja.** Valóságos újságháború fejlődött a római sajtóban a monakói fejedelem elmaradt római látogatása körül. A kormánypartii lapok hallgatással akarnak elsiklani fölötte, az ellenzékiek viszont hevesen támadják a kormányt. Az ellenzéki lapok véleménye szerint a fejedelem látogatását nem lett volna szabad addig nyilvánosságra hozni, amíg a látogatás teljesen határozott jelleget nem ölt. Azáltal, hogy a látogatást már hónapokkal ezelőtt bejelentették a nyilvánosságnak és a fejedelem oceanografiai előadásához már minden szükséges előkészületet megtettek, a látogatásról való lemondás a dinasztia és az olasz királyság súlyos megaláztatása. Az „Avanti” követeli, hogy világossítsák fel a közvéleményt arról, hogy mi befolyásolta a fejedelem elhatározása megváltoztatására, mert a pápai szék tiltakozása már akkor is nyilvánvaló volt, amikor a látogatást nyilvánosságra hozták. Az „Avanti” szerint tehát csakis idegen hatalmak diplomáciai beavatkozása tette lehetlenné a látogatás tervét és a szocialista lap elsősorban természetesen a bécsi udvart teszi felelőssé a látogatás meghiusítása miatt. A milánói „Secolo” kijelenti, hogy a kis Monaco megalázta Olaszországot és Tittoni felelős azért, ha Itália az egész világ gunyjának tárgyává lesz. Szerinte kívánatos, hogy Monaconak, amely csak Olasz- és Franciaország jóvoltából él, visszafizessék valamiképpen ezt a kölcsönt. A „Tribuna” ez alkalomból ismét siránkozik afelett, hogy a czár kötelei látogatását mindig messzebb és messzebb tojják beláthatatlan időkig. A monacoi fejedelem példájára más uralkodók is el fogják hanyagolni Olaszországgal szemben a kötelei nemzetközi udvariasságot. A czárnak már esztendőket óta kilátásba helyezett látogatását nemrég újból felszínre vetették. A legutóbbi példa azonban most már világosan bizonyítja, mennyire lehet hitelt adni az ilyen hivatalos biztatásnak.

— **Külföntetés.** A király a Boszniában és Hercegovinában elvégzett tizedálaltányozás alkalmából dr. Feichtinger Sándor osztályfőnöknek a II. osztályu vaskorona-rendet, dr. Sertic József pénzügyi főtanácsosnak és Spazzan Henrik kataszter-igazgatónak a III. osztályu vaskorona-rendet adományozta díjmentesen. Adheiter Alfréd és dr. Práger Gyula pénzügyi tanácsosoknak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Lujza hercegnő püre.** A brüsszeli polgári törvényszék előtt mára volt kitűzve gróf Festetich keresetének tárgyalása Lujza közbüri hercegeasszony ellen, minthogy azonban a felperes ügyvéde megbetegedett és brüsszeli helyettesének nem állott elegendő idő rendelkezésére, hogy tanulmányozza a periratokat, a törvényszék elhalasztotta a tárgyalást.

— **A fejedelemasszony gombostűpénze.** A bolgár fejedelem tudvalevőleg másodsor nőül nemrégiben és ebből az alkalomból egymillió frank tüpénzt követelt feleségének. A szobranje azonban nem szavazott meg csak ötvenezer frankot, amit a fejedelemasszony elfogadott ugyan, de nyomban odaajándékozott különféle jótékony egyesületeknek. Cserébe ezért a szükmarkuságért, a fejedelem nem hívta meg a kormányt a lagzira.

— **Gróf Laszberg meghalt.** Nagyon csöndes ember, gróf Laszberg Rudolf halt meg ma délelőtt Nagy János-utcai lakásán. Gróf Laszberg neve a Fejérváry-kormány idejéből szomoruan ismerős. Ő volt az, aki Tahy kinevezett pestmegyei főispán helyett bevonult Pestmegye székházába, hogy milyen körülmények közt, az ismeretes. Botrány és megalázás jutott neki s rövid közszerelés után visszavonult a közpályától. Utóbbi időben betegeskedett, míg végre ma délelőtt elköltözött az élők sorából.

— **Képzőművészek a gyermeknapon.** Abban a nagyarányu akcióban, amely az idei gyermeknapon az egész társadalomra ki fog terjedni, a magyar művészek is kiveszik részüket az idén. Csaknem valamennyi művésznök több műtárgyat küld ugyanis arra a nagyszabásu művészi akcióra, amely április 1., 2., 3. és 4-én lesz a Könyves Kálmán műkereskedés szalonjában. Az elárverezett műtárgyak jövedelmi összegének egy része az Országos Gyermekvédő Liga pénztára utján a gyermekvédelmi alap javára fordítatik.

— **A német császár pár útja.** A császár, a császárné, Ágost Vilmos herceg és Viktória Lujza hercegnő ma délelőtt az anhalti pályaudvarról külön vonaton Velenczébe utaztak. Velence városa csupa élet és mozgalmasság, a házakon, a gondolákon olasz és német lobogók lengenek, az erkélyek díszítése festői szép, a vendégfogadók zsufolvák s még mindegyre érkeznek hajón és vonaton a ki-váncziak ezrei. A rendőrség lázasan készülődik a nagy pillanatra, amikor a császári pár megérkezik, éjjel-nappal patroullok czirkálnak és aki csak legtávolabbról is gyanus, bekisérik, eltoloncolják. Rómából száznál több rendőr érkezett Velenczébe. Vilmos császár csütörtök éjjelig marad Velenczében, azután a császárnéval a Hohenzollern-yachtton Hessinába utazik. Az arsenálban egy új tengeralatt járó naszád készült el és lehetséges, hogy a vízrebocsátás ünnepén nemcsak Viktor Emánuel király, hanem a német császári pár is jelen lesz. Az olasz király Tittoni külügyminiszter kíséretében ma este Rómából Velenczébe utazott.

Újabb rendelkezések szerint Vilmos császár április 9-én érkezik Korfuba. Hétfőn várják Eulenbergherceg főudvarmestert, aki inspicziálni fogja a kastély berendezését. György király és a görög királyi család tagjai e hét végén érkeznek Korfuba. Ha az időjárásnem lesz kedvező, akkor a császári pár esetleg rövidebbre fogja tenzeri útját az Adrián és hamarabb jön az Achilleionba.

— **Felvétel a fiumei cs. és kir. haditengerészeti akadémiában.** A következő iskolaév kezdetén a fiumei haditengerészeti akadémiában előreláthatólag 35 egészen ingyenes és féldíjtól mentes kincstári, illetőleg fizetéses és alapítványi helyet fognak betölteni. A kérvényeket június 30-ikáig a közös hadügyminisztérium tengerészeti osztályához kell intézni.

— **Virágkiállítások.** Az ország nagyobb városaiban ezentul rendszeresen virágkiállításokat rendeznek. A virág, a természet e csodaszép terméke, pompás színváltozataival, nemes egyszerűségével, illatával mindenkor a legnagyobb hatással volt az emberi kedélyre. Az ibolya, a nemes orchidea, a pompás azalea és mindmegannyi faja a természet hatalmas alkotó erejének gyönyörrel töltik el az egyszerű munkást és a hatalmas urat. Nyugtatólag hat a háborgó szenvedélyekre és talán nincs az a vad féktelen düh és indulat, amely toporzékolásában bántani tudná a virágot. Az élet szenvedései, a mindennapi gondok, a lét utáni küzdelem nem lehet olyan nagy, olyan nyomasztó, hogy ha véletlenül virágos kertbe jutunk, ne tudnánk gyönyörködni, ne tudnánk élvezni azt, ami mindenkor szép, ami egyszerű és megkapó: a virágot. Most, amikor a tavaszi nap sugara tűz le a földre, új vállalkozás hírét veszszük: Szirmayné Mészáros Jusztin tanárnő — bizonyára ismerve népünknek a virágok iránti rajongását, — elhatározta, hogy minden ősszel és tavasszal az ország nagyobb városaiban virágkiállítást rendez. Ha kizárólag gyakorlati szempontból nézzük is ezt az allírt, látjuk, hogy az iparunk fejlődésére is mily hatással lesz. Nem vagyunk iparállam. Szerencsétlen küzdelmeink, gazdasági helyzetünk nem engedték, hogy az kellőképp kifejlődjék. Az uttörő kezdeményezésnek szép és hasznos eredményét fogják ezek a kiállítások a közönség elé tárni, a melyeknek tervét a közoktatásügy vezetői, a kamarák és hatóságok máris rokonszenves örömmel és támogatással fogadják. A kiállításokkal párhuzamosan mindenütt rövid tanfolyamokat is rendeznek, hogy a virág eddig elhanyagolt művészetének újabb híveket szerezzenek.

— **Torpedóflottilla Fiumében.** E hó 27-én Fiuméba érkezik hajórajunk gyakorlatozó torpedóflottillája, amely most a dalmát partok mentén tartja manővereit. A flotta több napig fog Fiumében időzni.

— **Uj zsidó kerület.** Bars, Zólyom, Hont, és Nógrád vármegyéknek kongresszusi alapon álló zsidósága tegnap, mint V. zsidó községkerület megalakult. A kerület székhelye Losoncz. A közgyűlésből gróf Apponyi Albert kultuszminiszterhez üdvözlő táviratot intéztek.

— **A berlini gyújtogatás.** Berlinben ma délelőtt az északi városrészben két helyütt nagy tűz dühögött s a tűzoltóságnak megfeszített munkájába került a veszedelmet lokalizálni. Mind a két esetben behatározódott a gyújtogatás.

— **Milliók hagyomány.** Néhány nap előtt elhunyt a fővárosban egy kereskedő, Bernfeld Mór, aki alig szerepelt a nyilvánosság előtt. Különczködő ember volt egész életében s nem nagyon szerette a társaságot, amelynek pedig vagyona révén egyik tényezője lehetett volna. Ez az igénytelen külsejű, különczködő ember végrendelete után nagyszerű jótékony hagyományokban részesített körülbelül harmincz jótékonyági intézményt. A hagyományok összege meghaladja az egy millió koronát. Bernfeld végrendeletét tegnap hirdették ki a IV. kerületi írásbíróaságon. A végrendelet szerint a vagyon felerősítve nővéreinek, Quetsch Mór budapesti kereskedő nevének jutott, a másik felét különböző jótékonyági intézetek kapták. A legnagyobb összeget, — 340 ezer koronát — a honvédség és csendőrség altisztjeinek nyugdíjalapja kapta. Még emlékeztet az a mozgalom, amelyet Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter indított s a melynek az volt a célja, hogy a honvédség és csendőrség altisztjeinek nyugdíjalapot teremtsen. Bernfeld, aki egyik szállítója volt a hadseregnek, a vagyona nagy részét is ezen szállítások révén szerezte, azzal honorálta Jekelfalussy miniszter akciójának jelentőségét, hogy 340 ezer koronát juttatott a nyugdíjalapnak. Nagyobb összeg, 20—30 ezer korona jutott ezenkívül a pénzügyminiszteri tisztviselők, kereskedők és iparosok jótékony intézeteinek. A végrendelet nem felejtkezett meg a különböző, felekezeti jellegű, jótékony intézményekről sem s egyaránt juttatott nagyobb összegeket zsidó, katolikus és protestáns célokra. Bernfeld Erzsébet királyné-uti villájáról úgy intézkedett, hogy az az összeg, amennyire értékesíteni lehet, a főváros szegényeinek jusson.

— **Megszökött Rotschild.** A zürichi National-
Hotelben néhány nap óta egy ember tartózkodott, aki hamburgi ügyvédnek mondta magát és nagyon furcsán viselkedett. Szobáját csak este hagyta el néhány percze és ebédjét is a szobájában költötte el. Időközben a zürichi államügyészség körözölevelet kapott, melyet Rotschild Lipót budingeni bankár, udvari tanácsos ellen adtak ki, akit hamis bukás és nagyobb értékű letéti összegek elikkasztása miatt köröztek. A rendőrség gyanúja rögtön az ismeretlenre irányult és két rendőrtisztviselő nyomban fellekereste a szállóban az állítólagos hamburgi ügyvédet. A körözölevél felmutatásakor az idegen azonnal bevallotta, hogy azonos a körözött Rotschild Lipót udvari tanácsossal. A bankárt azonnal a rendőrségre vitték, ahol letartóztatták, de a rendőrorvos utasítására egyelőre rabkórházba szállították, mert a bankár a legnagyobb mértékben tüdőbeteg és ápolásra szorul. Betegsége miatt kiadatása ezidő szerint szóba sem jöhet.

— **Kiraboltak egy postahivatalt.** Vakmerő rablás történt a kemes-magasi postahivatalban. Betörők jártak ott, akik a postahivatalt kirabolták. A betörést csak reggel vette észre a postamester. A betörők az ablakvakolatot kifeszítették és így jutottak be a postahivatalba, a honnan magukkal vitték a pénzt, bélyegeket és a rovacsoló lajstromot is. A tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozást indítottak. A vizsamaradt bűnfelelőkből a csendőrség megállapította, hogy a helyi viszonyokkal ismerősök követték el.

— **Ezresek helyett papírszeletek.** A szikszói hitelintézet e hónap 21-én özveggy Grosszmanné pécsújfalusi bányász címére egy pénzeslevélben két darab ezer koronás bankjegyet adott föl. A hitelintézet a bankjegyeket két tanu előtt tette a levélbe és zárta le. Pécsújfaluban a címzett, Grosszmanné, szintén két tanu előtt bontotta föl, de a két darab ezer koronás helyett csak két papírszelet volt a borítékban és a pénzügyintézet kísérő levele is hiányzott. Grosszmanné táviratilag jelentést tett a kassai postagazgatóságnak, mely a legszigorubb vizsgálatot indította, hogy kiderítsék, miképpen tünt el a pénz.

— **A tárna.** Voortke környékén a Glück auf tárnában nagy szerencsétlenség történt ma. A beszivárgó víz alá temetett két bányamester, négy munkást és egy gyakornokot. Mind a heten odavesztek. A víz egyre emelkedik a tárnában és az elpusztult bányászok holttesteit nem lehet kihozni a mélységből.

— **A bécsi sakkverseny.** A második forduló eredményéről tudósítónk a következőket jelenti:

Schlechter spanyoljátékban nyert Tartakower ellen. Rubinstein négyes huszárjátékban győzött Johner ellen. Duras spanyoljátékban legyőzte Süchtinget. Marshall négyes huszárjátékban nyert Salve ellen. Hasonló játékban győzött Cohn E. is Réti ellen. Swiderski vezércselben győzött Berger ellen. Spielmann a francia játékban korrektül játszott Maróczy ellen s 30 lépés után sikerült neki remist kicsikarni. Remisvel végződött még a Leonhardt—Teichmann spanyol, dr. Perlis—Alapin vezércsel és Bardeleben—Mieses szabálytalan megnyitási játszma is.

A verseny állása a második forduló után:
Schlechter, Rubinstein 2, Alapin, Duras, Maróczy, Spielmann 1½, Cohn, Leonhardt, Marshall, Mieses, dr. Perlis, Salve, Swiderski, Teichmann 1, Bardeleben, Berger, Johner, Tartakower ½.

A szerdai harmadik fordulón a következő párok mérkőznek:

Alapin—Rubinstein, Cohn—dr. Perlis, Marshall—Réti, Maróczy—Salve, Berger—Spielmann, Teichmann—Swiderski, Schlechter—Leonhardt, Duras—Tartakower, Mieses—Süchting, Johner—Bardeleben.

— **Gépkocsi-versenyzők farkasok közt.** Azok a sportférfiak, akik a new-york—párisi gépkocsi-versenyben részt vesznek, ugyancsak nagy veszedelmek voltak kitéve. Kicsi hiba, hogy a versenyzőket éhes farkasok nem falták föl. Erről a példátlan kalandról a „Matin” ezeket írja: A Züst-automobil e hó 21-én este Springvalley városka közelébe érkezett, amikor az utasok egyszerre csak rettenetes farkasivóltást hallottak. Hátratekintettek és azt látták, hogy körülbelül öven farkasból álló csorda rohan utánuk. Erre teljes gyorsasággal eresztették neki az automobil, de a sietségben valami hibát követtek el és az automobil megakadt. Amikor a farkasok már veszedelmes közelségbe jutottak, megszólaltatták a tülköket, amitől egy kis időre azok visszahököltek. Ezt az időt arra használták fel, hogy előszedjék megtöltött ismétlőfegyvereiket és megkezdjék a tüzelést támadók ellen. Éppen jókor, mert egy-két bestia már a pneumatikákat kezdte marcangolni. Néhány pillanat alatt huszonnégy farkas holtteste borította a csatateret, mire a többi nekiesett ezeknek a felállításához. Ezalatt az utasok megigazították a hibát és az automobil elszárguldott a veszedelm színhelyéről. Egy másik résztvevőnek, Saint-Chauffraynek szintén furcsa kalandja volt. Az ő életét meg egy hatalmas sas fenyegette. Éppen le akart rá csapni, amikor egy jól irányzott lövéssel leterítette.

— **A szabómunkások sztrájkja.** A szabómunkások harca, amely már tíz nap óta tart, napról-napra terjed. Eddig már hatvanháromezer mester adta meg a munkások követeléseit, a tíz és fél órai munkaidőt s a tíz százalékos béremelést. S több mint négyszáz munkás dolgozik már az új feltételek alapján. Azokat a műhelyeket, amelyek a munkások követeléseit visszautasították, bojkott alá helyezik. Jelenleg tizenhét műhely van bojkott alatt. A bojkottált műhelyek munkásait a szervező-bizottság rögtön elhelyezi más műhelyekbe s jelenleg alig van ötven—hatvan sztrájkoló, a szervező-bizottság ezért csak ma jelentett be sztrájkját a rendőrségnek. A szabók sztrájkjátanyája a Köfaragó-utca 23. szám alatti vendéglőben van. A szabó ipartestület és a Szabó Kisiparosok Köre felszólította a mestereket, hogy tagadják meg a munkások követeléseit s semmit meg ne adjanak. Ezzel szemben azonban a szabó kismesterek egy része tegnap este népes gyűlést tartott, amelyen határozatot nem hoztak bár, de kifejtették, hogy a nehéz viszonyok között minden új teher súlyosan érinti a kisiparosokat, mégis azt ajánlja a gyűlés a kisiparosoknak, lehetőleg egyezzenek ki munkásaikkal, mindenkinek szabad elhatározására bízván, mennyit óhajt megadni a munkásoknak. — Itt említtük meg, hogy Belgrádból érkezett távirat szerint ott ma az összes szabómunkásokat kizárták.

— **A Butorkereskedők Országos Egyesülete** az egyesület helyiségében rendes közgyűlést tartott Gyömrői M. Manó elnöklésével. Az elnökség jelentésének tudomásvétele után elfogadták a múlt évi zárszámadást és a jövő évi költségvetést. Azután megalkotották a tisztikart; elnök lett Gyömrői M. Manó, társelnökök Pinisz Vilmos és Dósa Kálmán.

— **A német császár mint kritikós.** A berlini udvari operában tegnap a szokásos „Gesellschaftlicher Abend“-en Vilmos császárnak jelentették, hogy Hülsen főintendáns beteg s orvosa nem engedi felkelni. A császár erre minden felvonás után referált az intendánsnak a sikerről. Egy-egy szelet papírosra plajbászsal írta föl, hogy hogy fogadta a közönség az előadást és ezeket az üzeneteket minden felvonás után udvari hivatalnok vitte el Hülsen lakására. A császár megelőzőleg jelen volt délelőtt a Hugonották főpróbáján is. A földszinten az első sorban foglalt helyet és gyakran adott utasításokat a rendezőknek s az egyes szereplőknek. Így például azt találta, hogy Jern tenorista tulságosan nagy páthosszal játszza szerepét. Föl is kiáltott neki a színpadra, hogy ne olyan mereven és hősiés pózzal énekeljen. iparkodjék könnyedén mozogni, mint ahogyan könnyűvérű francia gavallérok járnak. Az első felvonás után a császár áthajolt a zenekarba és hosszasan elbeszélgetett Blech karmesterrel.

— Nagyon szeretem ezt az operát, jobban, mint akármilyen modern dalművet — mondotta a császár.

A főpróba végeztével a császár Blech karmesternek egy briliáns nyakkendőjét ajándékozott, Destin Emmy énekesnőnek és Knüpfér Pálnak a kamarai művész címet adományozta.

— **Helyszüke miatt.** Pénzre éhes emberek szívesen fogják rá egy-egy öblös szekrényre, hogy fölösleges és hogy elfogja a helyet. Ilyenkor aztán lapban hirdetik a becsületes sifonért és tudnak rajta minden áron. A megszorult ember, aki másképen nem tud segíteni magán, utóbb maga is elhiszi, hogy a szekrény fölösleges és éppen miatta nem lehet mozogni a szobában. De már órák baioosan lehet hirdetni ezzel a kifogással. Pedig egy vidéki lap azt bizonyítja, hogy igenis lehet. A „Kiskunmajsai Hírlap” például megcselekszi azt a tréfát, hogy a hirdetési rovatban a következő hirdetést közli:

HIRDETÉS.

Egy pontosan járó zsebóra helyszüke miatt eladó. Bővebbet R. Imre földbirtokos urnál.

Ürügynek gyöngye ürügy, hogy az ember egy órán tudjon, de amikor pénz kell, akkor senkiscem válogat ürügyekben.

— **A ratzeburgi katasztrófa.** Adtunk hírt arról, hogy a ratzeburgi tavon Bast és Domhof között a „Domfaehre” nevű motóros csónak elsüllyedt s tíz ember a hullámokban lelte halálát. Ujabb jelentések szerint a vízbefultak között van három asszony és hét férfi, ezek között a Ratzeburgban állomásozó kilenczedik zászlóalj három közkatónája. Az elsüllyedt motóros bárka csak tartalékesónak volt, amelyvel a most javítás alatt álló rendes motorbárkát helyettesítették. A bárka csak nyolcz személyre volt berendezve, de a vezető ennek daczára is tíz utast vett fel. Az indulás pillanatában még négy vadászkatona ugrott a csónakba és az ilyen tulterhelten indult utnak. Alig száz méterre a parttól a csónak süllyedni kezdett és néhány pillanat múlva teljesen elsüllyedt. A partokon számos kiránduló volt szemtanuja a katasztrófának, de segítséget nem tudtak nyújtani a bárka utasainak, mert semmiféle vízi jármű nem állott rendelkezésre. A szerencsétlenség színhelyén a tó nagyon mély. A vízbefultak közül a hullámok eddig hatnak hulláját vetették partra.

— **A közlegényért.** Bécsben a Henmarkton levő kaszárnyában ma ült össze a katonai törvénytörvényészék itélkezni Proksch Deutscheimster-ezredbeli szakaszvezető fölött, aki embertelenül bántalmazta a közlegényeket és förtelmesen visszaélt hatalmával. Ez az affér különben a parlamentben is szóba került és akkor a kormány szigorú vizsgálatot rendelt el. A katonai törvényészék előtt a tanuk mind a szakaszvezető ellen vallottak és bebizonyosodott, hogy Proksch halálra gyötörte Grünzweig közlegényt. Az embertelen szakaszvezetőt a katonai törvényészék lefokozásra és hetenkint egy napi böjttel szigorított nyolcz havi várfogságra ítélte.

— **A newyorki rendőrség panamája.** A New-Yorkban megjelenő „World” című újság a rendőrség engedelmével játékbárlangot nyitott meg, a melyben ugyszólván hatósági ellenőrzés mellett fosztogatták több napon keresztül a játékosokat. A World tegnap számában megkezdte annak bebizonyítását, hogy a rendőrség megvesztegetés következtében adta meg az engedelmet a játékbárlang megnyitására. A rendőrigazgató megindította a vizsgálót.

— **Öngyilkos tüzérhadnagy.** Nagyváradon Füzös Jenő huszonegy éves tüzérhadnagy tegnap a lakásán mellette lőtte magát. Mire orvosi segítség érkezett, a hadnagy már halott volt. Az életunt fiatal katonát szerelmi bánat kergette az öngyilkosságra.

— **A tifusz.** Az alföldi-utcai menedékházban egy látszik sikerült elnyomni a tifuszt, de befészkelődött az angyalföldi-utcai menedékházba, ahonnan tegnap három szállították be a Szent Gellért-kórházba. Egy cselédleány, Fritz Gizella szombaton lépett helybe egy családhoz a Vörösmarty-utca 73. számú házában. Tegnap reggel rosszul lett, beszállították a Szent Gellért-kórházba, ahol megállapították, hogy kitéves tifusza van. Fritz Gizella azelőtt az angyalföldi-utcai menedékházban tartózkodott. A menedékházból beszállították Szabó Alojzia 32 éves napszámost, Mehelda Ignác 50 éves csavargót, Varró Mária 15 éves mosónőt. Beszállították még Suszter Ede 23 éves lakatoslegényt a Váci-utca 86. számú házból. Tegnap 23 férfit és 39 nőt gyógyítottak. Egy férfi és négy nő gyógyultán távozott, két férfi meghalt. Megfigyelés alatt van 27 férfi és 19 nő.

— **Életunt gyermekifju.** Egy gyermekifju megdrázmájáról ad hírt Újvidékről a táviró. Steinitz Gyula, az újvidéki főgimnázium tanulója, a városi sétatér padján agyonlőtte magát. Az eset nagy részvétet keltett a városban, mert az öngyilkos jeles tanulója volt a gimnáziumnak és egyetlen fia mélyen sujtott szüleinek. Sokan azt hiszik, a miatt való keserűségében kereste a halált, hogy volt iskolatársai mögött a múlt évben kiállott tifusz-betegsége miatt egy évvel elmaradt. Napokig foglalkozhatott a halál gondolatával, mert néhány nappal öngyilkossága előtt tréfálkozva azt mondotta egyik kedves iskolatársának, hogy ha ő most meghalna, azt szeretné, ha az ideálja vinné a koszorút, osztálytársai pedig a koporsót. Ez a kívánsága teljesült is.

— **Az éhítifusz örültje.** Nagy feltűnést keltett ma délelőtt a dunaparti korzón egy hajadonfővel futkozó fiatalember. A fiatalember sirt, nevetett, arcát véresre kaparta. Kétségbeesve kiáltotta, hogy mentés meg, mert éhítifusza van. Mikor egy rendőr igazolásra szólította föl, Magyar Béla nevezte magát. Megkérte a rendőrt, hogy távozzon, mert megkapja tőle a kiütéses tifuszt. A rendőr azonnal látta, hogy örülttel van dolga, óvatosan kocsit hozatott s a dühöngő beteget beszállította a kerületi kapitányságra. Kiderült, hogy a fiatalembert Buchert Jánosnak hívják. Állás nélküli magánhivatalnok, vidékről jött Budapestre s egy rokonánál lakott a Józsefvárosban. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy Buchert örült. Családja kérelmére otthon ápolják.

— **A malaczkok.** Valkányon Nagy Imre óla ki gyuladt és Nagy Imre leánya, ki a malaczkoknak ennyivalót vitt és nem tudott kimenekülni, szénne égett.

— **Szökevények tragédiája.** A szörnyűségek és borzalmak hazájából, Oroszországból megint megdrázm tragédia hírt hozza a táviró. Orel kormányzó-ságban a fogházba zárt Blochim, Toikov, Selenski, Roszirev és Fedorenkov forradalmárok szökést kíséreltek meg. Sétára alatt megölték a felügyelőjükkel megbízott Pogdujakow és Wetrow fogházőröket, azután fegyvereiket magukhoz véve, ki akartak szökni a fogház udvaráról az országra. A szökést azonban észrevették és a fegyverbe szólított őrség utánuk iramodott és mind az öt szökevényt agyonlőtték.

— **A katonaszökevény drámája.** Józsa József nevű mezőkövácsházai legény, aki 1906 őszén vonult be az aradi 5-ik számú huszárezredhez, vasárnap megszökött a falujába. Az ezredparancsnokság távirattal szólította föl a mezőkövácsházai csendőrséget, hogy a huszárt, aki most harmadszor szökött meg, tartóztassa le. Józsa egész nap a korcsmában mulatott, itt találták meg a csendőrök, akik be akarták kísérni. A huszár ellenszegült, az egyik csendőr válláról lekapta a puskát, mire Péter Zsigmond csendőr bajonettjével keresztűlszurta a legény szívet. Józsa holtan rogyott össze. A csendőrök azt mondják, hogy a huszár ellenük akarta fordítani a tulajdon fegyverüket. Józsa rozott multu ember, a szegedi csillagbörtönnek is hosszabb ideig volt lakója. Szülei iránt, akik jómódu gazdálkodók, nagy részvét.

Halálozások. Báró Maillot de la Treille György cs. és kir. kamarás, szolgálaton kívüli dzsidáskapitány, az abaujszántói, tállyai és baskói templomok kegyura e hó 18-án Budapesten, életének 65-ik évében meghalt. Az elhunyt Beust volt kancellár veje és gróf Taaffe, volt osztrák miniszterelnök és gróf Almássy közeli rokona volt. A temetésen ezrekre menő közönség volt, köztük Abaujszántó és Baskó nagyszámu küldöttsége, Miskolcra két század huszárság vonult ki. A misét Liszkay Nándor abaujszántói esperes-plébános mondotta több pap segítségével. Az elhunyt ritka nemes jellem volt, jótékony-sága és emberszeretete megveszerte ismeretes volt és senkiesem fordulhatott hozzá anélkül, hogy kérését ne teljesítette volna.

Szamuely Aurél, a Nyiregyházi Termény- és Aruraktár ügyvezető-igazgatója, a Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület igazgatójának tagja, a Nyiregyházi kir. törvényszék kereskedelemi ülnöke és Nyiregyháza város képviselőjének tagja életének 66. évében elhunyt.

Ginther Jakab tanító, 21 éves korában meghalt Tevelen.

Pávai Máttyás Károlyné, szül. sárosmagyarberkeszi Mosa Ilona életének 40-ik évében meghalt Szentágotán.

Dr. Huszágh István földbirtokos, Zólyomvármegye volt főjegyzője, volt országgyűlési képviselő, a zólyomi ág. hitv. evang. egyháznak sok éven át volt felügyelője, Zólyomvármegye törvényhatósági bizottságának és Zólyom szab. kir. város képviselő-testületének tagja meghalt Zólyomban.

Harsányi Jánosné, szül. Vinkler Julia életének 56-ik évében elhunyt.

— **A Neumann és Ungerleider cég a tulajdonukat képező Apollo-színházban** f. é. március hó 22-én, vasárnap délelőtt a VII. ker. szegény gyermekek és egy létesítendő népkonyha javára diszeldadást rendezett. A cég ez alkalommal teljesen új műsort adott. A színház egészen megtelt és így a jótékony célnak igen tekintélyes összeg jutott, amelyet a tulajdonosok nagylelkűen a sajátjukból 100 koronával növeltek.

— **Turistáknak és kerékpárosoknak.** Nekünk megküldött és teljes hitelt érdemlő értesítések szerint a Kwizda-féle Fluid (Kigyó védjegy) és „Turista-fluid” tekintélyes turisták, kerékpárosok és lovasok által megerőltető kirándulások előtt és után kiváló eredménnyel használtatik. Ezen értesítések szerint a Kwizda-féle fluid azon tulajdonsággal bír, hogy a test izomzatát ellentállóvá és kitartóvá teszi annyira, hogy a legnagyobb megerőltetéseket is könnyedén kibírja. Másrészt pedig ezen szer teljesen feléleszti a pettyhűt izomzatot, fáradtságot és minden túlerőltetésből származó fájdalmat megszüntet. Ezen szakférfiak által tett kijelentések hasznos utbaigazításul szolgálhatnak gyaloglóknak és sportkedvelőknek.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszitonél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Dr. Hönig Izó elektroterápiai és Röntgen-intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbetegek (neurasthenia, hystéria), csuszok, köszvényesek, szívbetegesek, elhízottak, bőrbetegesek, zsámbán, álmatlanságban szenvedők stb. találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterápiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102—39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvaló kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kiváratra prospektum

Idegyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdéses (Paraly).
Idegfájdalmak, idegzsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorradás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőrbajok. Bőrvlszketeg
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Operaház.** A „Bajazzók” mai előadásának egy új Nedda és Orelia fellépése adott nagyobb jelentőséget. Bendiner Hedvig, operánk fiatal primadonnája először énekelte ma a női főszerepet Leoncavallo dalművében. Kitéően iskolázott üde, csengő hangja és szépen átgondolt, temperamentumos előadása nagy előnyre vált az ifjú művésznőnek szerepének életteljes kialakításánál. Még nagyobb lett volna azonban a sikere, ha valamivel nyugodtabban játszanék. A kisasszony tulsokat izeg-mozog és az a ringatózó táncz lépés, amelylyel a szinpadon jár-kele, szinte idegessé teszi a nézőt. Különben kezdő léte nagy szepen megállta a helyét és a közönségtől zajos elismerést aratott, ami számos kihívásban nyert kifejezést. Orelia pompás Tonioja és Déri széphangu Cantoja szintén kellő méltánylásban részesült. Szinre került a „Parasztbecsület” is, amelyben Krammer Teréz, Ambrusné és Lunardi vívott ki nagy sikert.

(*) **Megváltás.** Ma került színre tizedszer dr. Szalay Mihály „Megváltás” című háromfelvonásos szinműve, amely a Nemzeti Színháznak ebben a saisonban legsikerültebb darabja volt. A darabot ma is telt ház előtt adták elő s a közönség figyelme és érdeklődése kísért a játékot s a szerző merész gondolatait. A szereposztás ugyanaz volt, mint a premiéren s a színészek kitűnő játéka csak emelte a hatást. Hiszszük, hogy a mai siker után az igazgató a színház érdekében még igen gyakran adatja elő a darabot.

(*) **Paczka Ferenc és Cornélia kiállítás.** Ez a külföldre szakadt érdekes művészpár 184 képpel állított be a Nemzeti Szalón termibe, melyek valószínűleg nagy és megérdemelt siker előtt tártak ajtót. Sok szempontból érdeklődésre számíthat ez a kiállítás, bár tagadhatatlan, hogy lépten-nyomon a régi iskola elvei tolakszanak elénk, melyek nélkülözök még a rajz és festészet között megállapított differenciálódás nyomait. Határozottan a rajz dominál mind a két művésznél, amit pedig gyakran szeretünk a valörökbe beleolvadva látni, eltűnni a szin-foltok erejében. A rajz minutiozitása gyakran süríti a levegőt, elmosza a perspektivákat és tulságosan egy síkba helyezi a meglátottakat. Ma pedig igazán mást is akar a modern piktura, mint rajzot. Ha nem is hajszolja minden áron a probléma-keresést, egy maréknyi artisztikumot, egy lélegzetre való levegőt s legalább annyi világosságot, amennyi egy kis falusi ablak csipkefüggönyén átszűrődik — igazán nem sok — de ennyit legalább igényel. Aki ezekkel a lezártított igényekkel kereste fel ma a szalont, valószínűleg nem a teljes megelégedés érzetével távozott. Am, aki minden föltevés nélkül jött el és úgy tudja venni a dolgokat, ahogyan kapja, az nagy lelki gyönyörűséggel szemlélhetette a kiállított rajzokat, algráfiai metszeteket, karczokat és körrajzokat. Rajzónak, tűnek hirtelen valóban alig találjuk hivatottabb kezelőjét Paczkánénál. Itt igazán minden vonalon a feladata magaslatára tud emelkedni. Művészegényisége természetesen a festményein sem tagadja meg magát, csak a kifejezéstől látszik nehezebben esni az ecsettel. Paczka Ferenczet nem szükséges felfedezni a főváros képtárat látogató közönségének. Erőtlenes talantum, akinek a tekintete nem siklik el meddön a természet felett, aki nemcsak nézni tud, de látni is. Hogy a meglátottakat inkább a rajz-ónnal tudja interpretálni, mint az ecsettel, ez épp úgy lehet az erénye, mint hibája. Külön természetesen a festményei mellett sem lehet hidegen és hatástalanul elhaladni, csak ott találunk a modern művészet szempontjából kivetni valót, ahol a rajz a festéssel együtt jelenik meg, ahol a viaskodás ve-rejtektségét éreztetik s ahol rendszerint az ön gyö-zedelmeskedik a szin-foltok, a levegő, a valörök felett. Néhány portrén mégis megmutatták a művészek, hogy nagy akarattal és bizonyos önmegtagadással közvetlenül az ecsettel is tudnak meglátásaiknak és megérzéseiknek kifejezést adni. A kiállítás ünnepelesen holnap nyílik meg.

(*) **D'Annunzio és Duse.** Milanóból meglepő hír érkezik: D'Annunzio és Duse kibékült s a költő legújabb drámáját már a nagy művésznő fogja játszani.

(*) **Az utca művészete.** A Pápai körben ilyen czímen tartott szabad előadást Reile Pál hírlapíró. A nagyszámu közönség élénk figyelemmel kísérte a fölötté érdekes fejtegetéseket, amelyek oda irányultak, hogy a tömeg művészi érzékének nevelésére és fejlesztésére nagy fontosságu, hogy a tömeg, amely a zárt helyeken rejtgetett művészethez nem tud hozzájutni, az utcán kapjon annyit, amennyi művészi érzékét fejlesztse. Az új szempontokban bővelkedő előadáshoz az elnöklő dr. Rózsa Miklós szolt hozzá igen érdekesen, majd Honti Henrik festőművész. Dr. Rózsa Miklós elnöki zárószava után a hallgatóság Reile Pált éltetve oszlott szét.

(*) **Dr. Falk Zsigmond könyve.** Egy csöndben munkálkodó magyar író, dr. Falk Zsigmond könyve jelent meg német fordításban. A magyar munka megjelenése idején méltattuk a szelid, csöndes történeteket, a mély és találó lélekrajzot, a leírások színeségét, a stílus nemességét, ma csak ismételni lehet, hogy dr. Diósy Béla kitünő fordításában nem veszett el az eredeti értékekből semmi. A híven visszaadott német novellákban ugyanazokat a finomságokat élvezzük, ugyanaz a díszkrét, halk hang fog meg, mint a magyar eredetiben. A téma tisztasága, a beállítás nemessége, a levegő erkölcsössége a német áttünetésben is megvesztegetnek. A külsőségekben meglepő a könyvnek kiállítása. A színeknek pazar tobzódása van minden oldalon. A tiszta nyomást pompás rajzolása virágfüzerek fogják be és a szöveg közt éles rajzolása metszetek tarkállanak. Az illusztrációkat Hein József és Kovács Károly készítették dr. Falk Zsigmond ötletei és utasításai alapján. A könyv Hölder Alfrédnél jelent meg Bécsben.

(*) **Vendégszereplés.** Gyöngyi Izó, a népszerű komikus és leánya, Gyöngyi Jolán szubrett, vasárnap, hétfőn és kedden a Kassai Színházban fogják vendégszerepelni. A „Nap és hold”, „Goldstein Számi” és „Varázshedű” férfi és női főszerepeit játssza el a kassai közönségnek apa és leánya és az előadások iránt már most oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek legnagyobbbrészt elkeltek.

(*) **Országos színész-est.** Az e hó 28-án tartandó országos színész-est előkészületeit teljesen befejezték. A Vigadó összes helyiségeit átalakítják ezen az estén olyan művésziesen és eredetiséggel, hogy aki oda belép, a városligeti vurstliba fogja gondolni magát. Mozgalmas, tarka tömeg teszi majd élénkkel ezt a vurstlit, az összes fővárosi színházak karszemélyzete és bállett-hölgyei vesznek részt ezen, mint városligeti nép, katonaság, rendőrség, kofák, csibészek, tolvajok stb. A tipikusabb városligeti alakokat a fővárosi és vidéki színészek és színésznők legjava fogja személyesíteni és a ligeti élet minden egyes alakját fel fogják találni az estén. Rendkívül mulatságosnak ígérkezik az éjjel egy órák tartandó razzia, amelyen az alkalmi rendőrség mindenkit igazolásra szólít fel és akik magukat igazolni nem tudják, azokat a rendőrkapitány elé vezetik, akit a Vigaszínház egyik kiváló tagja fog személyesíteni. Mulatságos, ötletes és eredeti dolgok egész sorozata fogja szórakoztatni a közönséget. Egyik legnépszerűbb művésziünk utcai fagyalt-árus lesz, egy művésznő jósol, a másik léggömböket árul, azután a rikkancsok kvartettje, akik énekeskönyveket adnak el; a rikkancsok természetesen a legkitünőbb művészek és művésznők lesznek, a vezetőjük Sziklai Kornél. A tejsarnokokban szép leányok árulnak hűsítő italokat, a kis füstös színházban a két kabaret egész személyzete fellép. Minden bódében fognak előadásokat tartani, az előadók kizárólag a legkitünőbb művészek és művésznők lesznek. Szépek versenyre, nagyorruak versenyre, színészfelvétel-paródia, színész-sztrájk és még sokok eredeti ötlet kerül megvalósításra az estélyen, amelyre már csak nagyon korlátozott számban adnak ki jegyeket az összes színházjegyirodáknak.

(*) **A „Három feleség” átdolgozása.** A bécsi Theater an der Wien-ben Lehár Ferencz „Három feleség” című operettjét a szövegkönyv teljes átdolgozásával tanulják be újra. A dallamos operette ebben az új alakjában került színre a berlini Neues Operetten-Theaterben is, ahol fényes sikert aratott. Itt jegyezzük meg, hogy a Népszínház-Vigoperában kedden kerül bemutatásra a „Három feleség” és hogy erre az előadásra már az összes jegyeket elkapkodták. A három feleség Kürty Klára, Turchányi Olga és Szilágyi Dusi férjét Sajó Géza fogja játszani.

(*) **Sztrájkoló kardaloslók.** A Debreczeni Színház kardaloslói ma reggel kilenc órák sztrájkba léptek. Okot erre az adott, hogy a színház karmestere, Mártonffy György a próba folyamán ismételtelen a legdurvább kifejezésekkel illette a kar hölgyeit. És mivel Mártonffy a sértéseket nem akarta visszavonni, a karszemélyzet nőtagjai átvonultak a szomszédos „Angol királynő”-be s ott kimondták a sztrájkot. A színház igazgatója, Zilahy Gyula, midőn az incidensről tudomást szerzett, kijelentette, hogy ő nem óhajt az affér elintézésébe befolyni (?). Csak amikor a férfi kardaloslók is szolidaritást vállaltak kollegáikkal és az igazgató ur látta, hogy a dolognak a fele sem tréfa, akkor lépett fel közvetítőként, aminek eredménye lett, hogy a karmester nyilvánosan bocsánatot kért a megsértett kardaloslóktól. E szokatlan affér azonban ezzel még nem fejeződött be, mivel abba valószínűleg bele fog szólni az Országos Színészegyesület tanácsa is, mert Mártonffy karmesternek nem ez az első afféréje. Különösen, amióta a Debreczeni Színháznál karmesterkedik, garázdálkodik szabadon. Zilahy igazgatónak legkisebb gondja is nagyobb, semhogy társulatának tagjait megvédje karmesterének inzultusaitól. Az Országos Színészegyesület tanácsa igen helyesen tenné, ha kissé behatóbban foglalkoznék ezzel az incidenssel és Zilahy igazgatónak megmagyarázná, hogyan tartson rendet társulatánál. Az Országos Színészegyesületnek elvégre többek között az is a kötelessége, hogy a tagok jogos érdekeit megvédje, különösen ott, ahol a színház igazgatója arra képtelen.

(*) **Városligeti Színház.** A Városligeti Színházban holnap, szerdán, márczius hó 25-én két érdekes előadás lesz. Délután 3/4 órák fél helyárrakkal Szigeti József rég nem adott népszínműve „Cszimadia mint kísértet”, este 1/8 órák szintén fél helyárrakkal „A vasszínház” kerül színre.

(*) **D'Albert új műve.** Eugen d'Albert, a kitünő művész és zeneszerző néhány nap óta Rómában időzik. Az örök városból írta egyik ismerősének, hogy egy „Szejl” című operát írt, melynek hősnője egy indus kurtizána, aki egy szentbe szerelmes és maga is szentté lesz.

(*) **Gyermekszínház.** Hervay Frigyes nagy-sikerű varázsregéje „A hét holló, vagy a hét átváltozott testőr”, melynek vasárnapi második előadását teljesen zsúfolt ház tapsolta végig, holnap szerdán és holnapután csütörtökön ismét színre kerül.

(*) **Nestroy plágiuma.** A Nemzeti Színházban — mint már megírtuk — tegnap hozták színre Szigligeti Ede elpusztíthatatlan vigjátékát, „Liliumfi”, mely közel 60 évvel bemutató előadása után is az újdonság ingerével hatott. Szinte az aktualitás ingerével bír tehát dr. Császár Elemér filológusnak ama meglepő feltevése, hogy Nestroy — a bécsiek egykor ünneplott bohózatiró-komikusa — az „Umsonst” című bohózatát Szigligeti „Liliumfi”-jából plagizálta, amely 1849. december 21-én került színre a pesti Nemzeti Színházban. Nestroy bohózata, az „Umsonst” csak 1857. márczius 7-én került először színre a bécsi Karl-Theaterben, amelynek Nestroy akkoriban még igazgatója volt. Miután Nestroy nem tudott magyarul, a két alapötlet azonossága még feltünőbb, de magyarázatul szolgálhat talán az a körülmény, hogy Nestroy Pozsonyban vendégszerepelvén, egy ottani színésztől megkapta Szigligeti vigjátékának nyers német fordítását, amelyből aztán minden nagyobb skrupulus nélkül bécsi ízlés szerint való „Posse”-t fabrikált. A két darab mindössze abban különbözik egymástól, hogy a bécsi bohózatnak előjátéka van és néhány kupléi betét van benne. Dr. Császár Elemér leleplezése ugy a magyar, mint az osztrák irodalmi körökben élénk érdeklődést és feltünést kelt.

(*) **A krakkói zeneegyesület férifalárdájának két hangversenye csütörtökön és pénteken, márczius 26-án és 27-én a Fővárosi Vigadó nagytermében Barabás Győző igazgató karnagy vezetésével tartatik Lalewicz Győző zongoraművész és Mossóczy Zsigmond operanékes közreműködésével. Jegyek a Harmoniában és az esti pénztárnál kaphatók.**

(*) **Vidéki színészet.** A soproni nemzeti színházban Nádaszy József színigazgató virágvasárnap fejezi be az idei szezonot. A társulat most tartja busuelőadásait. Tegnap volt Szilassy Etel jutalomjátéka. A közönség kedvenc primadonnája a „Bob herczeg”-ben lépett fel. Sopronból Nádaszy Zentára megy tizenöt előadásra, onnan Makóra, hol társulatával öszig marad. Sopronban hétfőn kezdi meg működését a német szintársulat, amelynek kedvezőtlen befolyását az egész szezonon keresztül károsan érzik a magyar színház.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

FŐVÁROS.

(*) **Az új ipartörvény és az előjáróság.** A kerületi előjárók értekezlete ma tárgyalta az új ipartörvény tervezetét, amelyeket a kereskedelmi miniszter, mint annak idején megírtuk, azért küldött le a fővároshoz, hogy véleményét mielőbb terjeszse fel. Az előjárók a törvénytervezetről a következőket határozták:

Elsősorban megállapították, hogy miután az új törvény az iparhatósági teendőknél e tervezet első részében tárgyalt részét nem a mostani iparhatóságokra, hanem kötelező ipartestületekre akarja bízni, a maguk szempontjából a tervezet első részéhez nem sok hozzászólói valójuk van ugyan, minthogy azonban ők a törvényhatóságoknak a tervezet megbírálására első sorban hivatott közegei, a bírálat elől nem térhetnek ki. Azután pontonként a tervezetet tárgyalva alá vették, és az első szakaszba, amely a törvény alá tartozó ipari és kereskedelmi üzleteket és vállalkozásokat sorolja föl, a kereskedelmi társaságok mellett az alkalmi egyesüléseket is fölvetni kívánják. Az ipartörvény rendelkezései alá nem tartozó üzletszerű vállalkozások közé pedig a 2. szakaszban felsoroltakon kívül a jótékonyági egyesületek foglalkoztató-műhelyeit óhajtják bevétetni. Új a tervezetnek az az intézkedése, amely az iparüzést Magyarországon a magyar honossághoz köti és külföldinek az iparüzést csak a kereskedelmi szerződéseken biztosított viszonyosság alapján enged meg. Mint-hogy a külföldi törvényhozások ezt az álláspontot már szintén érvényre íttatták, az előjárók ezt az intézkedést a magyar ipar védelme okából nagyon helyesnek tartják ugyan, de a végrehajtási rendeletben oly intézkedéseket kívánnak életbe léptetni, amely a honosság, illetve a viszonyosság igazolását megkönnyítse és az iparosokat különös zaklatásoknak ki ne tegye, az iparüzés megkezdését ok nélkül meg ne nehezítse. A tervezet 6. szakasza szerint kiskorúak, életkoruk 18-ik évének betöltése után, atyjuk, illetőleg gyámjuk gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével önállóan tizhetnek ipart és ezáltal teljeskorúakká válnak. Az előjárók ezt az intézkedést, mint amely sok visszaélésre adott alkalmat, mellőzni kívánják és azt javasolják, hogy csak nagykoru, vagy nagykorúsított emberek kaphassanak jogot iparüzésre.

(*) **Olcsó lakások.** A főváros elhatározta, hogy egy millió koronáért próbaképpen olcsó lakásokkal berendezett bérházakat építtet, amelyeket a kis alkalmazzottak, munkások bérelhetnek ki. A mérnöki hivatal meg is csinálta az építési terveket, díszes palotákat, stílusos berendezéseket s kiszámította, hogy a bérek egyszobás lakásnál mellékhelyiségekkel 380—420 korona, kétszobásoknál egész 560 korona. A tervezet tegnap került a magánépítési bizottság elé, ahol erős vitára adott alkalmat. A felszólalók egy része igen erősen bírálta a főváros eljárását, amely ebben az égető kérdésben is olyan késedelmes, lassu, mint-ha a lakásügy egyáltalában nem érdekelné már senkit. Másrészt már kifogásolták, hogy a mérnöki hivatal olyan drága palotákat tervezett, amelyekben a bérösszeg a szegény emberek teherbírását nagyon is meghaladja. A felszólalások eredményeképp a bizottság azt a javaslatot terjeszti a tanács elé, hogy az olcsó lakások építését a mérnöki hivatal tervezze újra, de ne palotákat, hanem egyszerű bérházakat, amelyeknek lehetőleg olcsó legyen a bére s egyben a tanács záros határidőhöz kösse az egész tervezet, hogy az olcsó lakások dolgát még a tavasszal elintézhessék.

(*) **Automobil-omnibusz.** A budapesti nemzetközi automobil-kiállítás alkalmából május második felében automobil-omnibusz járatokat rendeznek próbára a főváros főbb közlekedési vonalain. Gróf Zichy Béla Rezső a Magyar Automobil-Klub alelnöke és Krisztinkovich Béla igazgató tegnap érkeztek a tárgyban Boda Dezső főkapitánnyal. A megállapodáshoz képest az automobil-omnibusz járatok

egyike az Eskü-térről indul s a Koronaherczeg-utcán, a Károly-köruton, a Dohány-, a Rottenbiller-és a Damjanich-utcán keresztül megy a városligeti iparcarnokhoz, az automobil-kiállítás területére. A másik járat a Szabadság-térről a Váci-köruton, a Podmaniczky-utcán és az Aréna-uton halad végig a kiállításhoz. Éjjeli automobil-omnibusz közlekedést a főkapitány, bár méltányolja a tömérdek éjszakai munkás idevágó igényét, főleg azért nem tartja engedélyezhetőnek, mert az e révén fokozódó rendőri szolgálatához megfelelő erővel nem rendelkezik.

(A Dunapartok beosztása. Ma ülést tartott a Dunapartok beosztására felügyelő bizottság Folkusházy Lajos tanácsjegyző elnöklése mellett; előadó Pecsics Sándor fogalmazó volt. A bizottság hozzájárult, hogy az egyes bérlők részére eddig juttatott dunai kirakodó-partokat ebben az évben is hasonló mennyiségű folyó méter szerint adják. A képviselőház elnökségével történt megállapodás szerint, az Országház előtt elterülő 295 folyó méternyi Dunapart-területet ezentul mentesíteni fogják a hajózás kirakodásaitól. Az Országház elé most egy magánvállalatban levő uszódházat és egy ingyenes népfürdőt helyeznek el. A kirakodó-partok árai ugyanolyanok maradnak, mint tavaly voltak.

(A Nemzeti Múzeum kibővítése. A középítő bizottságban azt jelentették, hogy a kormány ki akarja bővíteni a Nemzeti Múzeum épületét. A bizottságban mindjárt tiltakoztak is az ellen, hogy a múzeum épületét megbolygassák s előterjesztést tettek a tanácsnak, hogy a dolgot akadályozza meg. A tanács kijelentette, hogy nincsen tudomása a múzeum épületének kibővítéséről, de fölhitva a magánépítő bizottságot, hogy ha kérnének a kibővítésre engedelmet, a terveket terjessze be a tanácshoz.

(Alapszabály-jóváhagyás. A belügyminiszter jóváhagyta az Országos Tisztviselők Házépítő-Szövetsége, a Magyar Uszó-Szövetség és a Magyarországi Fogtechnikus-Segédek Egyesülete alapszabályait.

EGYESÜLETEK.

(Függetlenségi közgyűlés. A VI. Kerületi külterületi függetlenségi és 48-as kör Sümegi Vilmos országgyűlési képviselő elnöklése alatt tartotta meg első évi rendes közgyűlését. A rendkívül látogatott közgyűlésen a belterületi testvérkör részéről Vadnai Henrik alelnök, Huska János gazda és Igó Tihamér jegyző jelentek meg.

Sümegi Vilmos elnök megnyitóbeszéde után Seltsam János felolvasta a Pátsch János ügyvezető elnök által körültekintő gondossággal megszerkesztett évi jelentést. A közgyűlés a jelentést élénkezéssel vette tudomásul és az elnökségnek, de különösen a Pátsch József elnöklése alatt megalakult helyi bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a kör érdekében kifejtett fáradhatatlan és buzgó tevékenységükért. Munkhárt Imre pénztáros bemutatta a pénztári jelentést, mire a közgyűlés a felmentvényt megadása után újra választotta a tisztikart. Elnök lett közfelkiáltással Sümegi Vilmos. Vidor László indítványára elhatározták, hogy Kossuth Ferencet, az országos függetlenségi párt vezérét, valamint gróf Batthyány Tivadar és dr. Holló Lajos országgyűlési képviselőket, a kör diszelnökeit a közgyűlés alkalmából táviratilag üdvözlik.

(Magántisztviselők értekezlete. A Magántisztviselők Országos Szövetsége legutóbbi tanácsüléséből kifolyólag a lakás-szükség és az élelmiszer-uzsora ellenszeréül az egyhuzamban való munkaidő kérdésének legerélyesebb propagálását vette fogvatába. E célból meg fogja keresni a fővárosi összes vállalatokat és cégeket, valamint a főnöki testületeket és érdekképviseleteket, hogy a most beálló tavaszi-nyári időnyben legalább próbaképpen honosítsák meg a külföldön is bevált ezen gazdasági és szociális szempontból kiválóan üdvös rendszert. A szövetség az elmúlt héten küldötte meg a pénzügyminiszternek a legutóbbi tízenegy fővárosi magántisztviselő testület részvételével tartott nagygyűlésén elfogadott határozati javaslatát az adóreform tárgyában.

Ugyancsak most küldötte szét az Országos Szövetség a kereskedelmi miniszter által megküldött ipartörvény-tervezet példányait az e célra kiküldött tanulmányozó bizottság tagjainak. A szövetség által létesített üdülőtelep ez év nyarán életbe fog lépni s az ezen célra szolgáló alap az utolsó hetekben tekintélyes összegekkel gyarapodott. Az üdülőtelep-bizottság már akcióba lépett s legközelebb közlést tesz felhívásá

(Állatvédelem. Az Országos Állatvédő Egyesület tegnap Monostori Károly titkár elnöklése mellett választmányi ülést tartott. Az ülés tárgysorozatából megemlítendő, hogy az egyesület vidéki állat- és madárvédő-egyesületeknek annál nagyobb számban való alakítása céljából egy-két ivre terjedő füzetet adott ki „Tájékoztató vidéki állat- és madárvédő-egyesületek alakításában” cím alatt, melyben részletes adatok foglaltatnak arra nézve, hogy a központi egylet minő kedvezményekkel támogatást ad az új egyletek alakítása és működésük irányítása tárgyában. A Madarak és Fák napjának ünneplését az egyesület most azzal is támogatja, hogy az e célból kiirt irodalmi pályázaton díjakat nyert öt munkát egy kötetben kinyomatta és díj nélkül állítja a néptanítók rendelkezésére. A kötet „Miként ünnepeljük a Madarak és Fák napját?” cím alatt e napokban jelenik meg az egyesület kiadásában.

(A Művészet és Művelődés Magyar Nők Köre hangversenyyel egybekötött társas összejövetele fényesen sikerült. Az egyetemi énekkar Hacke N. Lajos karnagy kiváló vezetése alatt kezdte meg az előadások sorát, mire Fejérváry Sándor szavalt verseket Szabolcskától, Makaitól és Balla Miklóstól meleg érzéssel és közvetlenséggel. Utóbb, mint kitűnő imitátor nevével meg a közönséget, amely elismerő tapsokkal jutalmazta a fiatal művészt. Payer Margit, az Operaház művésznője, Erkel Ferenc „István király” című dalművének egyik áriájával gyönyörködtette a hallgatóságot, Cs. Alszeghy Irma, a Nemzeti Színház művésznője pedig Kulifay Izabellának Endrődy Sándor „Visszavárlak” című költeményére, irt szép melodramáját adta elő. A közönség öt és a zeneszerzőt, aki zongorán kísérte, zajos tapsokkal ünnepelte. Végül az egyetemi énekkar magyar népdalok előadásával aratott nagy tetszést.

(Forel Ágost előadása. A Társadalomtudományi Társaság f. hó 27-én este 6 órakor saját helyiségében (IV., Károly-körut 14.) előadó-ülést tart, amelyen Forel Ágost svájci egyetemi tanár értekezni fog német nyelven „Az alkoholkérdés szociológiai jelentősége” címen. Belépőjegyek vendégek részére egy korona árban a Társaság helyiségeiben kaphatók d. u. 3-6 óra között.

(Fényképészek közgyűlése. A Magyar Fényképészek Országos Szövetsége vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését tagjainak élénk részvétele mellett az Országos Iparegyesület helyiségében. Uher Ödön elnök megnyitó beszéde után az évi jelentést és zárszámadást tudomásul vették, a felmentvényt a lelépő tisztikarnak megadták és elfogadták a folyó évi költségelirányzatot. Ezután a választásokat ejtették meg. A huszonegy választmányi tagságra néhány kivétellel a régi választmányi tagokat újból megválasztották. Pénztáros lett Brunnhuber Béla, ellenőr Békei Ödön, számvizsgálók lettek Gerber Soma, Mérei Géza és Braun Menyhért. A közgyűlést társaslakoma követte.

(Felolvasás az ipartörvényről. Az Építési és Műszaki Rajzolók Országos Egyesületében szombaton este 8 órakor egyetemes ülés lesz, amelyen dr. Dóczy Sámuel, az Országos Iparegyesület ügyésze az új ipartörvényről tart felolvasást a következő címmel: Az építőipar és a műszaki személyzet jogállása az új ipartörvényben.

(Nők a gyermeknap érdekében. A budapesti magyar nőegyesület tagjai elhatározták, hogy bevásárlásait az április 2-án és 3-án tartandó országos gyermeknapon fogják eszközölni s ugyanakkor számláikat is fogják rendezni. Az egyesület tagjai azonban csak olyan kereskedőket és iparosokat fognak felkeresni, akik a gyermeknapot megtartják s aznap jövedelmükből egy kis részt az Országos Gyermekvédő Ligának juttatnak. Kívánatos volna, hogy az ország összes hasonló egyesülete, ugyanilyen határozatot hozza.

MŰBUTOR

csak kiváló jó minőségben.
Szolid munka. Olcsó árak.
Modern kivitel.

Fáy Antal butorgyárosnál

BUDAPEST, Semmelweis-
(Üjvilág)-utca 4. sz. a sarkon.

Az első lépés.

(Amerikai történet.)

(Az amerikai „Morning Star”-ból.)
Miss Sheap husvét hajnalán lehéret álmodott. Elment a jósnohoz, fejtsse meg álmát.
— Angyal leszesz, hófehér angyal, monddta a jósno.

S a leány, hogy előkészüljön az angyalságra, porcellán pouderral hintette be arcát.
Amerikai Porcellán-Fouder Részvénytársaság, Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 1.
Ismeretelő füzet ingyen.

SPORT.

(Van Dusen halála. Van Dusen, az ismert, jeles amerikai zsoke, akinek pályáinon való kiváló szereplése még élénk emlékezetünkben van, e hó 10-én Texasban meghalt. Van Dusen 1902-ben jött el hozzánk Amerikából, mint a Blaskovich-istálló, illetve Dyer tréner szerződötetett zsokéja. Mindjárt az első évben feltűnt rendkívüli ügyességével. A Kincesm-istállónak ugyanis megnyerte Csókosaszszonnyal a legelkeseredettebb küzdelem után Macdonald (Taral) ellen a Trial-Stakest. Hazafival a Király-díjat és Beregvölgygyel az Ausztria-díjat. A derbyben, amelyet Lubar nyert meg, Hazafival nekilovagolt a mezőnynek s ekkor megvonták tőle a lovaglási engedélyt, melyet csak őszszel kapott vissza. A következő évben győzelemre vezette Vigleányt a Nemzeti Hazafi-díjban, Beregvölgygyel pedig az Alagi-díjat és a Derby kék szalagját szerezte meg gazdájának, majd Hazafi hátán az Ausztria-díjban győzedelmeskedett. 1904-ben Németországba ment, ahol az Oppenheim- és Haniel-istállónak lovagolt szintén szép sikerrel. A kiftűnő zsokét itt is csakhamar megkedvelték. Az erős levegőjű éghajlat azonban megártott a gyöngye tüdejű embernek, úgy, hogy az 1905. év során kénytelen volt hazájába visszatérni. A derék professzionátus ott sem nyerte vissza egészségét, tüdőbaja mindjobban sorvasztotta, végül szenvedéseitől megváltotta a halál.

(A Lincolnshire. Anglia első nagy handikapja, a Lincolnshire ma délután került diülőre, s a verseny mint a legtöbb évben, ezuttal is a favorizált lovak kudarcával végződött. A kedvezcek Land League, Bellatrix, Rockbourne, még helyre sem jutottak s a 20-as mezőnyből a verseny tavalyi másodikja Kaffir Chief került ki győztesnek, melynek nyergében a tavaly nálunk nagy balszerencsével lovagolt Martin ült. Itt adjuk a versenyjelentést:

Mr. Barnard 66 Kaffir Chief első, Mr. Walmsley 56 Longcroft második, Mr. Nelke 56 Snatch harmadik. Futottak még: Land League, Earlston, Forerunner, Rockbourne, Quennie, Var, Bellatrix, Catty Crag, Fire Clay, Morgendale, Succory, Petual, Seatrip, Duke of Sparta, Best Friend, Byzlar, Chandon. Fogadás a startnál: 100:7 I., 100:6 II., 33:1 III ellen.

(A Nemzeti Vivó Club országos vlvóversenye. A NVC. által márczius hó 25-29 napjain rendezendő országos vlvóverseny nevezése fényes eredménnyel zárult, úgy, hogy a verseny sikere, már a nevezők óriási számánál, nemkülönbön ezek klasszisanál fogva is már előre biztosítva van. A verseny márczius hó 25-én 9 órakor kezdődik s a klub vivótermében (IV. Koronaherczeg-u. 3. I. em.) tartatik meg. A verseny bárki által megtekinthető, beléptidij nincs, csupán a program megváltása kötelező 1 koronáért, mely belépésre mind az öt napra jogosít. A verseny rendező bizottsága a következőkből áll: Elnök: dr. Héderváry Lehel, a NVC. alelnöke, Bárczy István, MASz. elnöke, Botzenhardt János, OTE. elnöke, domonyi Domonyi Móricz, Gerenday György, MAC. alelnöke, Hajós Zsiga, FVC. elnöke, Kollár Lajos, BBTE. elnöke, Kornfeld Pál, dr. Malonyay Dezső, Maróti Géza, MAFC. elnöke, Muzsa Gyula, MOB. társelnöke, Nagy László, WVC. elnöke, erényi Ullmann Gyula. A jury tagjai a következők: Elnök: dr. Hajdu Marcell, a NVC. elnöke, dr. Nagy Béla, a MASz. képviselője, Akay Alajos, dr. Benyovits Lajos, Békessy Béla, Dobiczky Lajos, dr. Földváry György, Halász Gyula, Heinrich Aladár, Heller Ágost, Krencsey Géza, Mészáros Ervin, Repeczky László, dr. Rózsa Vilmos, Schenker Lajos, Sötér Gyula, dr. Tedesco Lajos, Wild Aladár, Zulavszky Béla.

(Főiskolai uszóverseny. A Főiskolai Sport Szövetség, mely most egy nagyszabású német-magyar főiskolai uszómérkőzés létrehozásán fáradozik, megbizta a két legrégebb diáksport-egyesületét, a B. E. A. C.-ot és M. A. F. C.-ot egy főiskolai uszóverseny rendezésével. A versenyt márczius 29-én, este hat órakor tartják meg a Rudas-uszodában. Eldöntésre kerül többek közt két staféta verseny a tudományegyetem és a millegyetem reprezentatív csapatál között. Érdekesnek ígérkezik a karok közti staféta is, amelyben egyforma esélyvel indul a bölcsészek,

logások, vegyészek, gépészek és építészek csapata. Lesz tréfás, összetett verseny, melynek számai: a) kacsafozás; b) uszás ruhában; c) akadályverseny. Mulatságos lesz a műugrók vetélkedése, akiknek ezuttal a karzatról kell leugraniok.

() **Galamblovó versenyek.** Az Országos Magyar Galamblovó Egylet által rendezendő tavaszi meeting iránt, amely április 3-ától május 25-ig tart, általános az érdeklődés sportkörünkben. Magyarországi bajnoksága, melyet május 15-én lőnek, igen izgalmas küzdelemre ad kilátást. A tavalyi bajnok, a német Eicke Siegfried méltó ellenfelekre fog akadni megerősült lövészgardánkban, amely a múlt év őszén győnyörül sikerrel állta meg helyét. Nem kevésbé lesz érdekes május 18-ika is, amikor az osztrák schwechati galamblovók négy kiválasztottja vívja meg a nagy matchet a mieinkkel. Általában a tizenhat napos meeting egész sereg sporteseményekkel kecsegtet és előreláthatólag már a program szerint is messze túl fogja lépni az eddigi meetingek méreteit. Részletes felvilágosítással Gyapai Nándor titkár (Budapest, Margitsziget) szolgál.

() **Ferencvárosi Torna Club szerdai bajnoki mérkőzése.** Szerdán délután tartja a F. T. C. bajnoki mérkőzését a Fővárosi Torna Clubbal. A F. T. C., mely oly kiváló sikerekkel folytatja diadalútját, szerdán egyik legerélyesebb és legméltóbb ellenfelel, a Főv. T. C.-bal kerül össze a soroksári-uti pályán, ahol legutóbb elkeseredett küzdelem után a Főv. T. C. kiváló formában levő csapata csak az utolsó percekben szenvedett a M. T. K.-étől 2:1 arányú vereséget. A két csapat találkozása azért is bír kiváló érdekességgel, mert a F. T. C. vasárnap győzelme erősen igénybe vette a játékosokat, míg a Főv. T. C. vasárnap csak training-mérkőzést tartott. A mérkőzésre 60 filléres trainingjegyek érvényesek. Bíró: Langfelder (U. T. E.) lesz. Előzőleg a II. csapatok mérkőznek. Bíró: Hollósy (I. L. Sz.).

() **Ezüstlabda-mérkőzés.** Holnap, szerdán tartja a Magyar Testgyakorlók Köre és a Budapesti Athletikai Klub az amerikai-uti pályán délután fél 4 órakor ezüstlabda-mérkőzését. Előzőleg a második csapatok játszanak a szövetségi díjért. Bíró: Benedek Aladár (MAFC.). Csapatösszeállítás: MTK. Domonkos, Révész, Csüdör, Elemér, Szűcs, Bob, Sebestyén, Károly, Hoffer, Dóme, Vida II.; BAK.: Nagy II., Maxy, Müller, Glatter, Gerő, Weisz, Nagy I., Gállos, Rudas, Halász, Ligeti.

Nyilt-tér

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Rohitschi Styria-forrás gyógyvíz.

Gyomorfekély és görcs, Bright-féle vesegyulladás, Torok- és gégehurut, Gyomor- és bélhurut, Hígysavas üledékek, Csukorbetegség, Májkeményedés, Májbajok ellen.

Orvosilag ajánlva.

Kitűnő gyógy-eredmény

Nagybani raktár

Budapesten Hoffmann Józsefnél, Báthory-u. 8.

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvéllykór-, szívi-, idült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szelehdés és elmozar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most azaz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelés intése van Budapest V., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 8-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Nyaraló.

A budai hegyvidéken, villamos mentén, nagy befásított kertben fekvő három tágas szobából, konyha és mellék-helyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Telefon 586.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Kinevezések és áthelyezések.** Az igazságügy-miniszter dr. Schwitzer Béla szolnoki kir. törvényszéki joggyakornokot a szolnoki kir. törvényszékhez, Zayzon Kálmán székelyudvarhelyi kir. törvényszéki joggyakornokot a gyergyószentmiklósi kir. járásbíróshoz, valamint Derzsy Zoltán nagyvárad kir. törvényszéki joggyakornokot és Szuhanyi Andor debreczeni kir. törvényszéki volt jegyző, szatmárnémeti lakost a nyíregyházi kir. törvényszékhez jegyzőkké, Lacz Sándor csikszeredei törvényszéki irodatisztet a csikszeredei törvényszékhez irodaigazgatóvá, Vujevics Dömötör billédi kir. járásbíróshoz díjnokot a zsabalyi kir. járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki, Marosi Endre nagyvárad kir. ítélőtáblai tanácsjegyző járásbíróvá a nagyváradvidéki kir. járásbíróshoz, Fehér Kálmán karcsagi kir. járásbíróshoz jegyzőt a szolnoki kir. törvényszékhez helyezte át.

§ **Uj kural bír.** A király dr. Verovác Gyula budapesti ítélőtáblai bírót a királyi Kuriához számfelletti bíróvá kinevezte.

§ **Kirendelés.** Az igazságügy-miniszter Pauck Frigyes közigazgatási gyakornok, orsói lakost az orsói járásbíróshoz melletti alkalmazott ügyészégi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki. Hermann Aladár nagyváradvidéki és Karakas Albert belényesi járásbírókat pedig a nagyvárad kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőkké rendelte be.

§ **Kisorsolták a dánosi gyilkosok esküdtbíráit.** A pestvidéki törvényszéken tegnap sorsolták ki, Rónay Kamill elnökölésével, az április 22-én kezdődő rendkívüli ülészak esküdtbíráit. Ezek közül fog kikerülni az a tizenkét esküdt, akik a dánosi haramiák bünpörében fognak ítélkezni.

Rendes esküdtök lettek: Várkonyi Bálint magánzó (Dömötör), Beliczay Tamás mérnök (Rákospalota), dr. Oberländer József ügyvéd (Vác), Farkas József gyárigazgató (Vác), Koroknay Jenő építővállalkozó (Erzsébetfalva), Pálffy János dohánynagyár (Szentendre), Péterffy Tamás lapszerkesztő (Rákospalota), dr. Bánóczy Miklós ügyvéd (Kispest), Erdélyi Mihály lapszerkesztő (Erzsébetfalva), Zsebik Lajos segédjegyző (Budafok), Molnár János gazdasít (Vecsés), Csermák Károly gyógyszerész (Ujpest), dr. Halász Gyula ügyvéd (Ócsa), Gavaldik Béla magánzó (Vác), Komáromy János korcsmáros (Vác), Nagy Lajos földbírtokos (Pécel), dr. Erdős Bernát ügyvéd (Vác), Lusányi Károly szikvizgyáros (Nagykátá), Muzsik Lajos földbírtokos (Alberti), Votiski Elemér gazdasít (Csömör), Magyar Imre Sámuel földbírtokos (Tápiószentmárton), Filzer Kossa építőmester (Vác), Eliás Adolf fakereskedő (Ujpest), Vatzek Ferenc nyugalmazott vezérőrnagy (Szentendre), Királymezey Béla községi aljegyző (Ujpest), Villám Arnold nyugalmazott ezredes (Szentendre), Noszkay János magánhivatalnok (Budafok), Mares Gyula háztulajdonos (Pomáz), Sigmund András mérnök (Budafok), Wattay Gusztáv ügyvéd (Szentendre).

Pótesküdtök: Kulesár Ernő magánzó (Vác), Depoy János mérnök (Vác), Straub Gyula segédjegyző (Kerepes), Komjáthy Gyula községi hivatalnok (Ujpest), Illés Sándor háztulajdonos (Erzsébetfalva), Friedrich Alajos magánzó (Soroksár), Bosányi György magánzó (Rákospalota), Fáber Frigyes magánzó (Budafok), Gerő Kálmán gyáros (Erzsébetfalva) és Borzsenszky József fényképész (Ujpest).

§ **A beregszászi pör.** Beregszászon Dávid Márton és társai elleni bünygyben ma, a nyolczadik nap, Borsos ügyész Dávid ellen a hamis tanúzásra való rábírást való eljárás megindítását kérte. Ezután Pirda László és Lebovics Salamon mentő tanukat hallgatta ki, kik azt vallották, hogy jelen voltak Dávid Márton lakásán és szemtanúi voltak annak, mikor Dávid Márton Spitz Móról 20.000 koronáért megvette annak birtokát s azt is látták, mikor Dávid Márton Spitznek kifizette a vételárat. E két tanu után még 8 tanut hallgattak ki, kik igazolták, hogy Pirda László nem lehetett a Dávid és Spitz között létrejött állítólagos birtokvételénél jelen, mert Pirda László abban az időben három hétig famunkában távol volt. A tárgyalást holnap folytatják, s még mintegy 160 tanut hallgatnak ki. Itélet e hó végére várható.

§ **Az automobil ellenségei.** A múlt év október 18-án az aszódi gyerekek kövekkal megdobálták Hatvany-Deutsch József nagybirtokos automobilját. A nagybirtokos kiugrott a gépkocsiból s a dobálózó gyerekek egyikét, Kárász Gyulát megagadván, többször arculította. A gyerek apja könynyü testi sértés miatt beperelte az automobil tulajdonosát, kit az aszódi járásbíróshoz 60 korona pénzbüntetésre ítelt. A pestvidéki kir. törvényszék felebbviteli tanácsa ma dr. Pap Dávid védőbeszéde után a járásbíróshoz ítéletét megsemmisítette és Hatvany-Deutsch Józsefet a vád alól felmentette, mert személy- és vagyonbiztonságának megóvása érdeké-

ben járt el akkor, amikor az automobil ellen támadni akaró fiut ártalmatlanná tette.

§ **Szerelmes pár a vádlottak padján.** Mocsáry Ödön, az Atlantik tengerhajós részvénytársaság tisztviselője a múlt év elején megismerkedett Markovits Jolán buffet-leánnyal. Az ismeretség azonban sok pénzbe került, s mivel szerelme tárgyáról nem tudott lemondani, október 8-án azzal az ürügyvel, hogy jobb állást kapott, otthagya hivatalát. Két nappal utóbb azonban ismét megjelent a hivatalban, s egy ötezer koronáról szóló utalványt irt alá, amelyet azután értékesített. A pénzből 1150 koronát kedvese testvérének, Gara Izsóné, született Markovits Malvinnak adott át megőrzés végett, azután pedig kedvesével együtt Berlinbe szökött. A kárvallott részvénytársaság följelentésére csakhamar elfogták s vele együtt bajba jutott Markovits Jolán is. A kiadási eljárás során azonban a leány védője, ifjabb Székely Dezső igazolta, hogy a leány mitsem tudott arról, hogy Mocsáry a pénzt bűns uton szerezte, mire Markovits Jolán szabadon bocsátották. De az ügyészség megindította az eljárást a leány nővére, Gara Izsóné ellen bünpártolás miatt. Az ügyészi vádirat ellen ifjabb Székely Dezső kifogással élt. Ma tárgyalta a kifogásokat a törvényszék vádtanácsa, s helyt adott a védő argumentálásának, hogy ebben az esetben nem minősített, hanem egyszerű, magánvádra üldözött csalásról van szó. Mocsáryt az ügyészl vádirattól eltérően a büntető törvénykönyv 379. szakaszába ütköző család büntetettért, Gara Izsóné, született Markovits Malvint pedig bünpártolás vétségeért helyezte vád alá.

§ **Behálózott özvegyasszony.** Gombai Szabó Tivadar magánhivatalnok 1903. év október 23-án felkereste özv. Éder Józsefné fővárosi magánzóét s elmondta neki, hogy a pozsonyi árvaszék kiskoru leányai részére Vojnich Imrénének a szabadkai árvaszéknél kezelt hatyatkából 4000 korona kamatölöget utalt ki. Mivel azonban a hivatalos formások miatt a pénzt csak pár hét múlva veheti fel, arra kérte özv. Édernét, adjon neki ezen kamatölögre 3200 korona kölcsönt. Özv. Éderné készséggel előlegezte a 3200 koronát. 1904. február 2-án Szabó Tivadar újabb 1600 korona kölcsönt kért és kapott özv. Édernétől, akinek a 4800 korona kölcsönről váltót adott. Özv. Éderné végre is megunt a várakozást, s leküldte 1904. június 6-án ügyvédjét, dr. Wetzler Gusztávot Szabadkára. Az ügyvéd Szabadkán megtudta, hogy a szabadkai árvaszék tekintettel arra, hogy a kiskoruakat évi 146 korona kamat illeti meg, megtagadta a kért 4000 korona kiutalását. Szabó Tivadar, tudva ezeket, kérte az előlegkamatra a kölcsönt. Özvegy Éderné feljelentésére a kir. ügyészség család büntetettért emelt panaszt Gombai Szabó Tivadar ellen. Mára volt kitüzve ezen ügyben a fő-tárgyalás dr. Jamnitzky bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádlott nem jelent meg. Védője orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy beteg. A bíróság erre elnapolta a mai főtárgyalást.

§ **Huszonkilencz uszoraváltó.** Schaffner Károly földbírtokos följelentette Kohn Mór pénzügynököt. A följelentés szerint Schaffner négy évvel ezelőtt, még huszárhadnagy korában megismerkedett Kohn Mór pénzkölcsön-közvetítővel, s pillanatnyi pénzzavarában huszonkilencz izben kért tőle 600 koronát kölcsön, s mindannyiszor ezer koronáról szóló váltót, vagy elismervényt irt alá. A drága multság azonban nem tetszett Schaffnernek s feljelentette az ügynököt. A büntető törvényssék huszonkilencz rendbeli uszora miatt két havi fogházra és hatszáz korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, míg a kir. Tábla egy havi fogházra és kétszáz koronára szállította le a büntetést. A Kuria megsemmisítette az ítéletet s új tárgyalásra utasította a Táblát. Ma tárgyalta a Tábla Devich László elnökölésével újból ezt az ügyet s a vádlottat felmentette a vád alól, mert a panaszos beismerése szerint a kölcsönadott pénznél többet nem fizetett vissza, illetve, amikor mégis többet fizetett, ugy azt jószántából, ajándékképpen tette. Az ítélet jogerős.

§ **A játek vége.** A múlt év december 6-án a Ganz-gyárban a raktárhelyiség ajtaja előtt Götz Ferenc és Tarján József munkások tréfából lökdösték egymást. Götz végre nagyot lödített Tarjánon, aki a meredek lejárón feltartóztatatlanul rohant lefelé. A lejtő aljánál álló Ungvári Béla erre egy rézrudat kapott fel s azt a lefelé rohanó Tarjánnak szegezte. Tarján beleltközött a rézrudba, még pedig oly nagy erővel, hogy bélrepedést szenvedett s rövid idő múlva meghalt. Haláláért a kir. ügyészség Ungvári Bélát vádolta meg gondatlanságból okozott emberölés vétségeért. A bíróság ma tárgyalta az esetet s Ungvárit gondatlanságból okozott emberölés vétségeért négyhavi fogházra ítélte. A vádlott felebbezett.

VITA FORRÁS
SÓSKUT VASMEGYE
ALKALIKUS NATRON-LITHIONGYÖGYVIZ
Orvosi ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, osztorbetegség, gyomor-, vese- s húgyhólyag-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál: a
Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.
Főraktár: Édeskúty L. úrnál Epost, Erzsébet-tér

KÖZGAZDASÁG.

A csekbélyeg.

Írta: Hantos Elemér,

a Magyar Pénzüntézetek Orsz. Szövetsége főtákará.
Budapest, márczius 24.

„A csektörvény szelleme — mondja egy francia író — azon pénzügyi határozományokban jut kifejezésre, amelyek célja a csekgazdálkodás illetékegyezmények útján előmozdítani; minden egyéb rendelkezéseik csupán díszítványok, melyek feladata az ily módon kedvezményezett papír részére jó fogalom meghatározást adni és elhatárolni azt egyéb oly papiroktól, amelyek kedvezményekben nem részesülnek a forgalom és a kincstár nagy kárára.”

Ha a mi törvényjavaslatunk szellemét e nyilatkozaton mérjük, meg kell állapítanunk, hogy az jelenlegi jogállapotunkkal szemben nem hogy haladást nem jelent, hanem egyenesen visszafelé fejlődést mutat. A javaslat egész indokolásán végigvonul az a többször említett aggodalom, hogy az államkincstár veszteséget szenvedne, ha a bélyegkedvezményben részesülő csek a bélyegköteles váltó szerepét tölthetné be. Az a geometriai pontosságra törekvő határjárás, mely a csek és váltó területének megjelölését holmi „jogi szükségességéből” vagy a „dolog természetéből” folyólag véli meghuzhatni, amely ugy irtózik minden foglalatást, amely a cseket a váltó területéhez közelebb hozza: első sorban és főleg nem más, mint a kincstári vámvonal megállapítása, melyen éleselméjű jogászok és pénzügyőrök állanak őrt, nehogy a súlyos adóval terhelt váltó birodalmából valamit az adókedvezményben részesített csekgazdálkodás területére csempészni lehessen. Ennek a jogászok által inkább öntudatlanul támogatott pénzügyi óvintézkedésnek egyik jellemző következménye, hogy a váltó és csek szigorú elhatárolása érdekében akadályt gördít oly váltójogi intézményeknek meghonosítása elé, amelyek különben a csekgazdálkodás fejlesztése érdekében igen kívánatosaknak látszanak. Ha azonban a csekgazdálkodás ily módon kénytelen rövidségeit szenvedni, igen méltányos, hogy azon szoros körülhatárolt téren, amelyben fontos missziót teljesíteni hivatva van, a legmesszebbmenő kedvezményben részesüljön.

A törvényjavaslat indokolása (57. l.) maga is elismeri, hogy az állam, midőn a csekre bélyegilletéket ró, tulajdonképpen megadóztatja azt a művelőt, melyet a csek közvetít. Az illetékelv, amely másutt a bélyeg alkalmazását indokolta teszi, a cseknél, mely csak magánosok közötti fizetési módozatot képvisel, nem forog fenn, a csekbélyeg tehát a forgalmi adó jellegével és súlyával bír. Ez a megadóztatás pedig annál igazságtalanabb, mert azok a jogcselekmények, melyek a csek kibocsátásának alapjául szolgálnak, egyik vagy másik formában már amúgy is meg vannak adóztatva és így az állam kettősen terheli ugyanazon forgalmi ügyet, holott az az államra nézve jelentékeny megtakarítások forrása, mintán feleslegessé teszi azon fizetési eszközöket (ércpénz), amelyekről az államnak kell gondoskodnia.

Jelenlegi jogunk, mely pedig nem kérkedhetik a csekgazdálkodás törvénybeli rendezettségével, ismeri a fenti érvek erejét, amikor az 1883. évi VII. t. cz. 8. §-ában, mely az illetéki díjgyűjteményben 89. tétel XII. p. f. alatt szerepel, a következőket állapítja meg: Hitelbizletekkel foglalkozó és alapszabályaik értelmében pénzbetétek átvételére jogosított pénzüntézetek,

valamint takarékpénztárak s mindazon intézetek, melyekkel takarékpénztári üzlet van összekötve, az utalványok, betéti könyvek és egyéb betéti okmányok és folyószámla mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkékből folyó kamatjövdelemre nézve az 1869: XVI. t. cz. 15. és 1875: XXV. t. cz. 18. §-ában megállapított 3% bélyegilleték fizetése alól felmentvük és az üzletre vonatkozó okmányok, u. m. csekek, pénztári jegyek, utalványok bélyegkötelezettség alá nem tartoznak.”

A törvényhozás ezen rendelkezésben teljes bélyegmentességet biztosít azon csekek részére, amelyek oly pénzüntézetekre szólnak, melyek a náluk elhelyezett betétek kamatai után a 10 százalékos adót beszolgáltatni tartoznak és 4 fillér bélyegilletékekkel terhelhetnek az ill. díjgyűjtemény 59. t. 2. pontja szerint csupán azon csekek, amelyeknél az intézvényezett (mint pl. osztrák-magyar bank, postatakarékpenztár) a 10 százalékos tőkekamat és járadékadót nem fizetik.

Ezen gazdaságilag, pénzüntézetileg helyes állásponttal szemben már most a törvényjavaslat szükségességét látta — amint az indokolás mondja — a csekbélyeg kérdését „egységesen” rendezni. Az egységes rendezés azonban természetesen nem azt jelenti, hogy a bélyegmentesség kiterjesztetik a jelenleg bélyegköteles két intézet csekeire is, hanem, hogy az ezekre fennálló bélyegkötelezettség kiterjesztetik valamennyi bankcsekre.

Ezen törvényhozói kiegyenlítés eredménye a 23. §., mely azt a szabályt állítja fel, hogy a lényeges kellekeknek megfelelő és beföldön fizetendő csek abban az esetben, ha az utalványozott által e célra adott úrlapon van kiállítva és vagy kifejezetten látra szól, vagy fizetési idő benne megjelölve nincsen, darabonként 4 fillér bélyegilleték alá esik; az olyan csek, mely az említett kellekeknek megfelel, azonban külföldön fizetendő, 10 fillér bélyegilleték alá esik. Hasonló elbánásban részesülnek az u. n. átírási és értékpapírcsekek is.

Ez a csektörvényjavaslat érdemleges rendelkezéseinek utolsó akkordja. Szomorú befejezése oly kodifikátori vállalkozásnak, amelynek egyedüli mentése a csekgazdálkodás népszerűsítésének megkísérlése lehetne. Bátran mondható, hogy a jelenlegi bélyegmentesség többet ér ennél az egész kodifikációnál. A kincstár ez új illetékből említésre érdemes jövedelmét még kiterjedt csekgazdálkodás mellett sem érhetne el, mai kedvetleges terjedelme mellett pedig csak azt fogja elérni, hogy nemcsak jövedelme nem lesz, hanem a csekgazdálkodás is megszűnik.

A Herczel-féle szanatórium — részvénytársaság. Nemrégiben különös részvénytársaság alakult meg a fővárosban és pedig nem kisebb magánvállalkozás átvételével, mint a híres Herczel-féle szanatórium. Az új társaság megalakulása egészen eszemből történt, amint hogy a részvények is egészen szűk körben nyertek elhelyezést. A legnagyobb részt a tulajdonos, dr. Herczel egyetemi tanár vette át s az ő érdekeltsége. A részvénytársaság igazgatója dr. Hirtenstein Lajos lett, a tanár első asszisztense. A társaság — hir szerint — oly megállapodást létesített dr. Herczellel, hogy ő minden operáció után külön javadalmazást kap, természetesen az osztalékon kívül.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara márczius 20-án tartotta meg évi közgyűlését, mely alkalommal állást foglalt a polgári perrendtartásról szóló törvénytervezetre nézve s ugyanazokat a sérelmes intézkedéseket találja benne az ipar és kereskedelemre, mint az előbbi javaslatban s hozzájárult a kamarák országos értekezletén elfoglalt álláspont-hoz s ahhoz az emlékirathoz, melyet a budapesti kamara szerkesztett meg az országos értekezlet határozatai alapján. Az ipartörvény-tervezet megvitatása végett a kamara a kerületébe tartozó ipartestületeket értekezletre fogja összehívni. A közgyűlés a pénzügyminiszter által szervezett fogyasztási adószaktanácsba megválasztotta a kamara képviselőit és pedig a szeszadó-tanácsba Hirsch Ödönt és Tischler Mórt, a söradó-tanácsba Mendel Simint és Szántó Bertalant küldötte ki. Az Országos Magyar Kiállítási Központba a kamara nem lép be. Végül elhatározta a közgyűlés egy kamarai székház építését.

A Nemzetközi hálókocsi-társaság osztaléka. A „Nemzetközi hálókocsi és európai

expresszvonat társulat (Brüsszel), melynek kocsijai tudvalevőleg a magyar vonalakon is közlekednek — hir szerint — az idén 17 frankot fizet részvényeseinek osztalék fejében a tavalyi 16% frankkal szemben.

A bosznia-hercegovinai államvasut forgalma. A bosznia-hercegovinai államvasut 940 kilométeres vonalán január 1-től 31-ig 125.966 személyt, 99.490 tonna árut szállított és 792.465 korona bevételt ért el, a múlt év ugyanezen szakában csak 751.552 koronát. Összbevétel volt január 1-től február 29-éig ez évben 1.548.053 korona a múlt évi 1.347.189 koronával szemben.

Fizetésrendezés a M. F. T. R.-nál. A Magyar kir. folyam- és tengerhajózási r.-t. a napokban igazgatósági ülést tartott, melynek eredményeképpen az alkalmazottak tudomására hozták a kereskedelemügyi miniszter által már jóváhagyott fizetésrendezést. Az új fizetésrendezési szabályzat a volt és a jelenlegi MÁV. státus között mozog, s hogy a társaság részánta magát a fizetések rendezésére, főleg annak tulajdonítható, hogy az ország hajósainak az utóbbi időben történt mozgalmá, mely különösen az Országos Hajós Szövetség megalakulásában jutott kifejezésre, döntő befolyással volt az igazgatóság elhatározására. A társaság alkalmazottait az új szabályzatot vegyes érzelmekek fogadták, mivel az csak jelentéktelen változtatásokat eszközöl s sok esetben még visszasábbá teszi az alkalmazottak jövedelmét. Így például az ellenőrök, akik eddig ennek az osztálynak az utolsó rangfokozatában voltak, át lesznek minősítve tisztviselőkké. Eddig drágasági- és működési pótlékok is kaptak a tisztviselők, az új szabályozás szerint ez nem jár, úgy, hogy vannak egyes alkalmazottak, akiknek jövedelme 50—100 koronával gyarapodik mindössze. Viszont előnye az új rendnek, hogy az előmenetel gyorsabb s egy bizonyos fizetés hamarabb érhető el, mint például a Máv.-nál.

Déli jég- és Viszontbiztosító Társaság közgyűlése. Folyó hó 21-én volt a Déli Jég- és Viszontbiztosító Társaság rendes közgyűlése Triesztben. Az előterjesztett számadási jelentésből kitűnik, hogy az 1907. évben elért eredmény kielégítő volt. A csehországi jégüzletből eredő igen érzékeny veszteség a más területeken — különösen Olaszországban — elért nyereség által helyrehozható. A jégbiztosítási ágazatban 5.084.845 korona volt a díjbevétele az 1906. évi 5.246.315 koronával szemben, a kifizetett károk összege 3.873.005 koronára rug, szemben az előző évben e czímen kifizetésre került 3.648.592 koronával. A tűz- és viszontbiztosításokért befolyt díjak összege 2.279.948 korona volt az 1906. évi 2.126.224 koronával szemben; a károk 1.607.055 koronát igényeltek az előző évben kifizetett 1.584.837 korona károkkal szemben. A tűz-díjtaralék 1.139.974 koronára rug. A jég-különtartalékra 250.000 korona fordított, mi által e tartalék jelenleg 2 millió koronára s a fennmaradó 288.406 korona nyereségből részvényenként 32 korona osztalék kerül elosztásra. A társaság biztosítéki alapjai 781.442 koronát tevő kártartalékok nélkül 7.044.516 koronát tesznek.

A Budapesti Bankgyesület felszámolása. A Budapesti Bankgyesület R. T. tudvalevőleg 1902-ben elhatározta a felszámolást. A felszámoló bizottság ma tette közzé a közgyűlési meghívót s egyúttal a lefolyt évi mérleget, amelyet ezen a közgyűlésen — melyet április 11-én tartanak meg — előterjesztenek. A Bankgyesületi Váltóüzlet R. T., mely a bankkal szoros összefüggésben áll s mely annak idején a felszámolást szintén kimondta, ugyancsak ma tette közzé hasonló tartalmú hirdetményét. Ami az anyaintézet felszámolását illeti, ismeretes, hogy az 1906. május 1-én mint első kvótát 60 koronát fizetett részvényeseinek, míg a második részlet, mely 25 koronát tett ki, 1907. június 1-én vált esedékessé. Ugy halljuk, hogy daczára a kedvezőtlen viszonyoknak, melyek a még a bank tulajdonában lévő aktívumok realizálását megnehezítik, rövidesen még egy kvóta fog kifizetésre kerülni, melyet 55—60 koronára taksálnak. Ilyen módon az eredetileg 200 korona n. é. részvényekre összesen 140—145 korona jutna visszafizetés fejében a felszámolásból.

Szarvas vasutja. Öcsöd és Körösladány között vasutat terveznek. Az érdekelt községek Szarvasi bizták meg az előmunkálati engedélynek megszerzésével és a községi előjáróság be is nyújtotta e tárgyban a kérvényt. A miniszter azonban csak a képviselőtestületet tartotta illetékesnek erre s ezért az előjáróság kérelmét elutasította. A képviselőtestület ekkor egy bizottságot küldött ki, amely a napokban

Előszedett. Havliár Dániál indítványára a bizottság elhatározta megkeresni a községet, hogy a képviselőtestület a kiküldött bizottságot hatalmazza fel az összes teendők előkészítésére. Az érdekeit községet pedig megkeresik, hogy részükéről is 1-2 tagot küldjenek a bizottságra.

Uj bankocska. Ebben a kisbankok alapítására általában bankalapításra igen kedvező időben egy új intézettel szaporodnak meg a fővárosi intézetek. Az új bank Értékpapír- és Betétbank cég alatt lett bejegyezve a cég hivatalnál s céljaira mindössze 250.000 korona áll rendelkezésére, mely alaptőkére 1250 db 200 korona n. é. részvényből áll. Igazán csodáljuk, hogy a mai viszonyok között nem megy el a kedvtük az embereknek a bankalapítástól.

Az osztályorszláték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

30.000 koronát nyert: 112645.
25.000 koronát nyert: 25663.
10.000 koronát nyert: 61051.
5000 koronát nyertek: 7232 10327 43369 55546 65646 70608 71180 73441.
2000 koronát nyertek: 1670 3026 11398 17376 25107 27958 27074 29433 35022 38648 48455 49135 55122 62581 64682 76785 77507 89496 96618 97683 105125 111829 114625 121520.

1000 koronát nyertek: 4544 4523 6690 11520 14574 16247 23435 29835 29846 32295 34406 34408 35920 36117 43092 44434 44379 52399 57930 61766 62263 65822 79032 83697 83717 91283 93410 94415 96211 99235 100986 100139 102053 102257 104255 106898 112421 114121 116119 116687 117961 120951 122958 122296 123621.

500 koronát nyertek: 2416 7735 11768 11826 14987 14660 15127 18081 19895 20552 21625 24165 26250 27019 29516 30639 33382 34000 34002 37029 29520 39808 40344 41798 41535 42893 44111 48054 48470 49904 51762 52607 52460 54659 57814 60451 62378 63658 64496 68773 71562 71082 72729 74933 78500 80667 90749 93613 94227 97721 98575 98836 99621 100233 100628 101087 102674 102043 103087 105558 106692 110067 114965 117509 118397 119519 120854 121882 121349 122041.

A mai húzás 30.000 koronás főnyereményét % részben 112645. számú, továbbá az 5000 koronás főnyereményét % részben 55546. számú sorsjegyekre Gaedicke bankház (Kossuth Lajos-utca 11.) szerencsés vevői nyerték.

A Szegedi Takarékos és Hittel R. T. tőkeemelése. A Szegedi Takarékos és Hittel Részvénytársaság, mely a Magyar Általános Takarékpénztár affiliált intézete, a napokban tartotta rendkívüli közgyűlést, melyen az eddigi 400.000 koronányi alaptőkének 600.000 koronára való fölemelését határozta el. A rendkívüli közgyűlésen, tekintettel arra, hogy az intézeti részvények ez idő szerinti belértéke 235 korona, az igazgatóság azt javasolta, hogy a 210 korona árfolyammal kibocsátandó új részvényekre nézve az elővételi jog első sorban a régi részvényeseknek biztosítsák, a megmaradó részvények pedig ugyancsak 210 korona árban a nagyközönség által jegyeztessenek. A közgyűlés tudomásul vette az alaptőke-fölemelést és az igazgatóság előterjesztését elfogadta. Az újonnan kibocsátott részvények legnagyobb része — amint értesülünk — már jegyezve van.

Naponkinti hajójárat Fiume és Velence között. A magyar kereskedelmi kormány és magyar-horvát tengeri hajózási részvénytársaság között a fiume-velencei forgalom fejlesztése érdekében új megállapodás jött létre, mely szerint április 1-étől kezdve a nevezett társaság az eddigi heti háromszori járat helyét naponkinti indít hajót Fiuméből Velencébe és Velencéből Fiuméba. A hajó hétfőn úgy Fiuméből, mint Velencéből reggel 7 órakor, a többi napokon mindenkor este 8 óra 15 perckor indul. A járatokat a társaság a „Salona” és „Hegedüs Sándor” gőzösökkel tartja fenn.

A magyar-horvát tengerhajózási társaságnak hajójáratot szolgálatait sehol sem kísérik annyira éber figyelemmel, mint az osztrák hajótársaságok. Erre legújabb példát ad ismét az osztrák Lloyd, mely a fiume-velencei hajóvonalnak napi járatokra való berendezésénél siet szintén napi járatokra berendezkedni a triest-velencei hajóvonalat és pedig három nappali és három éjjeli járatra tekint. Ebben a forgalomba három új hajót állít be. Ilyformán az osztrák Lloyd triest-velencei hajójáratával új versenyt támaszt a magyar tengerhajózásnak.

A „Ferencz-csatorna műmalmok társulata” közgyűlése. A Ferencz-csatorna Műmalmok Társulata mint R. T. jövő hó 14-én tartja ezidei rendes közgyűlést, melyen előterjesztik a lefolyt évre vonatkozó zárszámát. A társaság e közgyűlésén a lefolyt kasszatóriái malom újból való felépítése iránt is határozna.

Baromfi szállító ketreczek készítése háziipar útján. A mezőgazdaságnak egyik legnagyobb lendületben lévő ága a baromfi tenyésztés. Különösen az angol, francia és német piacokra évről-évre nagyobb számban szállítjuk a baromfit és tojást. Sajnos, a külföldi szállításra alkalmas olasz rendszerű ketreczeket hazánkban nem készítettek s ezen a czímen Olaszországnak tetemes összeggel adóztunk. Darányi földmívelésügyi miniszter hogy a jövőben a baromfi szállító ketreczeket külföldre kiadott ezeket a magyar háziiparosoknak biztosítsa, a hegyvidék huszonkét községében a hegyvidéki kirendeltség által rendszeres kurzusokat rendeztetett, amelyen ötszázötvenkét fadaragó kigazdát tanítottak az olasz rendszerű ketreczek készítésére. Ezeket a kurzusokon hétezer darab ketrecz készült, amelyet a külföldi exportörök megfelelő áron már át is vettek. Ugy látszik tehát, hogy ez a kísérlet sikert ígér és néhány év alatt összesen e téren való szükségleteinket a hegyvidék iparkodó népe fogja tudni kielégíteni. A ketreczek mogyorófából készülnek és teljesen jók. Darányi földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy jövőre a mogyorófa-termő vidékeken a ketreczkészítést még nagyobb arányokban tanítsák, hogy a hegyvidéki vármegyék lakosságának jól jövedelmező foglalkozása legyen ez az új háziipari ág.

Uj helyi érdekű vasútvonal. A Budapesti Helyi-érdekű Vasutak Részvénytársaság, amely vicinális vasutját tudvalegőleg villamos üzemre fogja átalakítani, most egy másik új nagy villamos vasúti vonal tervét dolgozta ki. Ez a vonal a keresepi vicinális vasút vonalából, a rákosszentmihályi állomástól Rákosszentmihályon a Rákóczi-utcán keresztül vezetne a Széchenyi-telepig és ezen keresztül Rákospalotára. Az érdekes tervre a kereskedelmi miniszter pénteken adta meg az előmunkálati engedelmet. A társaság e tervet a vicinális átalakításával egyidejűleg akarja megvalósítani.

Az iparoktatási tanács új tagja. A kereskedelmi miniszter az országos ipari és kereskedelmi oktatási tanácsba az 1908—1912. évek tartamára dr. Földes Béla udvari tanácsost és országgyűlési képviselőt a kereskedelmi oktatási szakosztály tagjává nevezte ki.

Az aradi iparkamara új titkára. A Marschall Lajos halálával megüresedett aradi kereskedelmi és iparkamara első titkári állásra ma dr. Variassy Lajos aradi rendőrfogalmazót, a polgármester fiát hívták meg, ki az állást azonnal elfoglalta.

Villamos világítás Csongrádon. A Hazai villamosági r.-t. már régebben szerződést kötött Csongrád várossal, mely szerint a társaság szentesi villamosági művéből fogja szolgáltatni a csongrádi villamosvilágításhoz szükséges áramot. A villamosvilágítás keresztülvitele azonban sokáig húzódtott, mert a község szakértője által kidolgozott terv ellen felelőbevitelt adtak be a belügyminiszterhez. Most azonban az ügy végleges megoldást nyert, amennyiben a belügyminiszter nemrégiben elutasította a felelőbevitelt és jóváhagyta a villamosvilágításra vonatkozó terveket. A Hazai villamosági r.-t. már legközelebb megkezdheti a szükséges vezetékek építését.

A drágaság és a mezőgazdaság. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egyesült szakosztályai e hó 27-én ülést tartanak, amelyen Jeszenszky Pál ügyvezető titkár előterjesztési alapján a drágaság kérdésével foglalkoznak. Az értekezlet különös tekintettel lesz a pénzügyminisztériumban tartott ankét azon javaslatára, melyek a drágaság enyhítését a mezőgazdasági termelés megkározítása árán kívánják elérni. Érdeklődőket szívesen lát az egyesület.

A szeszadó emelése. Mai számunkban bécsi híradás alapján megírtuk, hogy az osztrák pénzügyminisztériumban a múlt szombaton bizalmas tanácskozás volt a szesz- és fogyasztási adóreform ügyében. A magyar pénzügyi kormány képviselőjében az értekezleten dr. Popovits államtitkár vett részt. A bécsi tanácskozmányon abban állapodtak meg, hogy az osztrák szeszadót negyven koronával fogják emelni, ami maga után vonja természetesen a

a szeszadónak nálunk való emelését is. Wekerle pénzügyminiszter ugyan a parlament pénzügyi bizottságában tavaly azt a kijelentést tette, hogy a szeszadót mérsékelten emelni készül, hogy egyéb fogyasztási adókat csökkenthessen, — de ily lényegesebb adóemelésre nem volt elkészülve a magyar szeszipari érdekelttség, melynek elfogadásági szervezetei husz koronás adóemelését előgadhathónak jeleztek. Mint értesülünk, az osztrák pénzügyminiszter, márczius 27-ikére ankétet hívott egybe a szeszkontingens felosztása tárgyában. Az ankétben Korytowski pénzügyminiszter be fogja jelenteni a szeszadó fel-emelése tárgyában a magyar kormány által létrejött megállapodásokat. E szerint Ausztriában hektoliterenként negyven koronával fogják felemelni a szeszadót. Ebben az esetben Magyarország harmincz koronával emelné a szeszadót, úgy hogy a szeszadó mind a két államban egyformán 130 korona lesz a kontingentált és 150 korona az exkontingens szeszre. A magyar szeszipari körökben minden esetre megütközéssel fogadják ezt a megállapodást, mely szerint mind a két államban egyformán állapítatik meg a szesz adója, mert az osztrák szeszipar olcsóbb nyersanyag feldolgozása mellett a jövőben is le fogja gyűrni a magyar ipart. Ausztriában olcsóbb munkaerővel dolgoznak a szesziparosok mint nálunk s ennek folytán disparitás fog beállni a magyar és osztrák szeszárak között az osztrákok javára.

Legelőrendezés és javítás. Azok a szép sikerek, amelyeket a székelyföldön és északkeleti hegyvidéken a legelőrendezés terén elértek, arra bírták a földmívelésügyi minisztert, hogy a törvényhozástól nagyobb összeget kérjen, mert az a szándéka, hogy az egész országra kiterjeszti a legelőrendezés és javítás munkáját s azokat a községeket, amelyek ezen a téren gazdaságilag ki nem használt, rendezetlen s ápolatlan közlegelőt javítani, munkára indultak, anyagiilag is segíti. A miniszter elhatározásának összefüggése van azzal az intézkedésével is, hogy Lachmann József gazdasági szaktanárt Breznóbánya székelyföldi megbízta azzal, hogy legelőjavítás és rendezés kérdéseiben a hozzáforduló községek s magánosoknak ingyen szaktanácsot adjon s esetleg a megindult legelőjavítási munkálatok utbaigazítására a miniszter engedélyével esetleg a helyszínen kiszálljon. A kinevezett szaktanár Breznóbányán már elfoglalta állását s a gazdáknak legelőrendezési kérdésekben hozzáintézett levelére ingyen szaktanácsot készítéssel szolgál.

A villamosági társaságok kartellje. A magyar és az osztrák villamosági gyárak már hosszabb idő óta tárgyalnak egymás között, hogy az általános üzleti szabályokat, fizetési feltételeket, szállítási határidőt, bánatpénzeket egyöntetűen megállapíthassák. A tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a közel jövőben a végleges megállapodások létrejönnek. Az egyezményes tárgyalásokon a magyar részről a Ganz-féle villamosági művek, a Magyar Siemens-Schuckert művek, az Egyesült villamosági és gépgyár vannak képviselve.

Sörárpakivitelünk Németországba. A Németországgal kötött vám- és kereskedelmi szerződésünk értelmében a Németországba kivitt sörárpa után négy márká vámtörletendő, míg a takarmányárpa az 1.30 márká kedvezményes vámtörlet mellett juthat be. A kereskedelmi szerződésnek ezt a rendelkezését a német sörgyárosok és árpaimportőrök akként jósztották ki, hogy főként Oroszországból nagy mennyiségű takarmányárpát vittek be s a bevitt mennyiségek sörgyártás céljaira használtattak fel. Minthogy a németekkel kötött kereskedelmi szerződésben jelentékeny engedményeket tettek a magyar és osztrák kormányok a német piaci cikkek behozatali vámjainak megállapításánál, joggal elvárhatjuk tehát, hogy a német kormány az árpabevitelnél a szerződéses megállapodásoknak érvényt szerezni fog. Ez nem történvén meg, a magyar kormány nemrégiben a külügyminisztérium útján követelte a német árpavám kezelése körül előfordult visszaélések megtorlását. A német birodalmi gyűlést e héten foglalkoztatta a bevételre kerülő árpa váma. A vita során dr. Roesicke azt követelte, hogy az árpabeviteli határállomásain oly technikai berendezések létesíttessenek, melyek mellett lehetővé válik, hogy az 1.30 márká vámmal bevitt árpák olyképp denaturáltassanak, hogy azok malátakészítésre felhasználhatók ne legyenek. Ezzel szemben Speck birodalmi

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-8 óra alatt feljőzőn rendező hozza. Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

képviselő azon indítványát fogadták el, hogy malátás és sörgyártásra használt árpák bevétele 4 koronás vámmal sújtassék s az 1.30 K vámmal bevitt árpának sörgyártásra való felhasználása a legmagasabb bírsággal sújtassék. Sörárpa-kivételünk érzékeny károsodástól menekül meg a német birodalmi gyűlés e határozatával, mert hazai sörárpa-kivételünk utóbbi időben való megcsökkenésének az oka éppen az volt, hogy az alacsony vám mellett Németországba bevitt orosz takarmányárpát sörgyártásra használták fel.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács ma délután fél hat órakor Simon Jakab alelnök elnöklése alatt teljes ülést tartott, amelyen a közgyűlés felhatalmazása alapján megállapította a tőzsdei választott bíróság eljárás szabályainak az életbeléptetési határozatokat tartalmazó szakaszát. Elhatározta továbbá, hogy a közgyűlés által megválasztott tőzsdetanácsosok névsorát a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek felterjeszti, bejelentvén egyúttal, hogy a megválasztott tőzsdetanácsosok egyike ellen benyújtott felszólamlás folytán a tőzsdetanács igazgatóbizottsága, mint fegyelmi választmány, a felszólamlásban előadott vádak tekintetében a vizsgálatot meg fogja ejteni s annak eredményéről a tanács a miniszternek jelentést fog tenni.

A kiskvárdai kiállítás. Kiskvárdai és Vidéke Gazdaköre fennállásának negyedszázados évfordulója alkalmából márczius 22-től kezdődőleg öt napra terjedő ipar-, kereskedelmi-, gép-, mezőgazdasági- és állatkiállítást rendezett, amelyet vasárnap délelőtt nyitott meg a kormány képviselőjében ott megjelent Mezőssey Béla földművelésügyi államtitkár a nagy vidék iparosai, gazdái és kereskedői jelenlétében. Az államtitkár, akit a kiállítás területén Liphay Béla kiállítási elnök üdvözölt, a következő beszéddel nyitotta meg a kiállítást:

Kiállításán köszönöm azt a szíves fogadtatást, amelyben a kiskvárdai gazdakör nevében engemet — mint miniszterem, Darányi Ignác képviselőjét — ez alkalomból részesíteni méltóztattak. Kedves kötelesség előttem az, hogy midőn vármegyéim területén első ízben jelennek meg hivatalos minőségben, miniszterem legmelegebb üdvözlését éppen ezen gazdaközönység előtt tolmácsolhatom. Mi nem voltunk rászoktatva felsőbb támogatásokra, járszalagon vezetésre és tudom, hogy mindent, amit ez a buzgó és életrevaló gazdasági egyesület 25 éves tevékenységének folyamata alatt létesített, első sorban saját tagjai fáradságának és a vezető férfiak lankadatlan erejének köszönheti. Örömmel állapítom ezt meg, főleg a gazdakör egész elnöksége, első sorban pedig Liphay Bélával szemben, aki az itteni gazdasági mozgalomnak önzetlen harczosa, éltető lelke volt. Jóleső megelégedés töltheti el egyébként a gazdasági bizottság minden egyes tagját, amidőn huszonöt éves egyöntetű és céltudatos tevékenységük évfordulóját ilyen jól sikerült kiállítás rendezésével koronázták meg. A földművelésügyi kormány mindenütt buzditólag hat az állattenyésztés fejlesztésére irányuló tevékenység felkeltésében. Meg van a szándék bennünk — és mi helyt a törvényhozás nyugodtabb menete megengedi — ezen szándékunkat valósággá is kívánjuk váltani oly intézkedések intézményes törvényben alapuló biztosítékait megszerezni, amelyek közgazdasági életünk ezen ágazatának fejlődését lennénk hivatva biztosítani. Állataink és állati termékeink számára rendelkezésre áll egy hatalmas fogyasztási piac tíz évi időtartamra. Hiszem, hogy a nehéz küzdelmeket átélő gazdasági életünk jobb napok következnek, amely időt kinek-kinek fel kell használnia anyagi megerősödésének megalapozásához. Legyenek meggyőződve, miniszterem — és mi, akik munkatársai vagyunk — meleg szívvel, kitaró akarral küzdünk ezen irányú szolgálatában és csak egy törekvésünk van: szolgálni a magyar föld, a magyar gazdaközönység jogos érdekeit! Ezzel a tudattal s ezzel a határozott igérettel a jövőt illetőleg, a kiállítást ezennel megnyitottunk van szerencsém nyilvánítani. Ezután megtekintette az államtitkár az állatkiállítást, melyet Szabolcs megye 33 nagy tenyésztője állított össze. Délben a kiállítási vendéglőben banket volt, melyről Kossuth és Darányi minisztereket táviratilag üdvözölték.

Magyar lakatosok külföldön. Ez év januárjában tizenkét lakatosmester a kereskedelemügyi minisztérium anyagi, továbbá az Országos Iparegyesület és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara erkölcsi támogatásával utazott, hogy a külföld modern lakatosárnyagait tanulmányozza és tapasztalatait otthon az egész szakma javára hozzáférhetővé tegye. Szakemberek által átnézett tervvel indultak el hazulról és kötelességük volt a látottakról nyilvánosan beszámolni. Ezt a beszámolót most tartották meg az Országos Iparegyesület összes ülésén, melyen a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Csóka József miniszteri osztálytanácsos és Ladányi Jenő

iparfelügyelő jelentek meg. A látogatott ülésen Csóka József osztálytanácsos elnökölt. A tanulmányuton résztvevett iparosok közül hárman voltak megbizva a beszámoló előterjesztésével. Sterling Jenő lakatosmester a külföldi tűzhelygyártás tanulmányozásáról tett jelentést. Haverland Antal a külföldi légtűzgyártásról és annak számtalan mellékágáról mondta el tanulságos tapasztalatait. Sajó János pedig összefoglaló előadásban kitért mindarra, amit Németország felett lakatosipara, a technologia, a szakoktatás, a városi és állami iparfejlesztés terén felmutatni képes. Az előadásokat zajos tetszéssel fogadták. Ladányi Ernő iparfelügyelő tette meg erre észrevételeit, míg végül Csóka József elnök megköszönte az előadók fejtegetéseit s a hallgatóság érdeklődését, amire az ülést berekesztette.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A tartós hűvös időjárás folytán ma is szilárdabb volt a hangulat. Malmaink egy része erősebben hozzálatott a buzávásárláshoz és noha a lisztüzlet iránt még mindig nagyon panaszkodnak, ma is 25.000 mázsa búzát vettek 50 kilónként 5-7½ fillér drágább áron. A határidőpiacra, különösen az új októberi buza iránt mutatkozott érdeklődés és a délelőtti forgalomban 9.90-ig fizették. Áprilisi buza 10 fillérrel, 11.81-ig, áprilisi zab 8 fillérrel 7.70-ig, májusi tengeri 8 fillérrel 6.70-ig emelkedett, ellenben áprilisi rozs változatlan maradt.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki 100 mm. 78 kg. 24.30 korona, 100 mm. 77.5 kg. 24.20 korona, 100 mm. 77 kg. 24.20 korona, 100 mm. 77 kg. 24.10 korona, 500 mm. 76 kg. 24.15 korona, 100 mm. 75.5 kg. 23.70 korona.
Pestvidéki: 600 mm. 78 kg. 24.10 korona, 200 mm. 24.— korona.
Dunai: 1805 mm. 76 kg. 23.60 korona, 1710 mm. 76 kg. 23.60 korona.
Felsőmagyarországi: 300 mm. 77 kg. 23.80 korona, 200 mm. 76 kg. 23.60 korona.
Raktárból: 350 mm. 78 kg. 24.10 korona, 970 mm. 77.5 kg. 24.05 korona, 1370 mm. 76.3 kg. 23.90 korona, 2080 mm. 76.5 kg. 24.— korona, 1030 mm. 76.5 kg. 24.05 korona, 1000 mm. 76.5 kg. 23.45 korona, 1000 mm. 76 kg. 23.65 korona.
Rozs: 100 mm. 20.90 korona, 100 mm. 20.75 korona.
Tengeri: 100 mm. 13.20 korona.
 Az árak 100 kgr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. márczius 22-től márczius 23-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	4824	—
Rozs	6928	—
Arpa	3534	—
Zab	6623	—
Tengeri	7161	—
Liszt	4	19573
Korpa	—	2575

A határidőpiacra köttetel.

Délitől:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 11.74, 11.75, 11.72, 11.80
 Buza 1908. októberre 9.88, 9.86, 9.89.
 Rozs 1908. áprilisra 10.52, 10.51, 10.53.
 Rozs 1908. októberre 8.64, 8.62, 8.67
 Zab 1908. áprilisra 7.66, 7.68,
 Tengeri 1908. májusra 6.66, 6.69.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.79—11.80
októberi buza	9.88—9.89
áprilisi rozs	10.53—10.54
októberi rozs	8.63—8.64
áprilisi zab	7.68—7.69
májusi tengeri	6.69—6.70

Délután forgalom

Délután az irány elgyengült és az árak néhány fillérrel visszamentek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	— — — — — 11.73—11.74
Buza új októberi	— — — — — 9.83—9.84

Rozs 1908. áprilisra	— — — — — 10.50—10.51
Rozs új októberi	— — — — — 8.59—8.64
Zab 1908. áprilisra	— — — — — 7.66—7.67
Tengeri 1908. májusra	— — — — — 6.66—6.67

Értéktőzsde.

Az a szilárdabb irányzat, mely különösen a bányáértékekre terjedt ki, ma már veszített értékéből s főleg a papírok érezték meg ezt a változást. A bányáértékek ellanyhulásával a többi értékek ára is csökkent s a mai záróárnyagok jóval alacsonyabbak, mint a tegnapiak voltak. A járadékpiacz állandóan nyomott. A négy százalékos magyar koronajáradék ma már 93.50 koronás árfolyamig esett vissza, a Magyar hitel 2.25 koronával, az Osztrák hitel 1.50 koronával, a Jelzálogbank 4 koronával, a Leszámitoló-bank 1.50 koronával, a Közuti vasut 1.75 koronával csökkent. A Rimamurányi részvény még az előtőzsdén 564 koronáig emelkedett, utóbb azonban realizálásokra 556 koronáig visszaesett. A helyi piacon a Salgótarjáni, a Weitzer-gyári és a Városi vasut-részvények iránt mutatkozott egy kevés érdeklődés.

Az előtőzsdén az üzlet bécsi eladásokra, valamint helyi realizációkra elgyengült. Különösen Rimamurányi vasut részvények — azon hirre, hogy a Resiczai vasművek megvételét megczáfolták — nyereség-realizálásokra 5 koronával hanyatlottak. Osztrák-magyar államvasuti részvények azonban nagyobb vételek folytán 5 koronával drágábban zártak s a forgalom megelégnült. A déli tőzsde irányzata bécsi eladások folytán és helyi realizálásokra gyenge volt. Az utótőzsdén alig volt üzlet, az irányzat gyengült.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyenge.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 644.25—643.50. Magyar hitelrészvény 771.50—770. Osztrák-magyar államvasut 680.75—678.75. Déli vasut 142.50—142.75. Rimamurányi vasut 565.50—560.50. Magyar leszámitoló bank 476. Jelzálogbank 426—424. Közuti vaspálya 561—560.50. Városi villamos vasut 275.50.— Magyar koronajáradék 93.60—93.50. Salgótarjáni köszénbánya r.-t. 575—577. Ganz-gyár r.-t. 3050.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde gyenge.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 643.—642.50. Magyar hitelrészvény 771.—770.25. Osztrák-magyar államvasut 678—670.25. Rimamurányi vasut 561—556. Magyar leszámitoló bank 474. Jelzálogbank 423.50—422.50. Közuti vaspálya 560—560.75. Városi villamos vasut 274.50—275.50. Magyar koronajáradék 93.40—93.50. Hazai bank 279. Hazai sorsjegy 101.75. Lipót-városi takp. r.-t. 170. Salgótarjáni köszénbánya r.-t. 575. Weitzer-féle vaggongyár 383—384.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8—10.— K, 1908. április hó végére 28—30 K.

Jótőzsde.

Az utótőzsdén gyenge irányzattal folyt az üzlet. Köttek: Osztrák hitelrészvény 642.50—642.25. Magyar hitelrészvény 769.25—769.50. Jelzálogbank 422—422.50. Rimamurányi vasut 556—56. Államvasut 677.25—676.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 642.50.— Magyar hitelrészvény 769.50. Jelzálogbank 422.50.— Rimamurányi vasut 557. Államvasut 676.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márczius 23. (Az Egyetértés távirata.) A mértékadó külföldi piacokról gyöngébb irányzatot jelentettek, de az itteni tőzsdén a budapesti árjegyzésekkel egyöntetűen a zord időjárásra való tekintettel az árakat lényegesen emelték. A konzum teljes télenléte következtében az üzleti forgalom gabonaneműekben a lehető legszűkebb keretek között mozgott. Takarmányárak irányzata és ára változatlan, ugyisintén árpák is, amelyben az export változatlan áron aránylag nagy vásárlást tett.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.50—13.— korona, mosoni és győri 11.70—12.— korona, tótfelvidéki 11.70—12.15 kor., délvasuti 11.70—12.— korona, marchfeldi 11.70—11.95.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.05—11.25 korona, csepeli 11.05—11.25 kor., pestmegyei 11.05—11.30, délvasut 10.95—11.15 korona különféle magyar 10.95—11.15 kor., osztrák 10.80—11.05 korona.

Arpa: morvaországi 8.40—8.80 kor., marchfeldi 7.50—8.— kor., bécsvidéki 8.—8.50 kor., tótfelvidéki 7.—8.80 kor., csepeli —.— kor., győri 7.40—8.— kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 7.05—7.25, új —.— kor., cingantini 8.10—8.50, új —.— korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 8.15—8.40 korona, elsőrendű 8.40—8.65 kor., válogatott 8.65—8.90 korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, márczius 24. A mai előtőzsdén a bankkérdés megoldása körül felmerült akadályok újból előtérbe tolták a magyar politikai helyzet felől táplált aggodalmakat és ennek a hatása alatt az eddigi szilárd irányzat kedvetlen magatartásnak engedett helyet. Helyi és budapesti eladások többrendbeli gyengülést idéztek elő, melyek első sorban a bányáértékeket érintették. Államvasuti részvények újabb államosítási hírekre javultak. Az előtőzsde zárlatáig gyenge magatartást tanúsított. A déli tőzsde általában nyugodt forgalom mellett és tartott árfolyamokkal nyílt meg. Később tartózkodó irányzat érvényesült. Korlátértékek közül hirtenbergi patrongyár részvény javult. Berlin a bányáértékek piaczáról szilárd irányzatot jelentett. A zárlat gyengült.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 644.—, Magyar hitel. 712.—, Länderbank —, Államvasut 679.50 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 142.75 —, Alpési bányafársulat 675.25, Rimamurányi 561.50, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajár. 93.55, Orosz érték —, Török sorsjegy 188.75, Német márka 117.66.

1 óraker jegyezték:

Osztrák hitel 643.—, Magyar hitel 773.—, Länderbank 428.75, Unio-bank 554.—, Államvasut 679.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 142.75, Gőzhajó —, Alpési bányarészvény 675.50, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajár. 93.55, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.67, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 560.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, márczius 24. (Osztrák értékek zárata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.60, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.55, 1860-as sorsjegy

150.60 Osztrák hitelsorsjegy 451.50 Angol osztrák bankrészvény 304.25 Bécsi Bankverein 536.60 Osztrák-magyar bank 1717.— Déli vasut 142.60 Dunagőzhajózási társ. 10.93 Dohány részvény 409— Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.73 Osztr. Lloyd 416.— 4.2 száz. ezüst. jár 97.45—97.65 Osztr. koronajár. 97.70, 1864-es sorsjegy 267.75, Osztrák hitelintézeti részvény 642.—, Union-Bank 554.—, Osztrák Länderbank 426.75, Osztrák-magyar államvasut 677.75, Elbavölgyi vasut 424.—, Alpési részvény 675.15, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.42 Lipótkohó 474.50, Töröksorsjegy 188.25. Gyengült.

Bécs, márczius 24. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 111.65. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 148.50, Magyar hitelbank részvény 772.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 424.—, Rimamurányi 558.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 419.—, Magyar koronajár. 95.60, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 93.60, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 423.—, Magyar keresk. bank 33.05.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 24. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsdén is newyorki kedvező hírekre szilárd alapirányzat volt észlelhető, amely azonban csak az első órában járt élenkítő hatással az üzleti működésre. A későbbi folyamatban a forgalom ismét igen szűk határok közé volt szorítva. Előtérben állottak amerikai értékek, amelyek Newyork hatása alatt erősen emelkedtek, valamint vas- és szénrészvények, amelyekben erős fedezési szükséglet nyilvánult. Vasutak közül Meridional-vasut és déli vasut az illető országokból érkezett hírekre emelkedtek. Bankok kevés figyelemben részesültek. Járadékok el voltak hanyagolva. Oroszok párisi hírekre gyöngülést íránt mutattak hajlandóságot. A készpénzpiac ipari értékei kivétel nélkül szilárdabbak voltak. Napi pénz 4 1/2%—4%, magánleszámtólasi kamatláb 4 1/2%, ultimopénz 5 1/2%.

Zariatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.80, osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 25.30,

orosz bankjegyek 213.55, 4 százalékos új orosz kölcsön 74.75, Disconto Commandit 177.10, Dinamit-truzst 158.25, Harpeni 196.50, Unifikált török járadék —, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.75, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.60, Magyar koronajár. —, Osztrák-magyar államvasut 144.10, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 199.15, Gelsenkircheni 184.50, Laurakohó 210.60 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 24. 4-2 százalékos papírjádék 99.36, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.80, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.75, Osztrák hitelintézeti részvény 202.50, Osztrák-magyar államvasut 145.—, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.10, Bécsi Bankverein 136.—, Villamos részvény 147.—, 3 százalékos magyar aranykölcson 78.50, 4-2 százalékos ezüstjádék —, Osztrák koronajádék 97.25, Magyar koronajádék 93.75, Osztrák-magyar bank 123.—, Déli vasut részvény 25.40 Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.75, Páris váltóár 812.33, Union bankrészvény 139.90, Alpési bányarészvény 337.— Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) márczius 24. 4-2 százalékos ezüstjádék 99.10, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 25.30, 4 százalékos Aranyjádék 98.63, Osztrák hitelrészvény 202.55, Osztrák-magyar államvasut 144.10, Olasz járadék 103.30, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.90 Szilárd.

London, márczius 24. Angol consol —.

Páris, márcz. 24. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.90, Osztr. aranyjádék 100.—, Magyar aranyjádék 94.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék 103.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.— 5 százalékos marokkói járadék 515.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 91.30, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 509— 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.60, 4 százalékos unifikált török jár. 94.55, Török sorsjegy 180.—, Török dohányrészvény 437.—, Osztrák földhitelintézeti 11.58 Osztr. Länderbank 472.—, Magyar Jelzálogbank 455.—, Banque de Paris 14.52, Banque Ottomane 720.—, Osztr. magyar államvasut 727.— Déli vasut 151.—, Meridional vasut 662,

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include: Heszvidéki új, Heszvidéki régi, Fehér, Rózsás, Sárga, Dunántúli, Felsőmagyarországi, Nyitási, Rózsás, Bányászati, Bányászati régi, Bányászati új, Bányászati régi, Bányászati új, Bányászati régi, Bányászati új.

Table with columns: Burgonya, Fehér, Rózsás, Sárga, Különböző termények, Faj, Pénz, Ár. Rows include: Dunántúli, Felsőmagyarországi, Nyitási, Rózsás, Bányászati, Bányászati régi, Bányászati új, Bányászati régi, Bányászati új, Bányászati régi, Bányászati új.

Table with columns: Pénz, Ár. Rows include: Allamadoosság közkelesonok, Magyar aranyjádék, Koronajár. 93.55, Koronajár. 95.60, All.köl. Vaskapu cell. ar. 6.80%, 1870. nyerevény kölc. 100 frt, Horv.-szlav. reg.-kár. k. 14.5%, M. földieherm. kötv. 4%, Horv.-szlav. 4%, Tiszai szepesgy. nyer. kölc. 4%, Horv.-szlav. jelz. földk. kötv. 4%, Könyv. osztr. adom. koronaj. 4%, Egyes. osztr. jár. papir. 4.5%, Osztrák aranyjádék 4%, Koronajár. 93.55, All.-sors 1890. 1000K 4%, 1860-ból 200K 4%, 1884-ből 200K —, 1884-ből 100K —, Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%, vasut 1898. 4.5%, 1902. 4.5%, Bpest. sz. kes.-föv. kölc. 4%, Bpesti ezkes.-föv. kölc. 4%, Orosz államkölcson 5%, Zaloglevelek, Elsőbbségek, Belvárosi t. r. t. —, Egyesült. lőv. takt. —, Klábf. orsz. földk. 84 év 5%, 50% évről. 4%, M. agrár-jár.-b. szőlők. 4%, járadékjeg. vt. 4%, zaloglevél. 4%, M. áll. takt. r.-t. 60 évre 4%, 65 évre 4%, 65 évre 4.5%, Magy. földhitelint. 41 évre 4%, 60 évre 4%, 63 évre 4.5%, szab. és talajjav. 4%, M. jelz. hitelb. frt.-ban 4.5%, uyanaz 50 évre 4.5%, forint értékben 4%, 60 évre kor. 4.5%, közs. kötv. 50 évre 4.5%, uyanaz 50 évre 4%, 60 év vt. 110 ft. 4%, nyer. kötv. frt. 4%, osztr. földk. 4%, nyer. kötv. kor. 4%, M. leszám. pztitk. 50 évre 4%, 85 4%, M. takt. közp. jelz. 4.5%, közs. kötv. 60 évre 4.5%, közs. kötv. 70 évre 4.5%, Orsz. közp. hitelsz. kötv. 4%, Osztr.-m. bank 60 év kor. 4.5%, P. hazafi. t. közp. kötv. 4.5%, közs. kötv. 60 évre 4.5%, 100 K n. ó. nyktv., Osztr.-m. bank 4.5%, K. 6. 4%, közs. kötv. vt. 110 ft. 4%, közs. kötv. vt. 105 k. 4%, Adria tengerhajóz. r.-t. 4.5%, Bpesti közuti vasútja —, Déli vasut 100 márk. 4.

Table with columns: Pénz, Ár. Rows include: Kassa-oderb. v. 1899. frt. 6.4%, 1889 arany márka 4%, 1891 ezüst frt. 4%, 1891 arany márka 4%, osztrák vonal frt. 4%, M. folyam-tör. r.-t. k. 4%, Bankok részvényei, Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűjtemény, Fiumei hitelbank, Bpesti piros és pénztár-egylet, Hazai bank márcz. k. 5%, Hermes-magy. áll. váltózárlat, Magy. agr. és jár. h.-r. k. 5%, M. áll. hitelbank márcz. k. 5%, N. jelzáloghitelb. márcz. k. 5%, Magy. kereskedelmi r.-t. 5%, Magy. k. ez. osztályosorj. 5%, M. lesz.-és pénz.-bank 5%, M. pénzt. k. p. h. b. r.-t., M. lkp. közp. jelz.-ja 5%, Magyar telephit. és par. bank, Osztrák hitelint. márcz. v. 5%, Osztrák-magyar bank —, Pesti m. keresk. bank —, Unionbank —, Takarékpénztárak, Belvárosi takarékpénztár 5%, Budapest-Erzsébetvárosi tak. Budapest-Lipótvárosi bank r.t., Bpesti tak. soroz. zalogk. r.-t., Egyesült bpesti fővárosi t.p., Magy. áll. takarékpénzt. 5%, Magyar orsz. központi takt., Pesti hazai első takarékpénzt., Biztosító társaságok, Első magyar áll. biztosító, Felsőmagy. post. bizt. int. 5%, Magy. jég- és vízszob. 5%, Nemzeti baleset biztosító 5%, Pannonia vízszob. intezet, Gőzmalomok, Concordia —, Első budapesti —, Erzsébet —, Luitza —, Pesti hengermalom —, Pesti moinárok és szőlők —, Pesti Viktoria —, Különböző vállalatok, Bpest-ész-lőrcinzi téglyagyár, Egyes. tégl. és cementgy. 5%, Lászlak. egy. közs.-bánya 5%, Felsőm. bánya és kohóintézet, Kőbányai gőztéglyagyár, Kőszénbánya és téglyagyár, Lechner rákos téglyagyár, Magyar asztali r.-t., Magyar áll. kőszénb.-r.-t. 5%, Magyar kerámia gyár 5%, Balgatórjáni kőszénbánya 5%, Újlaki tégl. és mészégető, Első m. gazdasági gépgyár, Danubius-hajógyár, Régyver-és gépgyár r.-t. 5%, Ganz és társas. vasöntő, Magyar belföldi gépgyár r.-t., Nicholson gépgyár részv. társ., Rimamur. vasöntő márk. k. 5%, Schlick-féle vasöntő, Weitzer J. gépgyár r.-t., Franklín-társulat, Brassócellulosa gyár r.-t. 4%, Bpesti áll. villamossági r.t. 5%, Első magyar betűöntő, Első magyar gyapjúmosó, Első m. részv.-szőlő, Első m. sortéshizáló, Első magyar szálola r.-t., Fiumei rizshántoló kem.-gy., Gschwind-féle szeszgyár, Hungaria mltárgyagyár, Kőbányai polgári szőlő, Magyar cukoripar, Magyar vasutl. forg. r.-t. 5%, Magyar villamossági rvt. 5%, Nemzetk. villamossági r. 5%, Szegedi kenderfontógyár r.-t., Adria tengerhajózási r.-t. 5%, Bpesti közut. vasut márcz. k., elvez. jegy., Bpesti vill. városi vasut 5%, elvez. jegy., Bpest-újpest-rákosp. vill. vas., Déli vasut márcz. v., Dunagőzhajózási társ. 5%, Kassa-oderbergi vasut —, Magyar h. á. vasutak, Magyar nyugati vasut márcz. v., Osztr.-magy. Államv., Pécs-barcsi vasut —, Sorsjegyek, Bazilika sorsjegy —, osztrák földk., Bócsv. nyer. kölc. 1874. év, Budavári sorsjegy —, Erzsébet szanatórium sorsj., József sorsjegy —, osztr. földk., Magyar vöröskereszt soraj., osztr. földk., Osztrák vöröskereszt sorsj., Osztrák hitelint. sorsjegy —, Pálfy-sorsjegy —, Pénznekem és váltók, Arany, magyar v. osztr. vert, 100 kor., 50 frankos frt., 20 márkás —, Főrk aranylira —, Német b. bankjegy (100 márk.), Francia b. (100 frank), Olasz bankj. (100 lira), Párisi bankj. (100 frank), Római bankjegy (100 lila), Szerb bankj. (100 ezüst dinár), Váltók London (100 font st.), német bankp. 100 m., olasz bankp. 100 lira, Páris 100 frankért.

Keleti vasgépgyár —, Tulköszén 14. Rand 80.—, Tra terdamra (rövid) 12. Belgiumra 1/10. Váltó Magánkar —, Budapest Hízott senhez (párc) fillér. Köterjedő páronkint 130 fillér. grammig (páronkint) nehéz (párc) fillérig, sulyban) Sert volt kész felhajtato elszállitott maradt k irányzata Budapest radt 151 malacz. — malacz. 37 c sen 868 malacz. süldő, — 64 drb Mai árak felül é levonással 350 kg — 113 — fill fiatal kö fillér, éle nyű 220 l 124 — 136 felül — fillérig, é süldő 104 Malacz — köil kg irányzata St.-M fonjelentett jeientettek tott 6859 Árak 100 fill.; 110 fillér, Budapest sára fell rugott és volt, az elsőrendű illét, kö lelt borj jukert — nélkül). A hu képű mu hűből se lardok, n resettek. lyezés biz félék vált az árak s tuáció z Mai Husn 146 K, e hosszan r

Kélti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 501.—, Rio Tinto 16.16, Sucrerie d'Egypte —, Tula 242.—, Thomson Houston —, Urikányi köszén 149, Chartered 16.—, De Beers 297.50, East Rand 80.—, Jagersfontein 81.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 42.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.62. Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 1/32. Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csek Londonra 251.45 Magánkamatláb 2 1/16. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, márczius 24-én. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 128—130 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 128—130 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 128—130 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi márczius 22. napján volt készlet 27163 drb., 1908 márczius hó 23-án felhajtott 444 darab, 1908 márczius 23. napján elszállított 213 darab, 1908 márczius 24. napjára maradt készletben 27394 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, márcz. 24. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 151 darab sertés, 79 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 717 darab sertés, 37 darab süldő, — darab malacz, összesen 868 darab sertés, 116 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 804 darab sertés, 35 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 64 drb sertés, 81 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban 96—102 fillér, ételsulylevonással — fillér, II. rendű 280 kg-tól 350 kgr.-ig — fillér, ételsulylevonással — 113 fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül — fillérig, ételsulylevonással 124—134 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillér, ételsulylevonással 124—136 fillérig, könnyű 220 kg-ig — 92 fillér, ételsulylevonással 124—136 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással 130—136 fillérig. Belföldi süldő 104—110 fillérig, horvát süldő — fillér. Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélküli kilogrammonként, elősulyban értendő.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, márczius 24. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 17799 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 6859 fiatal és 6840 hízott sertés. Árak: elsőrendű 112—116 fillér, kivételesen — fillér; középnehéz 105—110; idős 96—100 fill.; könnyű 98—104 fillér; fiatal sertés 82—110 fillér, kivételesen — fillér.

Borjuvásár.

Budapest, márczius 24. (Hiv. tud.) A mai vására felhajtottak 629 darab élő borjut, — darab rugott és — darab leölt borjut. Az irányzat lanyha volt, az árak 2—4 fillérel csökkentek. Fizetiek: elsőrendű élő borjúkért 80—88 fillért, kivételesen 90 fillért, középminőségű élő borjúkért 72—78 fillért, leölt borjúkért — fillért, silány és rugott borjúkért — fillért kilogrammonként (levonás nélkül).

Vásárosarnok.

1908. márczius 24-én.

A husüzlet élénk forgalom mellett árvisszaesés képét mutatja majdnem az összes fajtaánál. Borjuból sok árú érkezett vidékről. Vágott apró pou-lardok, nemkülönbön vágott nőstény pulykák keresettek. Szopós bárányoknak állandóan jó elhelyezés biztosítható. Vaj némileg lanyhult. Zöldségfélék változatlanok. Tojásban élénk a forgalom, az árak stabilitását csak csekély jelentőségű fluktuáció zavarja.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 120—146 K, eleje 104—120 K, vidéki borju, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 80—1—K,

helybéli borjúhús —86—92 K, sertéshús szalonnával 122—124 K, lehuzott sertés 128—130 K, szalonna friss 124—132 K, szalonna sózott 116—120 K, szalonna füstölt 136—150 K, olvasztani való 124—128 K, háj 136—140 K, sertésszir 140—144 K, mind métermázsanként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 120—150 K, hazai sonka 1.80—2.—K, szalámi magyar 3.20—3.50 K, nyári szalámi 1.40—1.60 K.

Vad: Oz —, K, szarvas —, K, dámvad —, vaddisznó 90—1.—K kg.-ként egészben, nyul nagy —, K, nyul süldő —, K, fogoly —, K, fácán —, K, szalonka —, K, darabonként. Fenyvesmadár kötege 1.—1.20.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 2.60—3.20 K, sütni való 3.20—4.—K, kacsza sovány 4.—5.—K, kacsza hizott 8.—9.—K, liba fiatal —, K, lud hizott 12.—18.—K, tyuk 4.40—5.—K, pulyka 0.—0.—K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.50—1.60 K, hizott rucza 1.60—1.70 K, hizott pulyka 1.50—1.80 K, levestyuk 1.40—1.60 K kg.-ként, Pulárd 1.80—2.— darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.60—3.—K, II. 2.40—2.60 K, főzővaj (köpült) 1.80—2.—K, tehéntúró 30—40 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.40—6.—K, rózsza 5.60—6.40 K, fehér 4.80—5.—K, kifli 7.—8.—K, sárgarépa 5.—6.—K, petrezselyem 14.—18.—K, vörshagyma makói 13.—15.—K, közönséges hazai 6.—8.—K, fokhagyma 36.—40.—K, káposzta 6.—8.—K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60—2.40 fillér kg.-ként. Alma válogatot elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) 60.—1.—f., második 40—60 K., harmadrendű apró áru 34—40 K. Körte elsőrendű 2.—2.40—K, második 60—80. K., dió 1.40—60 K., II. 30—40 K., 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 69—70 K, erdélyi apróbb áru 1700.68—K, meszes —, K eredeti ladan-ként (1440 drb).

Kivonat a hivatalos lapból.

— Márczius 24. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Virányi Béla építész-mérnököt a kömüves-, kőfaragó- és ácsmesteri képzés megvizsgálására Nagyváradon szervezett bizottság tagjává; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Szöllösy György nagyszabású pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá a nagyszabású pénzügyigazgatósághoz végleges minőségben, Steindl Jenő napidíjast ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a veszprémi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez; az igazságügyminiszter dr. Schwitzer Béla szolnoki törvényszéki joggyakornokot a szolnoki törvényszékhez, Zayzon Kálmán székelvudhelyi törvényszéki joggyakornokot a gergyószentmiklósi járásbíróshoz, valamint Derzsy Zoltán nagyváradai törvényszéki joggyakornokot és Szuhányi Andor debreczeni törvényszéki volt jegyző, szatmárnémeti lakost a nyíregyházi törvényszékhez jegyzökké, Lacz Sándor csikszereadi törvényszéki irodátitelt a csikszereadi törvényszékhez irodavezetővé, Királyi József honvéd gyalogezredbeli törzsmestert a nagyszabású törvényszékhez irnokká, Vujevics Dömötör billéi járásbíróshoz irnokot a szab-lvai járásbíróshoz végrehajtóvá; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Benedek András okleveles tanító-t a gödényházi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Tóth Károly okleveles tanító-t a csabrendeki állami elemi iskolához rendes tanítóvá, Pusztai Adám okleveles tanító-t a lubina-hruccsarovei állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Nagy Katalin okleveles tanító-t az alsófalvi állami elemi népiskolához rendes tanító-nővé, Baumann Lujza okleveles kisdédvónót a borosjenői állami kisdédvónó-dához kisdédvónó-nővé nevezte ki. Weszely Ferencz kissodai állami elemi iskolai tanító-t pedig a temesvármegyei tanfelügyelőséghez szolgáltatásra rendelte; a belügyminiszter Korpos Rezső székessővárosi államrend-őrségi díjakot a határrendőrséghez segélydíjas fogalmazó-gyakornokká; a pécsi ítélőtábla elnöke Vas József végzett joghallgató, pécsi lakost a pécsi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a győri pénzügyigazgatóság Bagl Márton érettségi vizsgát tett napidíjast a győri adóhivatalhoz díjtalan gyakor-nokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Marosi Endre nagyváradai ítélőtáblai tanácsjegyző járásbíró-t a nagyváradvidéki járásbíróshoz, Fehér Kálmán karczagi járásbíróshoz jegyző-t a szolnoki törvény-székhez; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Öváry János stridói állami elemi iskolai tanító-t a szálvai ál-lami elemi iskolához ugyanebben a minőségben, Csobod Imre gödényházi állami elemi iskolai tanító-t a nagy-tarnai állami elemi iskolához, Németh Sándor csabrendeki állami elemi iskolai tanító-t a nagykani-

zsal állami elemi iskolához ugyanebben a minőségben, Kachnics Andor lubina-hruccsarovei állami tanító-t a lipótszentmiklósi állami elemi iskolához helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Binét Jenő garamszentbenedeki lakos Bartára, Páncsich (Páncsics) Mihály gurbai lakos Petőfőre, Brenner Móríc (Lipót) pákai lakos saját, valamint Imre, István és Ilona nevű kiskoru gyermekei Balázsrá, kiskoru Skacel Alojzia szászvárosi lakos Farkasra, Rosenfeld Henrik budapesti lakos saját, valamint Béla nevű kiskoru gyermeke Rovóra, kiskoru Neumann Ernő budapesti lakos Szilágyira, Leopold Ahron (Aladár) budapesti lakos Székelyre, kiskoru Wolkenstein Imre budapesti lakos Vermesre, kiskoru Katz Arnold budapesti lakos Takácsra és dr. Stark Samu nyíregyházi lakos családi nevének Erősré kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A balázsfalvi járásbírósnál járásbíró állásra 2 hét; a pécsi állami gyermekmenhelynél másodorvos, a zombori törvényszéknél irnok és Sopron városánál mezőbéri állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. márczius 24-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának dñezete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt szórványosan — leginkább az Északi-Felföldön — fordult elő némi csapadék. A hőmérséklet az ország északnyugati felén csökkent egyebütt alig változott; maximuma: Fiumében 13 C°, minimum: Tátrafüreden —11 C° volt.

Tegnap délután 1 és 3 óra között gyenge, távoli földrengést jeleztek a budapesti műszerek.

Prognózis a következő 24 órára:

Változatlan, hűvös idő várható helyenkint csapadékkal.

Table with columns: Állomás, Legnyugatibb mag. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmér-séklet min. max. min. The table lists weather data for various stations across Hungary and neighboring regions.

VIZÁLLÁS

Table with columns: márcz. 24, márcz. 23, márcz. 24, márcz. 23, m e t e r. It lists water levels for various rivers and locations, comparing the 24th and 23rd of March.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS,

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

KÜLÖNFÉLÉK.

Mese.

Volt egyszer, hol nem volt... Valamikor régen —
— Szájról szájra adják a dajkamesékben —
Egy szomorú lovag föltette magába,
Beleszeretett a király leányába.
Hétfejú sárkánnyal csatázott miatta,
Száz veszély megtörte, tüske megszagatta,
Áthatót érette minden akadályon,
Törletlen erőkön, kiellen pusztákon.
Ereje ellankadt, elfogyott a kedve,
Kísértet, árnyék lett, mire megszerezte —
S hogy elvesztett mindent, mi kedves volt neki:
Akkor vette észre, hogy nem is szereti.

Lichtenberg István.

(Mesterséges igazgyöngy.) Tudjuk, hogy az igazgyöngy néhány fajta kagyló terméke. Tudjuk azt is, hogy ha két kagylóhéj közé idegen test, por-szem vagy apró víziállat kerül, akkor arra bizonyos idő múlva a gyöngyházhoz hasonló anyag rakódik le, amit azután igazgyöngynek nevezünk. Már nagyon sokan törték a fejüket azon, hogy lehetne az igazgyöngyöt mesterséges uton előállítani. S ami sok embernek nem sikerült, az sikerült a japánoknak. Hosszas kísérletezés után kitalálták az igazgyöngy mesterséges termelésének a módját. A találmány lényege az, hogy a japánok kényszerítik a kagylót, hogy gyöngyöt termeljen. A japánok a gyöngykagylót három éves korában kihalászásként a tengerből és az így kihalásztott kagyló két héja közé nagyon apró gyöngyszemet vagy gömbölyűre faragott gyöngyházdarabot szorítanak. Az így megpreparált kagylót azután visszateszik a tengernek egy háló által elzárt részébe. A kagylót négy esztendőig hagyják a tengerben. Ez idő alatt a kagyló a házába szorított idegen testet bevonja a szervezetéből kiváló gyöngyanyaggal s az így készült mesterséges gyöngy épp oly szép és tartós, mint az igazgyöngy s mi több: színe és csillogása is teljesen egyforma az igazgyöngy színével és csillogásával. Hogy a japánok mily uton és módon szorítják az idegen testet a kagyló két héja közé, azt még nem árulták el. Annyi azonban bizonyos, hogy az igazgyöngynek

mesterséges uton való előállítása bevált, különben a nem régen bezárt lígei világiállatán a találmány nem nyerte volna el a legelső és legértékesebb díjat.

(A humoros modell.) Rjepin, az oroszok hírneves festőművésze egy nagyobb művén dolgozókat s ekkor esett meg vele egy kis mulatságos kaland, melyet a következőképen mesél el: „Mikor Kisoroszországban jártam, egy csoport embert láttam az árokban heverészni. Rögtön előszedtem a szerszámomat s mialatt szorgalmasan dolgoztam a vázlaton, észreveszem, hogy a legérdekesebb alak el akar aludni. „Adok öt rubelt, ha le engeded magad rajzolni.” Szóltam hozzá barátságosan. A kölyök felpillantott s elgondolkozva így szólt hozzám: „Nesze, itt van két kopek, csak hagyj nekem békét, hadd aludjam.” Azzal visszaheveredett s csakhamar horkolni kezdett.”

(Furcsa nevek.) Ha a Budapesti Czim- és Lakjegyzéket végiglapozzuk, okvetlen találkozunk olyan vezetéknevekkel, melyeknek láttára még a legkomolyabb ember is elmosolyodik. Egyik olvasónk valószínűs kis szindarabot írt, amelynek minden egyes szava egy-egy budapesti ember vezetéknevét alkotja. Az érdekes szindarabot közöljük a következő részletet:

Bácsi (Heves): Angyal! Csók. Jó lesz?

Mariska: Mária?

Bácsi: Kell?

Mariska: (Néma).

Bácsi: Maga Kedves Babi, Maga Jó. Adé?

Mariska: Mennel!

Bácsi: Kuss!

Mariska: Szörnyű Parlagi Maga.

Bácsi: Milies?

Mariska (Fél): Adok!

(Anyós Jelenik.)

Anyós: Oszolj!

(Miért hívják a guillotinet guillotinenak?) 1789-ben egy dr. Guillotin nevű tekintélyes orvos, ki a parlamentnek is tagja volt, törvényjavaslatot nyújtott be, mely szerint minden halálra ítélt oly eszközzel végzendő ki, mely az elítéltnak fájdalmat nem okoz, ezért lehetőleg oly készüléket készítsenek, mely lefejezi az áldozatot. A törvényhozó testület erre fölkererte dr. L'ouis-t, az orvosi akadémia titkárát, hogy gondoskodjék megfelelő fejvesztő-ké-

szülékről. A kérelemnek engedve, erre ő tervezte meg a guillotinet, melynek kivitelét egy Smitl nevű német emberre bízta. Az első ember, ki politikai okokból került a nyaktilló alá, Collenot d'Anglemout volt, akin 1792. augusztus 21-én hajtották végre az ítéletet. A fejvesztőt ekkoriban a föltalálóról „Louison"-nak nevezték, s csak később kapták a guillotine nevet. S ezt megmagyarázzák azon történelmi feljegyzések, melyek Quillotin-t vallják a guillotine feltalálójának. Ugyanis dr. Guillotin-nak egy régiségkereskedő lomjai között megtalálták több levelét, melyeket Robespierre-hez intézett, s ezekben Guillotin magának tulajdonítja az új fejvesztő-eszköz szellemi apaságát.

(A természet és a tájkép.) Chase Vilmos festőművész előadást tartott New-Yorkban s ekkor elevenítette fel a következő Whistler-anekdótát: Chasenak volt egy nagyon ifjú tanítványa, ki egy ízben Whistler-hez ment hogy tanulmányait folytassa, s csakhamar belekezdett egy hatalmas tájkép festésébe. Whistler megnézi a munkát s megkérdi tőle, mit csinál tulajdonképpen. A tanítvány álmatagon nézett mesterére s felelt:

— Festem a természetet. És ugy, festem, ahogyan látom. Ugyebár mester?

— Igen, igen — hagyta helyben Whistler és hiamiskásan mosolygott — és mégis ki van zárva, hogy az ember ne úgy lássa a természetet, mint ahogyan azt festi.

(A beteg tenger.) Tavakban, mocsarakban gyakran annyira elszaporodik a zöld fonálfoszat, hogy a víz teljesen zöld lesz. Ha ezek a moszatok, melyeket a nép békányálnak nevez, szétesnek, elpusztulnak, a vizet is megromítják és a vízben élő halak is megbetegednek tőlük. Hasonló jelenséget tapasztaltak a tengerben is. Némely olaszországi lagunás helyen annyira összetömörülnek az algák, tengeri moszatok s annyi nyálkát feleltenek maguk körül, hogy a tenger vizét megromítják. Az olasz halászok régóta ismerik ezt a veszedelmet és „Malatia del Mars” névvel jelölik az illető helyeket. Sajátságos jelenség, hogy a pusztulásnak indult algák éjjelenként világítanak. A halászok az ilyen „beteg” tengert kerülnek és nem halásznak benne, mivel tapasztalattal tudják, hogy a benne talált halak és rákok mind betegek és táplálkozásra veszedelmesek.

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

39

Minden oldalról csak úgy özönlöttek az emberek az öreg sziklaváros összeomladozott falai alá. A kapu alatt egy őrszoba volt, melynek köpadján néhány lomha, piszkos katona üldögélt, cigarettával a foguk között. Itt olyan nagy volt a tolongás, hogy gyalogosok, lovasok és fogatok megakadtak.

Előttünk egy nagy fogat gördült a kapu elé, igazi régi fajtájú spanyol parádés kocsi vöröslakozva és aranyozva, iszonyu magas rugókon fektűt a kocsit, melyet négy öszvér vontatott. A bakon inas ült vadász-libériában. Midőn a kocsit utolértük, egy urat és egy hölgyet láttunk benne ülni — spanyol izlés szerint egészen fekete ruhákban.

A férfi szép ember volt, középkorú; nagy kék szemű, a haja pedig vöröses, ami nem is oly ritka dolog Spanyolországban, amint sokan gondolják. A hölgy nagy legyezőt tartott az arca elé.

— Ez a jármű még boldogult Don Quijote idejéből származhatik, jegyezte meg Holt.

— Gróf Silva — sugta nekünk Pedró — és levette a kalapját a legnagyobb tisztelete jeléül.

Azt kellett hinni, hogy a hölgy meghallotta Holt megjegyzését, mert leejtette a legyezőjét és meglepetve nézett ránk. Következő pillanatban elkiáltotta magát csodálkozása jeléül és erős pir futotta el szép arczat.

— Ő az — a spanyol leány az Oczeánról! — kiáltotta Holt — és utat tört magának az emberek között. Mi nagy ügygyel-bajjal követjük őt.

Most megpillantott a gróf is bennünket.

Az arca szint változtatott és egy pillan-

atig tanácstalanul meredt maga elé; azután felemelkedett és ezt kiáltotta:

— Hátis gyorsan. Helyet ott! Tudjátok ki vagyok; előre kell jutnom!

A kocsis nagy erőlködéssel ügésbe tudta hozni a lovakat, amidőn a kocsi kijutott a kapu alól.

Holt azonban felugrott a kocsi hágsóójára és egyik kezével megkapaszkodva, hangosan kiáltotta:

— A hölgyvel beszélni akarok. Ha a botrányt el akarja kerülni, állítsa meg a kocsit.

A gróf a dültől sápadtan felugrott és nehéz botját, melynek ezüstből volt a fogantyúja, ütésre emelte.

Holt azonban megragadta a kariát az egyik kezével és szorosan tartotta.

— A hölgy már azelőtt is oltalmam és védelmem alá helyezte magát és én nem hagyom el őt.

Ezzel lenyomta a grófit az ülésre, de azért a kariát nem eresztette el.

— Védelme alá! Az én leányom az ön védelme alá! Kicsoda ön? Őrség ide! fogjátok el ezt a rablót!

Ezalatt a jelenet alatt a tömeg oly szorosan fogta körül a kocsit, hogy a kocsisnak vissza kellett tartania és fékeznie a lovakat.

Monk és én ezalatt elértünk a tett színhelyére. Egy ember furakodott Holt mellé a hágsóóra; láttam, amint egy hosszú kés markolatát szorongatta. Lehajolt a gróf felé:

— Szurjak?

De a gróf elhátról intett a kezével.

— Nem, hozzátok az őrséget! A katonák jöjjenek gyorsan!

Megragadtam hátulról az embert és leoldítottam a kövezetre, mert épp azon gondolkozott, hogy engedelmeskedjék-e a gróf parancsának. Csak akkor láttam, hogy Nolasko Pedró volt, a mi vezetőnk, aki azonnal eltűnt a tömegben.

Monk és én hasztalanul igyekeztünk békét hozni közéjük. Holt egészen magánkiül volt és kiáltani kezdett:

— Ha ön a hölgy apja, akkor régi adósságát kell rendbehozni. Hát ön az a tengeri kalóz, aki — — —

A gróf hasztalan igyekezett magát kiszabadítani. Holt vaskapocsként szorította vissza az ülésre.

A vadász és a kocsis kezdtek leczihelődni a magas bakról, hogy uruknak segítségére legyenek. A vadász hosszú szarvasizőjét kapta kézbe; szerencsére Monk és én egyszerre vetők észre. Nem maradt más hátra, mint rávetni magunkat, ha bajársunk életét meg akartuk menteni. De a vadász nagy, erős ficzkó volt és kettőnknek is elég dolga akadt, míg le tudtuk győzni.

Holt hirtelen elengedte a gróf kézcsuklóját, átölelte a fiatal leány derekát és kiemelve a kocsiból, leugrott vele a kövezetre.

A gróf felemelkedett, de halálos sápadt volt. Hangja remegett a dühtől.

— Spanyolok vagytok ti? Végignézitek, hogy egy spanyol nemeset ilyen módon gunyol ez az idegen bandita?

Ez éppen elég volt. Számos kés villant meg a levegőben és dühös ordítás tört ki az ingerült emberek torkán.

Az öreg ezalatt megmondta magát.

— Hozzá ne nyuljatok! — kiáltotta. — Ott jönnek a katonák! Az őrség majd elbárik velük. Kiugrott a kocsiból és elibünk állt, hogy védelmet nyújtson most már nekünk.

Egy ilyen népcsoportot azonban könnyebb felingerelni, mint megnyugtani. A következő pillanatban azt hittem, végünk lesz.

Szerencsére a tölgyerdőn, amelyen keresztül jöttünk, erős botokat vágunk, amelyeket igen alaposan használtunk is.

Néhány kés hullott ki csörömpölve, míg a kar, amely kezelte, bennül hanyatlott alá.

Meg kell mondanom, hogy a gróf minden igyekezettel azon volt, hogy megmentsen és védjen bennünket. Végre a katonák megérkeztek, szétszórták a tömeget és elvezettek minket az őrszobába.

Folyt. köv.

Délután
A va
Ezinnél 4 fel
Fordított
Beaulieu mar
Caire, leány
Octave, ha
Blyny herce
Profont báró
Sophie, neje
Derblay Phil
Mouinet

Este
ROBE
Dráma 5 felv
torion Sardau

Robespierre
Vadier
Amar
Jagot
Foucher
Billeaud Var
Lebas
Hélon
Duplay apó
Duplay anyó
Kornólia
Vaughan
Carissó
Olivier
Teréz
De Broglie
D'Armeillé
De Lovaragne
De Narbonne
De Choiseulin
D'Charry
Barassin

Föv

WALDMAN

Ma sz

két

kezde

Délut

Mer

A téllkert

oz

FOL

Iga

LEITNER

Az e

Hal

Az a

Délut

Végül

Böhözn

Trébítsok

Nappali p

Az 1-25 e

Villand

aTATTE

na

Szenzá

A leg

Jegyek ka

Hal

embert müss

való teljes

számhoz és o

Található na

Budapest

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1908. márczius 25-én.

Nemzeti Színház

Délután fél 3 óraker A vasgyáros. Színmű 4 felv. Irla: Ohn Fordított: Fay J. Béla. Beauhieu marquise Szacsvai nő Claire, leánya Török I. Octave, fia Dezső Blygny herceg Páll Hetényi Prófom báró Vizvári Sophie, neje Mihályfi Derblay Philippe Mihályfi Mowinet Kovács

Esté 7 óraker ROBESPIERRE

Dráma 5 felvonásban. Irla: Victorien Sardou. Fordította: Ábrányi Emil.

Robespierre Iván Gyöncos Vadier Gyöncos Amar Baris Jagot Haidu Foucher Petheš Billeaud Varcos Gál Lebas Mihályfi Héron Kovács Duplay apó Demjen M. Duplay anyó Paulay E. Kornólia Szacsvai Vaughan Jászai M. Clarisse Jászai M. Olivier Mészáros Teréz Török I. De Brozillo Császár D'Armeille Ödny De Lovaruc-né S. Fái Sz. De Narbonne nő Cs. Alszegi De Choiseulné Cs. Alszegi D'Charly Paulayné Berassin Szacsvai Rózsahegyfi

Népszínház-Digopera

Délután fél 3 óraker Tündérszereltem

Fantasztikus operett 8 felvonás an. Irla Martos Ferencz. Zenejét szerző: Huszka Jenő. Máté Kürthy Borbála, a felesége V. Ágh I. Gergő, a fiuk Környei Örsze, a lányuk Tallián Csababó, baktó Nagy Csababórnó Jászai Vizi király Horváth Csilla, leánya Della Donna Czinczér, tücsök király Virág Remote Székely Mari, parasztleány Bátorfi G.

Esté 8 óraker A nagymama.

Enekes vígjáték 3 felvonásban. Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Pásztor Árpád, zenéjét szerző Mádor Rozsó. Szerény grófné Blaha L. Molnár Márta Turcsányi Piroška Della Donna Bárány Orsolya Horváth Gróf Szerényi Pázmán Pr. Orsolyai Kálmán Bálint Kozta Kúri Langó Szerafina Marosi A. Tóthorka Szilárd Nagy

Várszínház

Zárva

Munkás embereknek

miért kell okvetlenül saját érdekükben használni

DIANA-sósorszeszt

- 1. Mert, aki reggeltől estig talpon áll, kell, hogy lefekvés előtt lábát jól bedörzsölje. 2. Mert, aki este vagy reggel jól bedörzsölteti magát, az másnap ismét könnyen mozgó, erős munkákra képes ember lesz. 3. Mert, aki a rendes napi fárasztó munkája mellett bármilyen hulesből eredő fájdalmat érez, az teljesen megszabadulhat ettől. 4. Mert, aki munka mellett megerőltetéstől eredő bármilyen fájdalmat szenved, egyszeri masszírozás által fájdalmat elmaradnak. 5. Mert, aki a Diana-sósorszeszszel öblögeti száját, fogfájása soha nincs. 6. Mert a karok, inak és erek megerősítéséhez egy bedörzsölés esténként, három-négy napig egymásután teljesen elegendő. 7. Mert, aki hátát, mellét és oldalát bedörzsöli a Diana-sósorszeszszel, úgy nem fogja érezni munkaközben vagy este, munka után a derékfájást, hátfájást, szurást, nyilamlást és a mellkas körüli tájdmakokat. 8. Mert munkásemberről a fődolog, hogy éjjel jól aludjon és pihenjen, ezt legjobban el lehet érni, ha az ágyban lefekvéskor jól bedörzsölteti magát.

A bevásárlásnál vigyázni kell, hogy minden üveg sárga burkolatpapirban legyen, mely papiron kívül olvasható e két szó: „Diana-sósorszesz“.

Postán is megrendelhető, legkevesebb hat üveg, az egyedüli gyártónál.

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára Budapest Károly-körut 5. sz. Mindenütt kapható 20 krajczárért.

A tennisz idény kezdetével! KERTÉSZ TÓDOR czég lawn-tennis raketeit javítására és újonnan hurozására szerződött. Mr. A. O. Hitchcock Acton elsőrendű angol szakmunkást, ki mindennemű raketiavítást és hurozást kiválóan szakszerűen és gyorsan, szükséghez képest azonnali végző Kertész Tódor sportaru üzletében, Budapest, IV., Kristóli-tor berendezett külön raketiavító műhelyben.

SCHMIDT M... Budapest, VII., Rákóczi-utca 22. sz. Ajánlja saját gyártmányú kocsi- és lovaglószerkesztőket, mindennemű utazó és kézi bórindát, penz, kessz, cigaretták stb. készíti. - Árjegyzék kérésre.

SZABADALMAKAT védjegyeket és mintataltmat megszerző Szabadalmakat Értékesítő Vállalat PASZTOR (bet. cég.) BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRUT 17. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

HA FÁJ A FEJE, Bertrás Tamás gyógy-szerkesztő Kispert, Rákóczi-utca 5. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

Michelsdter utóda OSKÓ GEZA BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz. CZIPÓ-különlegességei A szabott árak a talpba vésvé.

Nászajándékok jubileumra díszítárvak, értékeszközök, műtári cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műtörás ékszertertelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

FÖVÁROSI ORFEUM WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-n. 17. Ma szerdán, boldogasszony napján két nagy előadás kezdetük d. u. 4 és esti 8 óraker. Délután mérsékelt helyárah. Mindkét előadáson Merian Kutvaszínháza Bővebbet a falragaszok. A téllkertben reggeltől 8 óráig VÖRÖS ELEK orgányzenekara hangversenyez.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCZA 10. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Főrendező: ROTT SÁNDOR. Az előadás kezdete 1/2 9 óraker. Ma! 1/2 10 óraker: Ma! Az aczélkirály vád alatt. Először! harcolat Lita! Pitaval. Rendező: ROTT SÁNDOR. Végül! Was Männer fesselt? 11 óraker. Rendező: Trebitsch Sándor. Trebitsch Sándor, Tark Bertá és Zöldi Márton színdarabjában. Nappali pónztár 9-1-ig és délután 3-8 óráig. Az 1-5 emeleti Casino de Parisban reggeltől 6 óráig zene és tánc.

Villand festvérék Nagy Cirkusza a TATTERSALBAN. Ma és mindennap nagy diszeladás! Szenzáció műsori Szenzáció műsori! A legelő művészek és művésznők! Jegyek kaphatók: SOPRON-nagylózsda Rákóczi-ut 1. Hatschek Béla optikai műintézete. Műsori műszerek gyári raktára és formák készítője. (Operatív teljes mellőzése). Szemüvegek vagy orrszerek minden színház és orra külön választott; orvosi receptek szerinti megrendelések pontosan készitve. Található naponta reggeltől 10 ig, d. u. 1-4-ig, este 8-10-ig. Budapest, VII., Király-utca 69. földsz. 3.

SZÍNHÁZAK
Szerdán, 1908 márczius 25 én

M. Kir. Operaház

Pillangó kisasszony.
Tragikus dalmű 2 felvonásban
8 részben. Szövegét Long János
L. és Belasco David nyomán
írták Illica L. és Giacosa G.
Ford. Váradi Sándor, zenéjét
szerezte Puccini Giacomo.

Személyek
Pillangó kisasszony Szamosi E.
Szurki Váradi M.
Kate Flákné
Pinkarion Arányi
Sharples Dainoki
Goro Déri
Yamadari herceg Pihler
Bonsa Váradi
Yakudá Hegedüs
Császári bízós Kárpát

Kezdet 7 órakor

Vigszínház

Délután 3 órakor

Az ördög.
Vígjáték 8 tev. Irtá Molnár F.
Az ördög Hegedüs
Jóán Varsányi
János Fenyesi
Elza Komlósi J.
Csinka Hegedüsé
András Győző
László Székely

Este fél 8 órakor

Tatárjárás.
Operett három felvonásban, Irtá
Bakonyi Károly, zenéjét Gabor
Andor verselő Irtá Kálmán L.
Lohonyay tábornok Vendrey
Tereska a leánya Harmat E.
Riza Keleti J.
Láranthay Hegedüs
Imrédy Fenyesi
Mogyorósy Kornai B.
Wallenstein Sarkadi
Illiko Komlósi J.
Turi Thanyi

Magyar színház

Délután 3 órakor

GRETCHEN.
Tréfa 8 felvonásban. Irtá Dawis
és Lipschitz, fordította Hajó
Sándor.
Von der Plein prófó Lóránt I.
Dr. Schwegelein Forrai R.
Mosquó P. Tarnoki G.
Beinige Tarnay
Milli Hajós M.
Tilda Harmos L.
Grete Gloom Mátyás G.
Francziska Somlyó J.
O fensége Csontos
Von Strohe Réthey
Emma Németh L.
Hins, polgármester Boross
Tobisch Köröndi
Niemann Rátkay

Este fél 8 órakor

A császár ka onái.
Dráma három felvonásban. Irtá
Földes Imre.
Személyek:
Kardó István Vágó
Kardó Zoltán Garas
Kardó Erzsébet Borostyán
Schneller Lajos Z. Molnár
Marjay István Réthey
Szilassy Ernő Tóras
Joász Geza Csontos
Szárossy Agósti Vándori
Keller Gyula Rátkay
Zedlaczek János Papp
Pintér István Tarnay
Ferencz Köröndy

Király színház

Délután 3 órakor

Varázskeringő
Operett 8 felvonásban. Irták
Dörmann és Jacobson. Fordí-
totta Móricz Adolf. Zenéjét szer-
ezte Strauss Öskár.
Kili. Joáhim Császár
Lothár Papir
Hedóna Harmat I.
Niki Csapó
Gusztó Sároai
Friderika Nyárádi
Franczi Nyárádi
Vendolin miniszter Szabó

Este fél 8 órakor

Adollárkirálynő.
Operett 8 felvonásban. Irták
Willner A. M. és Grünbaum
Frigyes; fordította Faragó Jenő.
Zenéjét szerezte Fall Leó.
John Cauder. Németh
Alice, leánya Petrács S.
Dick, az unokaöccs. Simai
Daisy Gray, urakabuja Ötvös G.
Tom, Cuder test. Császár
Dénés László Raskó
Schlick Hans báró Csapó
Lubinska Olga, Szeredi
Miss Thomson., Orley Fl.

Úrania színház

Délután fél 4 órakor.

A virágok városa.
Este fél nyolc órakor
Uj asszonyok.

Hípó színház.

(Telefon 68-39.)
Balfes a műkedvelő betörő.
Hár berbeadó. Folyékony
galvanizmus Tévedések bo-
hózatb. Alambor készítés.

Hamlet
Eredeti fővétel a „Comedie
Francoise“ tajaiak elő-
adása után.

Farmerleány, az egyensu-
lyozás örülje. A csempé-
zet különböző módjai.

Elynomottak szerelme.
Az egyetemi ifjuság és a
szociáldemokraták tüntető
felvonulása 1908 márczius
15-én. Ünnepey a Petőfi
szobornál.
Kezdet 8 órakor.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy ut 69. Telefon 98-16

A harisnyakérdés.
Tréfa, irta; Bercsik Arpad. Szereplők: Kardos, Módr Lili, Urai M.
Szép asszony kocsisa.
Párizsi történelm egy felvonásban.
Szereplők: Sarkadi, Keleti Ju-
liska. Boros és Bánsony.

All right.
Turédráma, irta L. P. Latarrue
Szereplők: Kardos, Kábók, Szeret-
imay, Bárony, Nyárádi, Mad-
gyaszay V., Kókeny J., Urai M.
Palásthy.

Pajkos grizettek.
Operette irta L. Wilhelm, zené-
jét L. Reinhard, fordította Hellai
Jenő, Szereplők: Nyárádi, Boros,
Bárony, Keleti L. Rózsa Lili,
Vörös Il.

Több Cabaret szám Sulamit
Rahu, marakói táncosnő fellépte.
Kezdet 8.15 órakor.

A konferenciá listáját Palásthy
Marcell tölti be.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28
(BOBONNIÉRA) Telefon 52-88

Minden este a nagyszerű márcziusi műsor kerül színre!
Kaozagató politikai aktualitások: Wekerle mondata.
A koalíció oroszlanok. - Három bohózat. - Huszonöt
cabaret-szám. - Négy színpadi tréfa. - Fellépnek:
László Rósi, Nagy Endre, Ferenczy Károly. - Tizenkét mű-
vész és művésznő.
Jegyek: Bárd-nál, Kosuth Lajos-utca és Andrássy-ut. Zipsen-nél
(Andrássy-ut 4. és a Cabaret pónsátránál, Teréz-körút 28.)

Varieté-Színház
ezelőtti Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákoczi-ut 63. szám
Márczius 16-tól új műsor

Miss Foly
akrobátia transformációk Dancing act. Görög kerti jelenet.
Fontane lumineuse

A Tardos bank.

Bohózat 1 felvonásban. Irtá: Tábori Emil.
Azonkívül az összes újonnan szerződött
művészek fellépte. Uj szolók.

Éjjeli 12 órától reggeli 6 óráig, - téliertben
zene és táncz.
Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyes

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCA 77.
Igazgatóság: WABITS és GRUNER.
Budapest legelőkelőbb családi mulatója.

Ma és mindennap
Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul
Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Melta Cabaret-iva saját eredeti
műsorával. Keller Bernhard báróné cocottalok
(barrakiszérettel). La belle Sylvia dán soubrette.
Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlova
Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmedt
Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával.
Maara Gusti előadó soubrett. Suga Elza cauaret
énekesnő. Perenczy Kamilla női baritonista.
Pénztarnyítás 5 órakor. Kezdet 8 órakor.

Telefon 15-10

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-
különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál

HATSCHER N.

Csakis: Budapest, Károly-körút 6.
ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Mesterhegedűt

nem, de jó hangú he-
gedűt tokkal és vonó-
val csak 12 koronáért
kaphat egyedül

Wagner a Hangszerkirály-nál

Budapest, VIII., József-körút 15/k.

Mesterhegedűt utánzat 80 K. Családi beszélőgép 7 K-től
fel. Huzóharmonika orgonahanggal 10 K. Harmoniumok
és cimbalomok használt állapotban jutányosan kaphatók.
Képes nagy arjegyzekek ingyen. - Telefon 67-35.
Javitások olcsón. - Saját műterem.

ITT a tavasz!!
elmulta tél

de visszamaradt sok durva és vörös arc és kézbor!
Gyorsan és biztosan eltünteti azokat az elismert kútnő
Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arcs, kás és hőt, a testbort puhán,
űdön és tisztán megtartja

A rogátsy-féle **MAGYAR PIPEPERE-BORAX**
eltünteti szepit, pörsenyt, a kát miltessert patánást
máfoltot, a ráncos bőrt báronysimává, a vörös
vagy napbarított bőrt fehérre teszi.

„Gyermekápolásnál, ifrdzésnél nélkülözhetlen.”
Kútnő hatással bír szemgyulladásnál, valamint for-
és szájalpolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre
és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz
bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krem K 1-
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb
füszerüzletben. - Csak dobozban, nem kímérve
Egyedül **Rogátsy Kálmán** Rákoczi-ut 10.
készítője
Fizetünk a ROGATSY névre.

HAGGENMACHER Szent-Gellért-sör

- osapollása:
- Szívós Zsigánál I., Krisztina-ter „Zöldfa”
 - Wehrmann Bélánál I., Fohérvári-ut 46.
 - Kubancz Venczelnél II., Fő-ut, Budai vigadó
 - Borovszky Lajosnál II., Palfy-ter
 - Derer Józsefnél III. ker., Zsigmond-utca, Lukács-úrdó mellett
 - Schneider Lipótnál V., Lipót-körút 2.
 - Mertl Istvánnál IX., Üllői-ut 111.
 - Nemesák Mihálynál V., Lipót-körút 21.
 - Wagner Vilmosnál VI., Andrássy-ut 46.
 - Kossa Jánosnál VI., Király-utca 100.
 - Ozy. Jahn Edénél VI., Király-utca 58.
 - Putnoki Istvánnál VIII. ker., József-körút és József-utca sarok
 - Fettich Gyulánál VIII. ker., József-körút 3, Baross-utca sarok

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan-
nak minősített.

Dr. Preisz Hugó
s. m. kir. állami bakteriológiai intézet
vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi iro-
dája Bpest, III., Bécsi-ut 84. Telefon 77-98.

Orgona-
harmoniumok

mindkét rendszer szerint, legelőcsöbben szállíthatnak

Pajkr Rezső és Tsa

Budapest, X., Delej-utca 1 1/11.
(Tisziviselő-telep).

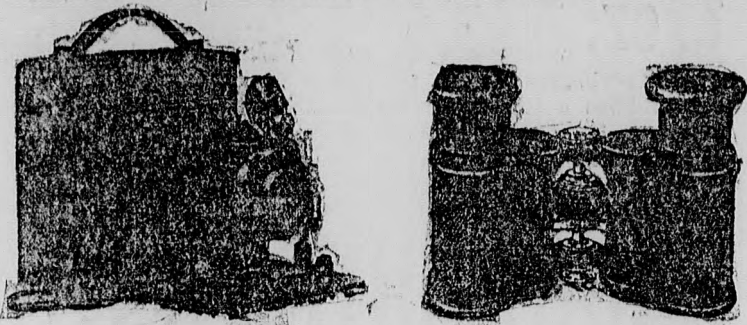
Pedálos harmoniumok pentos orgona
méretekkel.

Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig.
Yan: órnak és lelkésznek külön szállíték
engedélyny.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

HETI MŰSOR.

Márczius	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Nep-színház (Vic-Opera)	Magyar színház	Vár Színház	Úrania színház
26	Csütörtök	A gyermek	Hamlet	A tanítónő	A dollárkirálynő	Falu rossza A nagymama	A rab Leánynézó	Fátum A Klottid-egylet hangversenye
27	Péntek	Egyenlőség	Faust	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	A császár katonái	Uj asszonyok
28	Szombat	Téli rego	Ellána	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	Két iskola	-
29	Vasárnap	d. u. este	Ladi Winder le- gyezője A gyermek	Baccarat A tanítónő	Varázskeringő A dollárkirálynő	Lili A nagymama	Gyurkovits leányok A császár katonái	Az élet komédiáj Uj asszonyok

Grammofonok, hangszerek, fegyverek,

látesővek és fényképező-gépek

részletfizetés mellett ártelepítés nélkül kaphatók

Anfrecht és Goldschmied

áruházában

BUDAPEST, VII. Rakóczi-út 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszer, evő-eszközök, nászajándékok részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁRKÁLMÁN

művész

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

1900. Párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda Ferencz János kertületi gyógyász, Korneuburg, Bécs mellett Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelemségi udvari szállító.

KWIZDA-féle szabadalmazott szorító szárvédő-szalag | ruganyos szorító szárvédő szűrke, fekete, barna és fehér színben, gummiból csak feketeszinben.

4 nagyságban készülnek és pedig hal és jobb lábának A szorító x-b-nél megmérve, 20-22 cm. átméretű megf. az 1. sz. nagyság

23-24	:	:	a 2-ik	:	:
25-27	:	:	a 3-ik	:	:
28-30	:	:	a 4-ik	:	:

Egy darab ára:

Szűrke színben darabonként 1. sz. 5 K 50 f., 2. sz. 5 K 90 f., 3. sz. 6 K 40 f., 4. sz. 7 K 80 f.
Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 5 K 90 f., 2. sz. 6 K 40 f., 3. sz. 6 K 80 f., 4. sz. 7 K 70 f.

Kapható: Dulez A. utóda IV., Evgetem-utca 2., Freund és fia IV., Koronaherceg-utca 3., Glass József IV., Koronaherceg-utca 8., Hejli és Sztánszky VIII., Múzeum-körút 10., Huzella R. IV., Váci-utca, Keleti J. IV., Koronaherceg-utca 17., Kutschera S. VII., Kerepesi-út 32., Odrich L. VI., Teréz-körút 6., Wessely István IV., Váci-utca.

A jubileumi év alkamából,

továbbá mert üzletem 25 év óta áll fenn, amióta haj- és szakálnövesztő pomádémat feltaláltam, elhatároztam, hogy vevőimnek oly kedvezményt nyujtok, melyek eddig páratlanul állanak s bizonyára mindenütt élénk tetszést keltének.

5 MILLIÓ KORONA,

mely összeg természetesen vevőimé. Összesen 77 huzás lesz. Ezen 100 sorsjegy szétosztása, mely a mai naptól teljes egészében vevőim tulajdona s amiért soha semmit sem kell fizetniük, úgy történt, hogy 1909 május 1-én az addig ki nem huzott sorsjegyek eladatnak s az azokból származó bevétel s az addig kihuzott fő és melléknyeremények teljesen ingyen, a következő módon osztatnak ki nagyra-becsült vevőim között: Minden vevő, ki egy tégely haj- és bajuszpomádét 1 frt-ért vesz vagy rendel, kap az alanti sorsjegyekre egy részjegyet, melylyel azok társ-tulajdonosa lesz s jogosult a részesedésre minden fő- és melléknyereményben. 2 frt-nyi megrendelésnél 2 részjegyre, 3 frt-nyi megrendelésnél 3, 5 frt-nyi megrendelésnél 5, 10 frt-nyi megrendelésnél 10 részjegyre tarthat igényt, vagyis minél nagyobb a megrendelés, annál több részjegyet kapnak a vásárlók s annal magasabb is az összeg, melyhez a 100 sorsjegy eladása alkalmával 1909 május 1-én jut s így több főnyeremény huzása folytán annál nagyobb lesz az összeg, mentől több részjegy van a t. vevőim birtokában.

Megjegyzendő, hogy minden részjegyben fel van tüntetve a sorsjegyek, azok száma és huzási napja, valamint a főnyeremény is. Ez által alkalmat nyujtok nagyra-becsült vevőimnek arra, hogy a mai naptól kezdve 1909 május 1-ig a tulajdonukat képező 100 sorsjegyben részesedjenek, anélkül, hogy ezért bármit fizetniük kellene.

Márczius 1-én huzták már ki a Bécsvárosi községi sorsjegy főnyereményét (400.000 K), a magyar Bazilika sorsjegyét (30.000 K) és a magyar Vöröskereszt-sorsjegyét, főnyereménye (30.000 korona).

A kenőcs szétküldése utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett történik, mely alkalmával a részjegyet is csatoljuk, vagy pedig átvehető üzletben Wien, I., Graben 14 alatt.

Haj- és bajuszkenőcsöm világhírű és a civilizált államok legelőkelőbb köreiben el van terjedve, amiről számtalan elismerőlevél tanuskodik. Remélem, hogy e rendkívüli kedvezést teljes mértékben igénybe veszi s kenőcsömből, melyet évekig el lehet tenni, anélkül, hogy megromlanék, — megfelelő mennyiséget fog megrendelni.

Mindenki megóvhatja hajának sűrűségét és hosszúságát a legmagasabb emberi életkorig, ha a CSILLAG ANNA asszony által feltalált hajnövesztő kenőcsöt használja. Egy szernek sincs annyi tápanyaga, mint a Csillag-pomádénak, melynek jogosan van világhíre, mert a hölgyek és az urak már az első tégely használatát után a legjobb eredményt érték el, mert a hajhullás már néhány nap után teljesen megszűnik és már új hajnöves mutatkozik.

Egy tégely ára 1.—, 2.—, 3.— és 5.— frt.

CSILLAG ANNA WIEN, I. Bez., Graben 14.

(Ide intézendő minden megbízás).

100 SORSJEGY, melyek nagybecsű vevőim tulajdonát képezik s azok fő- és melléknyereményei:

1	Bécsvárosi községi sorsjegy	főnyeremény K	100.000	1	Jelzalog-sorsjegy	főnyeremény K	70.000
2	Tisza-sorsjegy	"	180.000	1	Pálffy-sorsjegy	"	84.000
1	Földhítel-sorsjegy	"	90.000	1	Braunschweigi sorsjegy	"	180.000
5	Magyar elsőbbségi kötvény	"	300.000	1	Salzburgi sorsjegy	"	40.000
2	Szerb sorsjegy	"	80.000	1	Laibachi sorsjegy	"	40.000
10	Osztrák vöröskereszt-sorsjegy	"	60.000	1	Krakaui sorsjegy	"	50.000
20	Bazilika-sorsjegy	"	30.000	1	Insbrucki sorsjegy	"	30.000
10	Magyar vöröskereszt-sorsjegy	"	30.000	1	Szász-melningeni sorsjegy	"	25.000
10	Olasz vöröskereszt-sorsjegy	"	35.000	25	Jósziv-sorsjegy	"	30.000
1	1864-iki sorsjegy	"	300.000	4	Török sorsjegy	"	600.000

Mindenfitt kapható a legfinomabb
Welder tejszin és Zsolna csokoládé
 Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek, nagy és olcsó választékban.

A MÜLLER J. L.-féle Szalicil-szájvíz és fogpor
 használatát eltávolít minden fájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását és a kellemetlen szájbűzt. **Egy üveg szájvíz 80 fillér, 1 korona 60 fillér, nagyobb üveg 3 korona 20 fillér és 6 korona**

Müller J. L.-féle Szalicil-fogpor,
 szalicil-vizet használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek továbbterjedését is megakadályozza. **Doboz 1 kor. 20 fill. és 2 korona 40 fillér.**

Müller J. L.-féle Szalicil-fogpép,
 darabja **70 fillér.** Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főt. elősorolt készítmények **orvosi utasítás** után készülnek.

Valódi tojás-olajszippan 30 fill. 3 db 80 fillér, 1 tucat 3 kor.

MÜLLER J. L. os. és kir. udv. szállító illatszere- és piperezszippan-gyáronál, **Budapesten, IV., Koronaherczeg-utca 2. szám.**

ABBAZIA

Grand Hotel Bristol

Ujjonnan épült, minden kényelemmel berendezett, elsőrangú fényes szálloda. Nagy szerelt szobák, lift, központi fűtés, villamos világítás, telefon, melegvíz-vezeték stb. A déli és keletre nyíló összes szobák erkélyivel ellátva, Kávéházi étkező, olvasó- és zenetermek, Pompás kilátás a Quarnero egész vidékére. Igen mérsékelt árak.

A BRISTOL-SZÁLLODA IGÁZGATÓSÁGA:
RUDOVITS W. tulajdonos.

EDMONDO DE AMICIS †

Az újabb irodalom legszebb ifjusági műve az imént elhunyt nagy olasz költő világhírű munkája:

SZIV

Fordította **Radó Antal.**
 Harmadik képes kiadás.

Szinnyomatu díszkötésben ára 5 K 60 f.

Ugyanattól a szerzőtől:

A bor és egyéb apróságok. Ford. Tóth Béla. (Magyar Könyvtár 7. sz.)
 Olasz elbeszélők tára. (Farina, Verga, Serao, De Amicis.) Ford. Radó Antal. (Magyar Könyvtár 13. sz.)
 Furio. Elbeszélés. Ford. Elek Arthur. (Olcsó Könyvtár 1486-1488. sz.)

Kaphatók:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Piai) r.-t.-nál — Budapest, és minden könyvkereskedésben.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárak, vas- és réz-butorokban.

GROSZ SANDOR és társa
 Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. **Telefon 14-09.**

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS Y

v. cs. és kir. eszédorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikert, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbajt, sebket, bujakt (syphilit), lórdaiakat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, ontérszét és annak utóhatait, idős- és hágerinbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körut 2.
 Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
 Levél útján is biztos gyógy siker.

T. CZ. Szíves figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, minden néven nevezendő régi kályhák átalakítási munkáját, valamint az elismert szab. „Reform” fatüzelésre alakítandó kályhákat legcélszerűbben a tavasz mentén eszközölni. — Megjegyzéssel felhozzuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább othont csakis az ismert szab. „Reform” fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

HARDTMUTH L. ÉS C.
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 6. szám.

Legszebb... Legjobb... Legolcsóbb...
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Önvezérelhető vagy kivethető 8 matracal 10 fvt.
 Sodronygyűtékek méret szerint 5 fvtól feljebb.

GICHNER JÁNOS
 ágynemű-rész- és vasbutor-gyára
 szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
 nagy választékban,
BUDAPEST, Erzsébet-körut 20.

Gyár: Kertész-utca 7. és 9.
 Árjegyzéket házkülső ingyen és bérmentve küldök.
 Gyermekkoszt nagy választékban. Még nem felejtő árak híresedően vagy a péntek vásárára.

Fűthető fürdőkád.
 50 koronától feeb, kádak 12 koronától felfeb mindenféle szivattyú és vízvezeték berendezést vállalok

LEFKOVICS ADOLF
 Wesselenyi-utca 51/E. Erzsébet-körut és Harsány-utca közötti Árnyékek bá rmentve.

Bőrszékikpar
 bőrsajtolás és bőrfaragás

KENDI ANTAL
 Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

GYUMMI szerek

Valódi francia és amerikai gyártmányú
 • Orvosiilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

GUMMI.
 Eredeti csomagolásban!
 Arak: 12 db. franciá minőség K 2-4
 12 db. franciá gyártás. 9-10
 12 db. eredeti amerikai. 10-12
 Csapat amerikai (gövid). 4-6
 12 db. franciá. K 6-10
 12 db. „Non plus ultra”. 12-10

Hálhótyag „Non plus ultra”. 12-10

Minta-gyűjtemény
 Keleti Székgyűjtemény, 12 db K 3.-
 50 db K 3.-

NŐI ÖVSEZ „Fenaxium” csomagolásban. K 3-5

Székgyűjtemény orvosi rendelésre valódi angol csodálgóval K 7-10. Cs. és kit. székelt. Keleti-féle pneumatikus pe-lottával K 12.-

Suspensor (terelő) darabja K 1-2.40
 Hálhótyag kötő darabja K 8-1
 Hálhótyag darabja K 7-24
Quinni görög-hercegnő darabja K 3-12
 Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 3-8
Uji „Auto vaginal Spray” legmegbízhatóbb női költön-légesség K 15.-
 Székhidás titoktartás mellett. — Képes Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiáruk és bolog. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17/a.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdán tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakeros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

speczialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac

nemi betegséget
 (húgyvesztést ebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség mégidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül).

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
 Levelekre díjtalanul válasz. Kivánatra gyógyszer.

Rendelés: d. o. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
 (A Pannónia szállóval szemben.)
 Ajtáró ház. — Bejárni a lépcsőnél. — Külön várószobák.

Életemben...
 Ezer...
 érdeklődő,
 Ké...
 „Elektro...
 Pákoz...
 Élet...
 csak ut...
 tem el...
 tem sem...
 rendesen...
 isteni go...
 gyogymo...
 bán. A...
 iata ut...
 dett s m...
 letve or...
 dolgoom...
 min. te...
 tegnek f...
 öröké h...

buji
 egy görv...
 romlott vé...
 nat, rheu...
 onostosis,
 bujakeros...
 gyogykezelő

Dr. O
 melyek a...
 által enge...

Igen kellem...
 sok hasznal...

Ará egy kis...
 doboznak 50...

Raktár: T...

gyóg
 nemi

nemi húgyve...
 sok, éjjeli...
 lis, az onte...
 erő elgye...
 méh bajok,
 ruan tudó

DR.
 v. cs. és kir.

Budape
 (Rendelés n...
 lyag be...
 Vidékiek j...
 sok, gyó...

A beteg legnagyobb baja az,

hogyan szenvedése, kinjai megbénítják akaraterejét és itélő képességét. Ezért hálás szívvel kell minden betegnek és szenvedőnek oly utmutatást fogadni, mely tudományos alapon, de népszerű és érthető szavakban magyarázza meg szenvedéseinek okait és jelöli meg a gyógyulás útját. Ezen utmutató nem olyan, mint a reklámcélokot szolgáló s az egészséget is beteggé tenni akaró könyvek és iratok, hanem olyan, amelynek elolvasása által a képzelődő ember, akinek baja nincs, meggyőződik panaszainak alap-talan voltáról és egészségesé válik, míg az okkal panaszkodó ember, a ki általános és részleges ideggyengeségben, fej- és hátfájásban, szédül-

lésekben, álmatlanság, félelmi érzetekben, ideges szív-, gyomor-bél-, veső- és hólyagbajokban, hűdéses és gőrosós bántalmakban szenved, megtalálja bajának eredő okát és a gyógyulásra irányuló utasításokat.

Ezen könyvet **INGYEN** és bérmentve zárt borítékban kaphatja meg, minden érdeklődő, aki azt a lapra való hivalkozással személyesen vagy posta útján kéri.

Kérje a férfiak vagy nők részére szóló kötetet.

"Elektro-Vitalizer" orv. rend.-intézet Epest, Károly-körút 2. félem. 10.

Eliamerő-levél.

Pákoz, Zala megye 1908. február 3. dn.
Életem kinos teher volt s már csak utolsó órámat várjam. Azt hittem el vagyok vesve s nem törődtem semmivel és senkivel, de mint rendszeren, nálam sem maradt el az isteni gondviselés segítése! Olvasván gyógymódjokról, sttettem azt megpróbálni. A készülék pár napi használata után az életem mutatkozni kezdett s most már mintegy újra születve örülök az életnek és vidáman dolgozom! Minden gyógymódjait minni életem megmenőjét minden betegnek figyelembe ajánlom, maradjon örökké hálás hívők!
Szedula János tanító.

Szelvény egy ingyen könyvre.

"ELEKTRO-VITALIZER"
orvosi rendelő-intézet
Budapest, Károly-körút 2. félem. 10.

Kérem részemre díjtalanul, bérmentesen és zárt borítékban elküldeni a "Modern Villamos Gyógymódról"

szóló művet (férfiak) részére (A nem kívánt kötet töröndő)

Név: _____
Cím: _____

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvege 70 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Ede Wien 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török J. Király-u. 12., Andrássy-út 29. sz. Dr. Egger Váczikörút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis "Bartilla fogviz" kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

BUTOROK

káló-, ebédő-, szalonberendezések, továbbá őrészoba, iroda berendezések, és mahageni butorok, szőnyegok és függönyök valódi angol bérarnitúrak eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII. Király-utca 23. szám
1. emelet 263
Eszincy-utca sarok.

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!

Kitűnő szabás!

Vidékre mintái küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterem-

BUDAPEST,

Andrássy-út 56. l. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-

földi szövetekből. —

ROZSA SZEGFÜ

Magastörzsű rózsafák 2 éves korával 10 darab 12-10 K. Magastörzsű rózsafák 8 éves korával, csak rögzített legjobb és újabb legjobb fajták, 30 K. Bokorozsák, 2 évesek 10 drb 6-8 K. Amerikai óriásröszgűk, egy éves, erősen virágzó, 5 drb 10 K. Császár-szegfűk, folyton virágzó, 10 drb 5-10 K. Keszkeszű bírtos megfogalmazású és parlag virágzóért Szeküldés minden évben bérmentve utánvéttel. Képes árjegyzék díjtalanul.

Krausz T.

kivitteli kertésztelek FÉKETEHALOM, Brassó mellett

Hevény vagy idült bujakór-bántalmak,

Egy görvolykor, borbajok, rheuma, (fűzág feldélyek stb) s a romlott vértől származó egyéb bajoknak, mint migrigydaganat, rheumatismus, a száj-gége gonyodásai, daganatok onostosis, tehetetlenség és mindenféle szerzett vagy örököl bujakóros bántalmak esetében, a legmeggröztötebb s minden gyógykezellel daczó betegekből biztos és gyökeres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Olivier vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve. Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szer és már számos kitüntetésben részesült. Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor. egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.- kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll. Raktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-út 23.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

nik bármily nemi betegségben szenvednek,

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyveszékületek, vizeletli zavarkok, éjjeli magömlések, sebök és bujakóros bántalmak (syphilis, az énfertőzés utóhalálként fellépő idegbajok, korai férfi-erő elgyengülés, bármily bőrkülesok stb. nőknél leherélyas-méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyítására szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. or. és kirl osztály főorvos országos hírl és a legrogzább, 82 éve fennálló rendelő intézet Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. sz. Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyvese és hólyag bajok vizsgálata villamos húgyvese-útor segítségével. Vidékiek levelekre kimerülő választ és szakszertű tanácsot nyersok, gyógyszeréről gondoskodra lesz. Titoktartás biztosítva. Nőknek külön váróterem.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint minden-nemű kárpitos- és díszítő-munkákat. 27831

Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből

: Kölségvétel díjmentes. :

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

Moteros esép-lökészletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen káldják.

Dobry Ant. motor-és gépgyárainak

magyarországi kizárólagos képviselője:

Kovács Mihály és Társa

Budapest, V., Hold-utca 23. sz

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb éleclap-jára, most háromnegyedére (áprilistól—decemberig) 9 koronával előfizet;

ingyen kapja az Üstökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát

(600 oldal vics, kép humoreszk, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük).

Czím: **Üstökös - Budapest.**

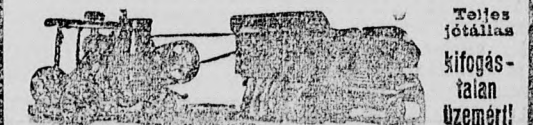
2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az »Egyetértés« előfizetői, ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményes áron (Negyedévre 2 kor. Félévre 4 kor. Háromnegyedévre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csakis az 1908. évi jan. márcziusi számokat kaphják.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-út 30

Ajánlja egy oséplési, mint malomüzemre kftűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek V. ker., Váci-út 30. szám alatti gyárban bármikor üzemen megtekinthetők.

Üzemzavarok kizárva! Bámulatlan olcsó szerkezet! Rendkívül csekély benzinfogyasztás! 13—14 éves fiu is kezelheti!!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részlelvezetésre! 200 drb eliamerő levél a Magyarországon üzemen lévő motorokról!

INGYEN

diszkrét és bérmentve küldjük rendelkezési tartalmú ábrákot és használati utasításait ellátott árjegyzékünket.

HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucatlja

PESAR, OCLUS, NŐI OVSZER 3—5 kor.

telítlen megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

"NAKIRA" törv. védett férfi-óvszer különlegesség, valódi indiai paragummból feltetlen megbízható, tucatlja... — 12 K

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 darab legfinomabb óvszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védve női különlegesség 14 korona.

Universalis-sérvkötők

páratlanok, kis gummi nyomólappal, a legnagyobb sérv is eltartható. Egyoldala 5-12, kétoldala 10-24 korona.

Műlábak, műkezek, egyeneslábú terdennőt-teknek, támpékek, stb stb. Háskötők, gummiharigonyok stb. Irigá-torok, betegápolási eszközök kaphatók.

Magyar Orvosi Műszerár Budapest

VII., Rákóczi-út 22.

Pontos címre és a keresztre györfünk.

Titkos betegségek

biztos és lelkiismeretes meggyógyításra és az esetleges ártalmi tapasztalata folytan legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvostudós specializistát. Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít: Húgyveszéklyást, magömlést, hólyagbajot, fehérvérűt, syphilis, férfi algyengülést, énfertőzést, hátkerino- és idegbajot, bőrküleset és minden nemi betegséget biztos módszerrel

Budapest, IV., Károly-körút 10. l. emelet

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig. Vidékieket levél útján is biztos eredményre vezet a gyógyszerrel gondoskodók. Munkásokat teljesen ártalmatlanul kezel.

E hirdetés rovában minden szövegi beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovában minden szövegi beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra öszszeszedhető klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elsüléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 ft. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazetákkal, labda-exponálással, EGESZÉN UJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 600 objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyvert, fényképezőgépet binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyiszintén mindent olcsón eladok és újakra becserélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Első komorna
párisi magyar urasághoz kerestek lakást. Feltételek: 20-26 év körüli, magas, karcsú alak, női szabásban, fehér varrásban, műtűmésben teljes szakavatottság, több évi urasági szolgálattal eredő bizonyítvány, melynek másolata, valamint a teljes alkat a bronzolós fénykép beküldendő. Fizetés 70 frank. Cím: Garcia 10 Rue Rozal Paris.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyetek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság Nagymező-utca E. 46. 2793 C.

Nősülni óhajt?
Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt. gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelge alatt a címre L. Schlesinger, Berlin 18.

A Falkogen
tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27196

Vizsla
szárazon vizen kifogástalan, 4-éves herélt kan, angol-spanyol keresztes, elköltözés miatt sürgősen olcsón eladó. Czim kiadó hivatalban. 28230

Butor
Budapesti elsőrangú asztalosok és kárpitosok által beraktározott mindenféle egyszerű és finom butor nagy választékban csodálatos olcsó árban eladandók. Budapest IV., Veres Pálné-utca 12. I-ső emelet (ezelőtt Zöldfa-utca.) 28233

1000 családnak
azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérég-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766-

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kolossvarra, Budapestre ugyiszintén Államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapesti VI., Rózsa-u. 44. III. 8.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvéllal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Polgari, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegzet kérek. 27808

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvéllalja, tehermentes tevéket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Epest, Rákóczi-ut 71. 27792

Kolozsvári
jogtudományi államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltófogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen olcsó díjazással. Levélebeli érdeklődésekre kiemertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár Magyar-u. 2.

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bórfolelek, gyönyörű tükör, diván, bőrszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII. Kereszt-utca 43. Király-utca sarokházban.

Részletfizetésre
porcellán szervizek, lámpák: Kérésre árlap ingyen. Ivánkovits Károly Szeged.

10,000 drb. RÓZSA
theater, Noks, Bourbon remontans, két éves erős koronával, magas 10 drb. 12 korona, félmagas 10 drb. 8 kor., alacsony 10 drb. 5 kor. Nagy választék évelő és dísznövényekben. Katalógus ingyen és bérmentve.
Fr. Spora,
kivitel kertész, Klattan, Csehország.

Mérnöki műszereket
vez, elad, cserél, lejtérők, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Triäderstb
HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13.
Fiókja: Erzsébet-körut 38

Gyümölcsfa
diszta és rózsaszínű gyümölcsökkel ingyen szolgál Weber faiskolaja Békásmegyeren (Budapest mellett.) 27117

Polgáriskolai
gimnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányait félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetéssel.
Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. L. 3. 27997

Lakást,
bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia, Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva.

Aczelsodrony-
ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakanal 3.50 ft., vaskerettel 5.50 ft. és feljebb. -odronykerítéséről kérjen költségvetést. Heizer és tsasodronykerítés- és ágybetégyárban. Népszínház-utca 4-3. sz. 27910

30 forint. Varrógépek
egy új valódi eszaki Singer varrógép árakörnyékben 5 évi jótállással osakia
müegészélnél Budapest, főútel Akácia-utca 55. Mindenemü varrógépek javítását legjutányosabb árban elvéllalom. Árjegyzék ingyen.

STENOGRAFIA
Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenografia országos Gabelberger gyorsíró- és népíró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V. Váci körut 33

Saját gyártmányu Vas-és rézbutorok
Rézagy --- --- 45.- ft
Vasagy matraczsal 8.50
Gyermekagy --- --- 11.50
Sodronyagy-betét 8.50
Vas- és rézbutorok nyári árban. 28046

WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01

BELHURUT,
(hasmenés) gyomorgörcs legjobb gyógyszerere a BARTA-féle PEKETE-APONYA GYÖGYBÖR gyógyszereszek és füszerekeknel 1 üveg ára K 1.60, 5 üvegét 8.- koronáért bérmentve szállít a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

Zálogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Lakást,
üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérég-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26973

Vigyázzon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Veresáfonyabetét
BART A-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.- koroná FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26972

Villamos világítás
saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cizkkek árjegyzéke ingyen. Arjánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Nem kell
már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérég-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

LI SZT ISTVÁN
Bpost. IV. Koronaherceg-u. 3 (Kilyó-tér sarkán) butorraktárban. Több mint 600 koppel ellátott árjegyzéket hárkének 60 fillér ellen franko elküldünk

30 korona
finom szövethöl dívatos fértőtűny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Huszár” verseny-szabóság” Budapest, VII. Thököly post. VII. Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Csemegealma
TÖN nemes fajlama és óriás biralma postakosárként 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött daracsk lekvar 2.40 kor. Különö biralma-sajt 2 kor., Cukorédes szilvász 1.40 K. kilója Fajboroknak hecötöltje 1/2 50 koronáért szállítja Szabó Xil. Csongrád. 28010

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőttel, málna-, szamócza-, csipkebogyóval, gomba- és huskonnyvetek, pástetomokat alán a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegeye. Kerjen árjegyzéket.

Ügyvédjelölt
gyakorlott, románul tudó, alkalmazást kaphat Méré ügyvédnél Borosjenőn. 5568

Árverési butor-, szőnyeg-, csillár- raktármat olcsón elárultom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, állandó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám,
Izabella-utca sarkán

Urasági butorokat, szőnyegeket, osillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3.
(a Váci-körut mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy maszajta háló, ebédülő, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, börgarnitúrák és kárpitosfélekben Perzsa, amyna és más szőnyegekből és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

Régi ezüsttárgyakak
és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugy-mint régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órakat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

A legeönyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czim balmot, hegedűt
készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel
utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen.
Budapest, Király-u. 58. szám.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebéd-löket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujvilág)- utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióközlet nincsen.
26618

Pénzkölcsönt
4, 4 1/2 és 5% alapon földbirtokra, földelmező, földvárosi, vidéki, városi és Budapest környéken lévő bérházakra I., II., III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknél gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körut 1a.

Fénykép-készítéket
objektívvel, vez., elad., cserél híres Appolo lemeznek egyedül-elárultó helye.
HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13.,
fiókja: Erzsébet-körut 38.
Alapított 1877.
Sokkal olcsóbb, mint részletfizetésre.

Gimnáziumi,
reál, kereskedelmi, polgár egyévos önkéntességi, bármely érettségi vizsga letovéséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kitűnő philologus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megtekinthetők. **Goitein Heinrich** Budapest, VII., Damjanich-utca 39. II. emelet 14.